

بہرہ دہہ کافی
مشہد ہید
نارام

بہرگی دوہم

نارام و بزوتنہ وہی
نیتہ رناسیونا لیسستی

خستہ سار نیت:- جالاک

chalakmuhamad@gmail.com

۱۹۸۶

کانونی دوہم

ناوه روک

- ۱- سالروژی شههید بونی شههید شارام و بهرگی
 دوهمی بهرهمه کانی
 ۲- پیسه کی
 شارام و خهباتی گهلی کورد
 ۳- خهباتی گهلی کورد و همو گهلانی جیهان
 شارام و خهباتی رهوای نهتهوهی تهرهه
 ۴- پههه نی دیموکراتی قهلایه کی لهگرتن نههاتوه
 ۵- گهلی پههه نی دیموکراتی پشتیوانی گهلی کورده
 ۶- جوانترین نمونهی فیداکاری
 ۷- بههونهی کونگریسی میلی مه ره به وه
 ۸- خهباتی گهلان به پیلانی
 ۹- نههجامی سوتاندنی فروکه گهلی زاپون جویه ؟
 ۱۰- گهرانه وه بو قهردهن
 ۱۱- ههفتهی ناسیگ
 شارام و خهباتی رهوای گهلی فیتنام
 ۱۲- شهری فیتنام بو کوی قهروات ؟
 ۱۳- فیسیریا لیزمی شههه ریگا نههغههی لهنا وبردنی ...
 ۱۴- نیکسونی دهست بر ههه بههچوکا دیت
 ۱۵- گهلی قاره مانی فیتنام بهه خهبات فاشتی ...
 ۱۶- باش تیهه ربونی سالیگ بهههه فاشتی له فیتنام دا

شارام و خه باتی ره وای گه لی شه فدریقا

- ۱۷- به بوته دی بدستی کونگریسی به رزی شه فدریقا وه ۵۷
- ۱۸- شکست له چارده نویسی شیمپریا لیزی پورتوگال .. ۶۰
- ۱۹- خه باتی گه لی موزمه بییق و ها وکاری گه لان ۷۳
- ۲۰- گه لی گینیا- بیسا و حکومتی شورشگیری خوی ... ۷۶
- ۲۱- ههنگاو یکی موزن بهره و سه ربه خویی ۸۸
- ۲۲- له نا و بردنی کابرا ل شورشی گه لی گینیا- بیسا و .. ۷۱
- ۲۳- پشتگیری کردنی گه لی زیمبابوی شرکی ۷۴
- شارام و خه باتی دژی شیمپریا لیستی
- ۲۴- گه لان له بینا وی شاشتی دا شه جه نگی ۷۷
- ۲۵- گه لان دژی گشت بنکه به کی سوپا یین ۸۰
- ۲۶- به بونه ی ده سپیکردنی ده وره ی نویی شه نجومه نی .. ۸۶
- ۲۷- بیره وه ری ته و او بونی جه نگی دوه می جیهان ۸۶
- ۲۸- پا شه روژی رژیم شیمپریا لیستی ۸۹
- ۲۹- ههفته ی با سیکه ۹۲
- ۳۰- شکانی دولار به ره می جه نگی شیمپریا لیستانه ی .. ۹۵
- ۳۱- گه لانی دنیا لایه نگری به خسته وه ی نیشتمانی .. ۹۸
- ۳۲- ۱۳۷ کودیتا له هیندوراس ۱۰۱
- ۳۳- بزوتنه وه ی کومه لانی خه لکی چه وساه له کولومبیا ۱۰۴
- ۳۴- هیلمز کرا به بالیوزی شه مه ریکا له شیران ۱۰۷
- ۳۵- شه بی حکومتی به کیتی نیشتمانی که مبودیا ... ۱۱۰
- ۳۶- ده رباره ی مانگرتنی کریکارانی به ریتانیا ۱۱۲
- ۳۷- به خه باتی شورشگیرانه شاشتی شه چه سیت ۱۱۷

سالروژی شهید بونی هاوری نارام

9

به رنگی دووهه می به رهه مه کانی

زستانی شه سال ، چواره مین سالروژی پیروزی شهید بونی ریبه ریگی هرگیز نه مری دیکه ی کومه له مانه ، سالروژی هاوری یه کی خوشه ویستمانه که بوتد ویردی سر زمانه شورشگیران .. کریکاران و ره نچده ران ... بسوتنه لوتکه ی ته وژی شورشگیرانه بو هاوری کانی ، بو تیکرا شهوانه ی ناسیویانه و ته نانه ت بو شهوانه ی نه شیان دیتوه و له دوره وه و له ناخی دلی ته زیسویانسه وه خوشیان ویستوه .

سالروژی هاوری نارام - شاسوار جهلال - ی خوشه - ویستو هیژا و قاره مانه .

بهم بونه یه وه ، وه کو شه ریگی مه رشان و بو شه وه ی کومه لانی زورلیکراوی خه لک زورتر ناشنای مه زنیستی و هوشیاری کاکه نارام و ریباره پیروزه گهی بن ، کسه ریباری مارکیست له نینییستیکی راسته قینه یه . به رنگی دووهه می به رهه مه کانی هاوری نارام له چاپ ده ده مین

به و هیواپه‌ی بتوانین له داها تودا به‌رگی سسیه‌سه‌می
به‌ره‌مه‌گانی کوبکه‌ینه‌وه و سه‌رجه‌می به‌ره‌مه‌گانی
کا که ئا رام ب‌خه‌ینه‌وه به‌رچاوی‌خاوه‌نه راسته‌قینه‌کانیان
که شه‌هید ئا رام هه‌رچی‌به‌گی نوسیوه بو ئه‌وانی نوسیوه ..
خه‌باتیشی له‌پیناوی ئه‌وان دا کردوه .. گیانه‌ پیروزه‌که‌شی
هه‌ر له‌ پیناوی سه‌رکه‌وتنی ئه‌وان دا به‌خشیوه .

ئه‌وانه‌ش .. کریکا رانی چینی پیشروه‌وی کومه‌ل ..
جوتیا رانی ها و به‌یمانی کریکا ران ..
شورشگیرانی راسته‌قینه‌ له هه‌ر سه‌نگه‌ریکه‌ دا که
ئالای رزگاری و سوشیالیزمیان هه‌لگرتبی ..
ها وریانی کومه‌له و هیزی پیشمه‌رگی له به‌زین
نه‌ها توی کوردستانن .

ئا وه‌ندی

کومه‌له‌ی ره‌نجده‌رانی کوردستان

۱۹۸۲/۱/۲۱

پیشه‌گی

له سه‌ره‌تای دامه‌زرا ندنیه‌وه ، له سه‌رده‌سی
مارکس و ه‌نگلسه‌وه بزوتنه‌وه‌ی ئینته‌رنا‌سیونالستی
جیهانی پایه‌خیکی زوری به بزوتنه‌وه‌ی ره‌وای نیشتمانی
و مافی چاره‌نوسی نه‌ته‌وه زیرده‌سته‌کان داوه .

له په‌که‌م کونگره‌ی ئینته‌رنا‌سیونالیزی په‌که‌مه‌وه
له نیوان ریه‌ازی راستی شورشگیرانه‌ی مارکسی‌یه‌کسان و
ریه‌ازی ه‌له‌په‌رستانه‌ی بورژواکان دا . (تسری‌دی‌سونی و
باکونی‌یه‌کان) له‌مه‌ر سه‌ربه‌خویی و مافی چاره‌نوسی
که‌لان (پولونیا و شیرله‌نده) ... ناکوکی‌یه‌کی تسوند و
تیژی چینایه‌تی ه‌ه‌بوه و به‌رده‌وام بوه .

سه‌ره‌نجامیش ه‌تا ه‌توه له ه‌مو روه‌کسانستی
خه‌بات‌دا .. سیانی و فایدیولوزی .. تیوری و پراکتیکی
ریه‌ازی راستی مارکسیزم گره‌وی بردوته‌وه و سه‌رکه‌وتوه .
بویه له‌که‌ل‌گه‌شه‌ کردنی رودا وه‌کان و ده‌رکه‌وتنی راستیه
بابه‌تییه‌ کومه‌لایه‌تییه‌ کان‌دا .. خه‌باتی گه‌لان بوه به

به شيكي له پسان نه ها توي بزوتنه وهی پروليتاريساي
جيهان و بوه به به شيكي له جيا بونه وه نه هياتسوي
» شياليزم .

نه نانه ت گه يشتوته راه په كي پيشكه وتوي نه وتو
كه دروشه ميژوييد شورشگيري په كهي ماركس (كريكاراني
جيهان په كگرن) بوه به شهي كريكاران و گهلاني زور لئي
كراوي جيهان په كگرن .

لينين له ده پان نوسين و وتهي به خرخيدا كرنكي
بزوتنه وهی نيشتماني و مافي چاره نوسي خستوته روو ...
كرنكي پيكه وه كري داني خباتي پروليتاريا و گهلاني
بو له نا و بردني سه رمایه داران ده ست نيشان كرده ...
نه نانه ت زور جار له وه لام دانه وهی بوچونه ناراسته -
كاني بورژوا خو به ماركسي زانه كان دا روشناسي
كردوته وه كه هلو يست وه رگرتن له بزوتنه وهی گهلان و
مافي چاره نوسيان پيو دانگي ماركسي بون و ماركسي
نه بونه .

نه ته وه دابه ش و داگيركرا وه كهي شيمه ش ، نه گهر
چي داگيركرا ني كوردستان به دريژايي ميژو و كه ره كيان
بوه به پي به رزه وه ندي شوئينيستانه پان ، سياسي ،
ره گزي و قاييني پان ، دوژمنايه تي توند و تيزمان
له گهل نه ته وه دراوسي كانمان دا بودر وست بگان و خوشيان
سواري كولي نا كوكي په كان ببن بو سه ركوت كردني گهلان
و ره نجه راني نا وجهه كه و هينا نه دي مه را مه كانيان ...
به لام نه وه پان بو نه چوته سه ر و مه را مه چينا په تي په

چه وسینه را نه که بیان له م روه وه زه میشه ی هاتنه بهری بسو
نه ره خساخدون له کوردستان دا .

به پچه وانه ی خواستی گلاوی داگیر که رانیسی
کوردستان ، دوستایه تی گه له که مان و گهلانی دراوسیسی
به رده وام بوه ، ، بگره ها و خه باتی پر له شانازیشمان
دزی دوزمسانی ها و بهش له گهل گهلانی عه ره ب و تسورک و
فارس و شاهزهربایجانی و که مه نه ته وه کانی نا و چه که دا
هه بوه (کاره ساتی که ره منی به کانی لی ده رچی که به فیتی
دوزمنان ساز دراوه و گه له که مان لی بی به ری به) .

به لام له گهل نه و راستی یانه شدا و سه ره رای ها و
خه باتی ده بیان سالی گه له که مان و گهلانی نا و چه که ، به
داخه وه خه باتی رزگاری - نیشتمانی شیمه به هسوی
سه ر کردایه تی سورجوازی له کوردستان دا ، وه به هسوی
هله ی سیاسی کوشنده و لادانی کاره سات خولقینه ره وه ، ،
نه توانراوه شوینی شاسایی با به تی خه باتی گه له که مان
له به ره ی گهلان دا بچه سپیندیری و پشتیوانی ستراتیژی
فیتنه رنا سیونا لیستی مان بسو زامن بگری ، شنه سه ش
که لینه کی گه وره ی زیان به خش بوه بسو خه باتی گه له که مان
و مافنی ره وای چاره نویسی . . . میزوش سه لماندویه تی که
هم که لینه زیان به خشه به سه ر کردایه تی بسورژوای
نه ته وه به رستی رارای سه ودا که ر ، به لاف و گه زاغی چه پ
خوازی ، بی ریکه خراوی شورشگیری زا به ته قینه ، پسر
نه کراوه ته وه و بگره بزوتنه وه ی گه له که مان له به ره ی
گهلان و بزوتنه وه ی پرولیتاریای جیهان دورتر خراوه ته وه .

به لام شاقاری گه شه کردن و به ره سه ندنی کومه لایه تی
رو له گورانی بنجینه بی بوه و ریپازی کون و هسه مه
جوهری بورژوازی بهت و ریره وه ناراسته کانیاں ... خوی
لد بهردهم راستی به کانی میژو نه گرتوه و له شانوی سهر
کردایه تی دا دوا په رده یان له رودا داخراوه ..

بویه کومه له مان وه که بهری پیدا ویستی به کسانسی
گه شه کردنی بابه تی بیانیه کومه لایه تی ، له دایک بسوه و
له گهل شه به تی له دایک بونی کومه له شان دا .. نوبه ره ی
وه چه رخانیکی نویی خه بانی چینایه تی و نه ته وایه تی ،
سیاسی و فایدیولوژی گه له که مان ده رکه وت و هسه تسا
ها توشه شه و راستی یانه زیاتر چه سپیون ..

په کردنه وهی که لینی خه بانی شینته رناسیونسا -
لیستانه ی گه له که شان یه کیگ بو له و شه رکه قورسانه ی
که کومه له مان له سهره تای دامه زران دنیه وه نه خشی بسو
کیشا وه .. خه بانی فایدیولوژی و مملانی فیگری و سیاسی
له م بواره دا کراوه و هه ول دراوه هه م کومه له و هه م
بزوتنه وهی گه له که مان به حیزب و ریکخراوه مارکسیست
و پیشکه وتنخوازه کان بنا سینی و په یوه ندیشیاں له گهل
دا پیگه بهینریت ... بو شه شه رکه پیروزه ش شه هید
شه هابی شه زن پتر له سالی سهره ی دهره وهی ولاتی کرد و
له گهل هاوری یانی دیکه مان دا گه لی ههنگا ویاں نابو .

له گوردستانیش دا ، هاوری یانی کومه له مان ، له
کور و کوبونه وه کان دا ، له نوسین و بلاوگرا وه کان دا ،
له نا و ریکخراوه کانی قوتابیاں و لاوان دا ، له سهر

لاپه ره‌ی روژنامه و گوڤاره‌کان دا که وتنه تیکوشان .

شهید نارام یه‌کیکه بو له و هاوری دیستار و
خوشه‌ویست و ناسراوانه‌ی کومه‌له که له یه‌کیستی
قوتابیمان و لاوان دا ، له‌سه‌ر لاپه‌ره‌ی روژنامه‌کان دا ...
وه‌که تیکوشه‌ریکه و روژنامه‌نوسیکی کارامه رولیکی بالا و
دیاری هه‌بو بو بلاوکردنه‌وه‌ی بنیر و باوه‌ری کومه‌له و
به‌ستنه‌وه‌ی خه‌باتمان به بزوتنه‌وه‌ی ئینته‌رنا‌سیونالیز-
می جیهانه‌وه ...

بو ئه‌م مه‌به‌سته پیروزه‌ش به جوریکی باب‌ه‌ستی
سه‌یری واقیعی کوردستانی کردوه و به‌رده‌وام لایه‌نگری
شه‌وه بوه که (م . ل) خولقینه‌رانه له گه‌ل بار و دوخی
تایبه‌تی کوردستان بگونجیندری ، کویرانه سه‌یری هیچ
مه‌سه‌له‌یه‌کی نه‌کردوه وه به توندی دژی لاسایی کردنه‌وه
و گوپی کردنی شه‌رمونی گه‌لان بوه ...

هه‌رچه‌ند خه‌باتی ئینته‌رنا‌سیونالستی زور پستی
گرنگه‌ بوه و باب‌ه‌ته‌گانی ئه‌م کتیبه‌ش و چه‌ندین به‌ره‌می
دیکه‌شی هه‌ر بو ئه‌م ئامانه‌جه نویسه‌وه ... به‌لام به‌توندی
دژی کلکایه‌تی کردن بوه و کلکایه‌تی کردنی پی‌سیاسه -
تیکی ئیجگار زیان به‌خش بوه ... زرنگانه دا‌هاتنوی
خه‌بات و شه‌رکه سه‌نگینه‌گانی پاشه‌روژی کومه‌له‌ی له‌سه
به‌رچاو گرتوه ... شه‌وه‌تا به روشنی له وتاری
خه‌باتی گه‌لی کورد و هه‌مو گه‌لانی جیهان دا ده‌لیت
(هه‌رگیز ناشیت‌ناقی کردنه‌وه‌ی گه‌لان بغه‌ینسه

پشت گوی ، ههروه کانی تا قی کردنه وه کانی
نه ته وهی کورد بخهینه پشت گوی ، سو شه مهش
پیویسته به وردی له هه والی شورش و تا قی کردنه وه
شورشگیری په کانی گه لان ورد بینه وه و به پیوی
زروقی تا یه تهی ولات سو دیان لی وه ریگرین .

سه ره رای حوکی بیرو کراتی بورژوازی شه خوری عسیراق و
ره فتاری ناشی یانهی . . سه ره رای زال بونی سه رکردا یه تی
راست ره وی شورشی پیشو . . شه هید ئارام وه کانی نه ندامیکی
ملتزمی کومه له به وردی چا و دیری شورشی گه لانی کردوه و
ها و ده ردی و ها و خه باتی گه له که مانی له گه لدا . ده بریبون
و زنجیره ی به ره ی گه لان و گه له که مانی هونیوه ته وه سو
هان دانی جه ما وه ری کوردستان و دروست کردنی ته و ژمی
وریابونه وه ، بو پیتر ره هساندنی زه مینه ی شورشگیری تی
و گرتنه به ری ریمازی شورشگیرانه . . .

وه نه بی هه ره وه گهش و سه رکه و توه کانی خه باتی
گه لانی دیبی و بهس . . . نه خیر کاکه ئارام هه مو لایه نی
رودا وه کانی هه لسه نگاندوه و ره خه ی با به تی یانسه ی
دروست و (به نا) ی لی گرتون و خستونیه ته به سه رده م
کومه لانی خه لکه بو هو لی لادان له و که م و کوری یانه . . .
بو دوپات نه کردنه وه یان له کوردستان دا . .

مه رجه بنچینه بیه کانی سه رکه و تنی کردوته بینه منای
بوچون و لیکدانه وه کانی هه مینه حیزبی پیشره وی پرو -
لیتاریا ، به ره ی نیشتمانی ، له شکری گه لی چ له ستاپش

کردنی سهرکه وتنه کان دا ، وه چ له ده ست نیشان کردنی
که لینه کان دا ... کردوته هه وین و بیوانه ی وتسار و
لیکدانه وه گانی .

پیلانی ئیمپریالیزم و بیگانه پهرستانی له بهر
چا و بوه بو په را گهنده کردنی خه باتی گهلان و پساندنی
خه باتی نا و کوییان و دزی ته م پلانه خه ته رنا که جهنگیوه
و له وتاری گهلی به هه ن پشتیوانی گهلی گورد دا بیه
روشنی شه و راستی یه ی رون کردوته وه و ده لیت :

« بو پساندنی خه باتی نا و کوی نیوان کسورد و

عه ره ب گهرکیانه نه ته وه ی عه ره بیه دوژمنی گورد

و به هوی بنچینه یی به ده ختی و به شخورا وی پسان

بده نه قه له م »

هه روه ها پتر راستی یه کان ده پیکیت و ده نویست :

« ئیمپریالیزم و کونه پهرستانی نوکهری هه همیشه

شه یانه ویت سهر له گهلان بشیوین و ریسه ره و و

تا مانجی راسته قینه ی خه باتیان لی هه له بکه ن »

له به را مبه ر شه و سیاسه ته بو گهنه ی ئیمپریالیزم و

نوکه رانی دا کاکه شارام سهرسام نه بوه و ریی هه لسه

نه گردوه و وتویه تی :

« هه گهر هه ر گهلی ریی راستی شورش بدوزیته وه و

دوست و دوژمنی راسته قینه چاکه ده ستنیشان بگات

له شه نجام دا هر سه رکه که ویت و به تا ما نجه کانی

شه گات هر چه نده بچوکه و دوا که وتو بیت .

هاوری فارام سه رکه وتنی ننه ته وهی عسه ره بو
فله ستینی به شور شگیره کانی دژی قیمپریا لیزم و زایو
نیزم ، به سه رکه نجا میگی به لگه نه ویست زانیوه و دلنیا
بووه له سه رکه وتنیان . . به لام ها و سه نگه ری لسه وه دا
بینپوه که چاو له هله کان نه نوقینی . . . به قسه و
رسته ی ره نگین به هله دا نه چوه ، به سه رکه وتنی سه رچولانه
سه ره تا راسته کانی بپیر نه چوته وه ، شه و تا له شه نجا مسی
سوتانندی فرو که که ی ژاپون چی به ؟ دا ده لیت :

» شه با به ته کارانه شه گهرچی زور تا زایانه و

فیدا کارانه به ، به لام نه که هر سودیکی شه وتسوی

نیه ، به لگو له نا وه روکه و شه نجا میش دا زیسان

به سه له شور شگیرانه که ی گه لی فله سه ستین

شه که به نیت .

وه کو له پیشه وه رونمان کردوته ره شه هید فارام کوپرانه
نه ی روانیوه ته شه مونی گه لان و چونپه تی سه رکه وتنیان ،
کوت و مت لاسایی کردنه وه شی پی سیاه تیگی زیان به خش
بووه ، شه راستی به ی وه کو بو کوردستان پی گرنگه بووه ،
هر وه ها بو گه لانی دیکه شی پی راست و دروست بووه و له

هه مان و تاردا بارودوخی شورشی فهله ستین شه ن و گسه و
ده کات و ده نویت :

((ریگایه کی زور دور و دریزا و پر پیچ و په نا

و فالوزیه و خوئا ماده کردنیکی زور زیبا تری. انه مه

ته ویت که قیستا هه په ، به تایبه تی له روی نسه

بونی ریگهرا و یکی یه کگرتوی شورشگیره وه گسه

بتوانیت کومه لانی خه لکه له خوی کو بکاته وه و له

بزوتنه وه شورشگیرانه که یان دا را بهری یان

بکات .

له سه ر شه کیشه په ، دریزه به نوسوینه که ی ده دات و
مه سه له ی فهله ستین له تایبه تیتی په کی :

((بی هاوتا گران و فالوسکاوه و زور کسار

ته کاته سه ر رهوتی دروست بونی پیشره وینگیستی

راسته قینته ی شورشی فهله ستین) دا ده بینیت .

له گه ل شه و تایبه تی په (بی هاوتا گران و فالوسکاوه) شدا .

کاکه تارام گهش بینه و فاسوی شه رخه واتنی پشت گه لسی

شه و تایبه تیتی په رون ده بینتی و دلنپا مان ده کسات و

ده لیت :

((له گه ل شه و هه مو ته نگه و چله مانه شدا . تاکسه

ریگا هر شه وه په که فه بی بزانه ریت ریگه که زور

سخت و دور و دريژه و پهله پهل کردن زيستان
شه گه بيه نيت ، وه گه لي فهله ستين خوي خيا وه نسي
مه سه له گه بيه و له همو که سيکه باشتر شي شه گات
و شه توانيت شه و ريبازه بو خوي ده ست نيشان
بکات که به ناما نجه گاني شه گه بيه نيت .

ليبره شدا دهرده که و بيت که کا که نارام کوي خايه شي حيزبو
ده وله ته عه ره بيه خو به دم راست زانه گاني شورشي
فله ستيني رت کردوته وه .

له وتاري گه زانه وه بو شه رده ن دا ، زانستي يانه
و له بهر تيشکي نا کوکي بيه چينا يه تي بيه با به تي بيه گاني سي
هه ناوي کومه لگا فره چينه گان دا له رويه گه وه هه له سي
ريکخرا وه فهله ستيني بيه گاني خستوته رو ، له روي بيه کسي
ديکه شه وه په رده ي له روي نيا سه تي مه ليه رستنتان ننه ي
بورزو اگان هه لما نيوه که بتوانن لايه نه خوين مشنسه
وابه سته گان پاش شاهکه را بوني خيا نه ته گان بيان ، دهر -
که وتني په بيه ندي نوکه رانه بيان ، پاش سور بوني چنگي
خيا نه تکارانه بيان به خويشي هزاران روله ي گسه ل و
قاره ماناني شورش - چا و بيان لي بهوشري و را بسسوردوي
پر له خيا نه ت و تا وانيان بيه بيه رينه وه و بهيخري نه وه
ريزي گه ل و شه ره فنا مه ي نيشتمان په روه ريستي يستان
بدرستي .

له م باره بيه وه شه هيد نارام وه کو خيستا زينسدو
ببیت و به تير وانينه زانستي يانه گه ي خوي له سسه ر

کیشه کانی خه با تی شیمتا مانی نوسی بیت ، نوسیویه تی :
((وا شستاش دوا ی غه و تا قی کرده وه تالسه ی

پیش سی سال ، وه ریگا نه مانی نیوان رژیسمسی
میلیگه حسین و پیشمه رگه کانی فله ستین ته ندیسکه
له ده وله تانی عه ره ب به نا وی بوژاننده وه ی بهره ی
((روزهلالت)) وه خه ریگی شاست گردنه وه ی میلیگه
حسین و خه ریگی گفت و گو و هات و بردن له گهل
میلیگه حسین دا بو شه وه ی له گهل ریگه سسرا وه
فله ستیتی به کان شاست بیته وه و بواریان بدات
بگه ریته وه نا و نه رده ن ، به لام هم هسه ول و
ته قه لایه شورشی فله ستینی پی به هیز نا بیست و
پیشمه رگه پیش له بشکه کانی نه رده ن دا پیستی
دانا مه زریته وه ، به لگو به پیچه وان هی شه مه وه . .)

هتا شه ی شه هید شام هه ول و ته قه لاکه دست نیشان
ده کات و له مه ودوا سه ، هتجامی شه و هه ول ته قه لایه به وه
ده زانیت که په رده به نه و روی بیگانه په رشتانی پیستی
ده شار دزیته وه و ده لیت :

((ته نیا به ریگی نویی نه شتمان په روه ری پیستی
ته گریته بهر میلیگه حسین و شه و په چنه به ی گسه

له روی که و ته خوار و وه جاریکی تر رو خسداری پس

ته شاریته وه .

به چه یه که له روی بیگانه په رستان دا که و ته بیته خوار وه
— شهید فارام — نیشانی ده دات که هر لایه نیکه به هه له
بیده نه وه به رویانسا شه و دهر فته تیان بو دهره خسی و
به رگی نوییان ده گریته وه بهر بو شه وهی :

)) مه لیکه حسین له دهر فته تیکی له بارترا ، لسه

به رگیکی نوی دا پیلان و نه خسه گانسی خسی و

شمیریا لیزم و زایونیزم جی به جی شه کات

شه و بوچونه فاسو روناگه بینه ی شهید فارام ، تساقسی
کردنه وهی دوا نیزده ساله ی پاش قهسا بنفاته ی شه یسلولسی
شردن هه تا شستا نه که هه له شه رده ن به گره لسه
گوردستان و ولاتانی دیگه شه راستی به که ی دهر که و ته و
هله ما وه .

له شه سته گان و هه فتا گانیش دا ، هه لا و به گره ی
فاشتی و فاشتی خواری و هه لدانی (کوتری فاشستی)
بو بوه پیشه و سیاستی بنچینه یی به هه له له فاشستی
که یشتوان . فاشتی خواری گرا بوه سه نگه زی په رله مسا
نیسته گان بو دا پوهینی تیزه نا راسته گانی که شه کردنی
نا سه رما یه داری و بو سه رکه و تنی سوشیا لیزم له ریگه ی
بیگه وه زیانی فاشتی یانه له گه ل رژیمه بورژوا مشسه

خوره كان دا . كه به ناسته ميش نه و لايه ناسته خويان له
قه رهي شورش و شورشگيريتي نه ده دا .

هاوري نارام له گهره ي بازار ي (شاشتي
خوازان) دا په نا ده با ته بهر جهنگي شورشگيرانه ي
قيتنا صيه قاره مانه كان و نمونه ي زميندو له سهنگه ري
شه وه وه هه لده هينجه بو به درو خستنه وه ي تيزه نا راسته كان ،
وه دهر ي خستوه كه هه تا واشه كان ي شيمپرياليزم لسه
شاسماني ژيني پر له نا كوكي چينا يه تي و بهر ژه وه ندي
ده ست دريژكارانه دا شه قه ي بالي خوين مزينيان بسيت ،
شه وا كو تري شاشتي پروليتاريا و گهلاني ژيرده سته ههر
خه لتاني خوين ده بن و به هوي سيا سته ي به هه لسه لسه
شاشتي گه يفتن له خويني خويان دا لنگه قرتي يان ده بي و
به بن . بهم چه شه ي خواره وه شه هيد نارام با سي چونجه تني
وه دي هيناني شاشتي راسته قينه ده كات و ده نوسي :

|| شاشتي به خو به دوزمن به ده ستم وه دان نايه ته دي

رزگاري له چه وساننده وه و ژيرده سته يي بسيت وه

شاشتي به ش هه رگيز نايه ته دي . چونكه شيمپرياليزم

و دوزمناني تري شاشتي و قارادي گهلان شاسماني

سه ريان زميندوبي دوزمني گهلان و له سه رنه خشه ي

خوين مزين و چه وساننده وه و دا گپرگردني گهلان

هرون ، بويه نه و گه لده ي كه رزگاري و شيمپرياليزم

فرازي و شاشتي راسته قينه ي شه و بهت به بن ده بسيت

بداته چه کی خه با تی شور شگیرانه ی سهخت و ریباری

عیلمی روناکی شورش بگریخت و کول نه دات تا بسه

تا مانجه پیروزه کانی شه گات

بو زانستی یا نه تر سه لماندنی شه و راستی به له و تباری
به خه با تی شور شگیرانه ناشتی شه چه سه پیست دا ، وه گه
ما رکسیست لپنیدنیستی کی راسته قینه دیبلو ما سیه تی ناشتی
نیو ده وله تانی له ناشتی بنچینه بی گه لان جوی کردوته وه
و هردو مه سه له که ی به م چه شنه ی خواره وه باس کردوه ؛
» گه لیکه هن بروایان به و ریباره کردوه گنسه

گواپه شه شی ناشتی به کی راسته قینه له ریسی

ریکه وتنی چند ده وله تیگی گه وره وه بیسته دی ،

به لام شه گهر بشیت شه م ناشتی به له نیوان ده وله ته

گه وره کانا بیته دی سه باره ت به په پدا بونیسی

بومیای شه تومی و ها پدرو جینی و چه که گشت

کوژه کانی تر ، هه رگیز ناشتی به کی بنچینه بیسی تا

سه ره له نیوان چینه نا کوکه کانی مروک و گه لانی

زیرده ست و نیوه زیرده ست و فیله پریالیزم و داگیر

که ران دا نایه ته دی ، چونکه ناشتی نیو ده وله تان

مانای شه وه نیه که شه و نا کوکه به چینه یه تی پانه

و مه سه له ی نا کوکی سه ره کنی نیوان سه ره ی گه لان

و نیمپریالیزم چاره‌ساز نه‌کات

کاکه نارام با وهری نه‌گوری به سه‌رکه‌وتنیسی
که‌لانی نه‌فهریقا بوه سه‌ررای فوارهی پیلانه گه‌وره -
کانی نیمپریالیزم ، هم با وهره نه‌گوره‌سی سه‌سه‌سه‌سه
بناغهی قاره‌مانیتی هیزی له‌بن و له‌شکان نه‌هاتسوی
جه‌ماوهر دارشوه که ده‌توانن به‌سه‌ر همو کوسسه‌سپو
نا‌خوشی‌یه‌کی گه‌وره و بچوکی شورشدا سه‌رکه‌ون ، شه‌مه‌شسی
به‌روشی له‌وتاری له‌نا و بردنی کابرا ل شورشی گسه‌لسی
گینیا - بیما و ناشکینیت‌دا ده‌ست‌نیشان کرده ، سه‌ر
به‌خویندنه‌وهی سه‌ر و تاره‌که‌یه‌که‌سه‌ر ده‌رده‌که‌ویت‌که‌سه
شه‌هید بونی کابرا ل سکرته‌یری گشتی هیزی بی سه‌ر نه‌خوینی
گینیا - بیما و ، گه‌له‌که‌یان ناشکینیت و گسه‌و گسه‌له
قاره‌مانه سه‌ر ده‌رده‌که‌ویت ، کاکه نارام ده‌لیت ؛
» ره‌نگه هم کرده‌وه‌یه کاریکی ناله‌بار یگانه

سه‌ر سه‌ر کردانی بزوتنه‌وه‌کی گینیا - بیما و

له‌م رسته‌یه‌دا ده‌رده‌که‌ویت‌که شه‌هید نارام رولسی
ریبه‌ری شورشی به‌لاوه زور گرنه‌گ بوه و زانیویه‌تی که
ریبه‌ری کارامه‌ی خوشه‌ویست‌له‌کاتی شه‌هید بسونسینا
کاریکی ناله‌بار ده‌کاته سه‌ر شورش و سه‌ر سه‌ر کردایه‌تی
شورش ، به‌لام له‌هه‌مان کات‌دا پتر بسروای بسسه‌وه
جه‌ماوهره‌یه که کابرا ل گه‌پاندوته فاستی ریبه‌رایه‌تی
و له‌کوشی دلسوزی‌یان‌دا پی گه‌پیوه و ده‌لیت ؛
» به‌لام له‌نا و بردنی کابرا ل تیگوشه‌ر نابینته

هوی به چی هینانی مه بهستی گلاوی نیمپریالیست و

به کری گیرا وانی و نابیتته هوی کوژانندسه وهی

شورش و کوشتنی گیانی شورشگیرانهی هم گه لسه

تیکوشه ره))

همه شی له و راستییه میژو کرده وه هه لپهینجانده وه گسه

جه ما وه ر قاره مانی راسته قینه ن و دروست که ری میژون و

ده لیت :

)) سه رچا وهی توانا و شورشگیریتی کابیرال

جه ما هیری تیکوشه ری گه لی گینیا - بیسا و و گهلانی

خه بات که ری جیهانه . هر هم جه ما هیره ی گسه

کابیرالی شهیدی پی گه یانده وه و توانیویسه تنی

بگانه قامانج ، شینتاش که توانیت به سهر هم

کوسیه شدا سه رکه ویت و دریزه به زهونی سسینر

که وتوی شورشگیرانهی خوی بداتتا شه گاتسه

قامانجه پیروزه کانی هوی))

له کاتیکادا هاوری قارام تیکرا نه و راستی پانیهی له مهر

خه باتی گهلانی شانادینواز و هاوخه باتی گهلان نویسیوه .

له هه مان کاتدا سه رچا وهی نه هامتی و کویسره وه ری و

هه زاری گهلانی بیر نه چوته وه که شیمپریالیسته ، تیکرا

نوسینه کانی به ستوته وه به هاوخه باتی و هاوکساری

گهلان بو به ته و او وه نی کویر کردنه وهی نه و سه رچا وه یسه ،

کویر گردنه وهی شه و سه رچا وهیه بی به لای کاکه غا رامه وه
تهنها به خه باتی شور شگیرانه ی دریز خایه ن نه کری و به س
ریگه ی تری ریفورمیستی و کلکایه تی و ره حمه تی ده وله -
تانی به کاریگی سته م زانپوه که گه لان له سایه پیمان دا
رزگاریان بیی . به بونه ی ده ست پی کردنی ده وره ی نویسی
شه نجومه نی نه ته وه به کگرتوه کانه وه ده نویسی :

(بی ده سه لاتی نه ته وه به کگرتوه کان له چاره سه ر

کردنی ته نگه و چه له مه کانی جیهان . جاریگی تر

شه و راستی به شه له مینیت که نه ده ست دریزی شه

شیمپریالیزم . نه جیا وازی ره گه زایه تی وه شه

چه وساننده وه به پریاریگی شه م ده زگایه له نا و

ناچن و عاشتی و دادپه روه ری له جیهان دا

دانا مه زریسن ، به لکو بو له نا و بردنی شه مسو

شه مانه شه بی گه لان دریزه به خه باتی سه خستیان

بدن تزی شه مو جوره چه وساننده وه به کاه ، وه ته نییا

به م ریگایه سروفا یه تی له مه ترسی جه نگه ، لسه

مه ترسی سته م و زوری شیمپریالیزم و کسونه شه

په رستان رزگاری شه بیت)

بو له نا و بردنی شیمپریالیزم و سه رما په دارانیش
کاکه غا رام با وه ری نه گوری به به ستنده وه ی خه یساتی

گه‌لان و پرولیتاریای ولاته سرمایه‌دار و ایمپریالیسم
لیسته‌کان هدیره و دیالیکتیکی‌یانه هم پیسکسه‌وه
به‌سندوهی خه‌باتی به‌م چه‌شنه‌ی خواره‌وه ده‌ست‌نیشان
کردوه :

« له‌گه‌ل گه‌شه‌کردنی گیانی رزگاری خسوازی و

بزوتنه‌وهی شورتگیری گه‌لانی جیهانی سیمپه‌م و

سه‌رکه‌وتنی ره‌وتی گشتی میژو به‌ره‌و سه‌رکه‌وتنی

سوشیالیزم ، راه‌ریزی چینی کریکار و زه‌حسمه‌ت

گیثانی تری ولاتانی سرمایه‌دار و ایمپریالیسته

له‌گه‌ل هم شه‌پوله بی شامانه‌دا ، جیهانی سه‌ر

مایداری و ایمپریالیزم له‌ته‌نگه‌و چه‌له‌مه‌یه‌که‌وه

شه‌ترازینه به‌کیکی تری نوی‌وه ، بی فه‌وه‌ی ده‌رفه‌تی

ده‌رباز بونی لی‌یان ثروسکه‌یه‌کی روناکی لسیوه

بیت

ها و رویانی به‌ریز

هم کتیبه‌دا ده‌ر ده‌که‌وی که شه‌هید شسارام

له‌ناخی دلی‌یه‌وه ، سه‌ره‌رای نه‌بونی ده‌رفه‌ت و شسازادی

نوسین و راه‌برین له‌و کاتهدا ، به‌په‌روشی مارکسی

لینینی‌یه‌کی راستگروه خه‌باتی کردوه له‌پیناوی گسری

دانی خه‌باتی گه‌له‌که‌مان به‌خه‌باتی گه‌لانی جیهان و

بزوتنه‌وهی کریکارانه‌وه ، له‌پیناوی زامن‌کردنی دوستانی

ستراتیژی نه ته وه دابهش کراوه که مان .

جگه له نوسین و وتاره کانی شه هید ئارام ، شه وهی شه هید ئارامی ناسیبی و ئاشنایه تی له گه لدا هه بوبی ، باش ده زانیت که پیویستی به کانی سه رکه وتن و رزگاری به تایبه تی حزبی پیشه وی کریکاران و جوری شه و پیشه وه و شیوه ی خهباتی له کوردستان دا ، دیدی له سه سه ر بزوتنه وهی ئینته رنا سیونالیزی جیهان ، تیکه لاوی خوین وهه ست و کار و کرده وه کانی بون ، به دل و به گیسان ژبانی خوی بو ته رخان گوردبون ، هه ر بویه دل سه مه زنه که شی له سه نگه ری به دی هینانی شه و ئامانجه دا له لیدان که وت و گیانه به یروزه هه رگیز نه سه که شی کس کرده مه دالیای شورشگیری راستگو و داویه تی له سه روکی (م.ل) سه کانی کوردستانی گه وره و نا وچه که و جیهان .

ئیمه ی ها وریانی کومه لهش پیویسته له سه سه ر شانمان مه دالیای گیانه به یروزه که ی شه هید ئارام له سه گه رد و توفی روزگاری خهبات به پاریزین و هه تا هه تایه بیکه ینه ئیلهام به خشی خهباتی جینایه تی مان و پسته و کردنی ریزه کانمان و راهه راندنی جه ما وه ری گه له که مان له پیناوی رزگاری و به کگرتنه وهی نیشتمان ه داگیر و دابهش ، کراوه که مان ، له پیناوی دواروژی بی چه وساندنه وهی سوشیالیزم . . له پیناوی نه مانی چه وساندنه وهی مروقی ستم دیده له لایه ن مروقی ستم کاره وه .

به ختیار

نارام

و

خه باتی ره وای گه لی کورد

هه رگیز ناشیت تا قیکردنه وه گانهسی
گه لان بڅه بینه پشت گوی ، هه روه گه نابی
تا قیکردنه وه گانهسی نه ته وه ی کورد بڅه بینه
پشت گوی .

وه شه مهش پیویسته به ووردی له هه والی
شورش و تا قیکردنه وه شور شگیرانه گانهسی
گه لان وورد بینه وه و به پیی زروفسی
تا بیه تی وولات سودیان لی وه رگرین .

((خه باتی گه لی کورد و هه موگه لانی
جیهان))

خستنه سار نیت :- جالاک

chalakmuhamad@gmail.com

خه با تي گه لي كورد و همو گهلاني جيهان

گهلاني جيهان همو بهو بهري شانازي و سه ربه ززي به وه
سديري گه لي قاره مان و تيكوشهري فينتام شه گهن ، شه و
گه لهي كه بوته نمونه ي تارا به تي راه خو بوردن له پينا وي
ما فه ره وا گاني دا ، له پينا وي رزگاري نيشناسي دا له چنگي
شمپرياليزمي شه مهريگاي دا گير گهر و نو كه راني ، كسه
شه يانه ويت به ز بهري تازه ترين و سا منا كه ترين چه كه و تفاسي
جنگه شه و گه له زهليل بگهن و بيگه نه پيخوستي خويان ،
وه به تا به تي شه مهريگا كه گه ره كيه تي بيگانه بنكه به كي
پته و به كو نه په رستان و ده ست دريزي كه ران دزي گهلاني
خواروي روژه له لاني تاسيا و هه زه شه له همو گهلاني
جيهان پي بگات ، به لام گه لي نه به زي فينتام هدر وه كه
چون شمپرياليزسته ده ست دريزي كه ره گاني تري شيكشكان
و به سه رشوري كردننه ده ره وه ، شيبناش هيزه گاني شه مهريگا
و نو كه ره گاني به سه مه ره به كي وا بر دوه كه ريگاي ده ربار
بونيان نه بي و ناچار بن به سه رشوري خناكي پيسروزي
فينتام به جي بهيلن ،

دهره په نجا روژ زیاتره هیره توند و تینه
فراوانه کانیان دزی هیزه کانی سایگون و نه مریکا دهستی
پنی کرده و ناوچه به کی فزه به رینیان له چنگیان رزگار
کرده و به رده و امیش به ره و بنه وه نه کشین و روژ به روژ
سه رکه و تنی گه وره تر به ده ست دینن ، شور شگیران به شیوه به کی
وا نه جهنگن که هیزه دوزمنه کان به هیچ کلوجیکه خویمان
له به ریا بو نا گیریت ، تا نه اندازه به کی وا که نیکسون هینده ی
تر شیتگیر بوه و که و شوته فرمان ده رگردن دزی کومساری
دیموکراتی قبتنام و همو نه و ولاتانه ی پشتگیری نه کن ،
جگه له وه ی که فرمانی ده رگرده بو هیزه کانی بسه و
به ری درنده یه تی به وه په لاماری گه لی شور شگیری
قبتنام بدهن و گوشت وبری همو قبتنامی به که . بکن .

نه م هنگا وانه ی دواپی نیکسون ده ست در بیژی به که
نه که هر بو سر گه لی قبتنامی کو لنه ده ر ، بگره ده ست
در بیژی به بو سر همو گه لانی ناشتیخواز و شور شگیری
جیهان ، بو به همو گه لان نه و به ری تور به پی و ناره زایی
پیشان نه دهن دزی هنگا وه دوزمنانه کانی نیکسون .

گه لی کوردیش که تا شیتا ولاته که ی دابهش کراوه
و دو چاری چه سانه وه ی نه ته وایه تی و به شخوراوی بسوه و
ساله های ساله له پینا وی به دی هینانی مافه ره واکانی خویا
تی نه کوشیت و همو جوړه ستم و تالی و زولمیکي به ده ست
سیمپریالیزم و کونه په رستانه وه چیشته ، نه بی دهنگی
خوی تیکه ل به دهنگی گه لانی جیهان بکات دزی نه وانه ی
هه لیان کوتا وه ته سر گه لی قبتنام . گه لی کسورد
هه رگیز نابی دوره و په ریز بوه ستیت له خه باتی گه لانی

جیہان ، شہر شاکری شورشہی گھلانی ٹیٹنام و لاوس و کہمبویا
و فہلہستیس و ٹہنگولا و مؤزہمبیں گینیا - بیساو و
رؤدیسیا و نامیبیا و ٹورؤگوای و گھلانی تر خوشسیان
کردوہ، لہ ٹہنجام دا ٹیمپریالیزم و کونہ پەرستانہی دوزمنی
ہمو گھلانی تیا ٹہسوتی و لہناو ٹہچیت ، کہہ دوزمنی
سہرسخت و دیرینی گھلی کوردمانن و ٹہوانن کوردستانیان
پارچہ پارچہ کردوہ و ری گری گھیشتمانن بہ ماسفہ
رہواکانمان ، ہر ٹہو دوزمنہیہ کہ ٹہرکی کوزاندنہوہ
و کپکردنی ہمو بزوتنہوہیہ کی رزگاربخوازانہی
گھلہ کہمانی گرتوتہ ٹہستؤ و بہردہوام ہولٹی پوسچ
کردنہوہی ناوہ پروکہ پیشکھوتنخوازہ کہی ٹہدہن ، ٹیستاش
کہ ہزاران تہن بومبا و کہرسہی جہنگ بہگھل و ولاتی
ٹیٹناموہ ٹہنریت ، ہر ہمان کردہوہیہ کہ لہگھل
گھل و نیشتمانی ٹیمہدا کرارہ و ، لہگھل ہمو گھلانی
شورپشگپرڈا ٹہکرتیت ، با کہ یادی آیدانی بزوتنہوہکانی
گھلہ کہمان ٹہکہینہوہ ، کہ یادی ہیٹشہکانی شای ٹہبران
ٹہکہینہوہ بؤ سہر کوماری مہاباد و مہینہتی پہکانسی
گھلی کوردمان لہ ہمو کوچہ پہکی کوردستان دیتہوہ بہر
چاو ، با ٹہوشمان لہ بہر چاو بیت کہ چوں ٹہو گھلانی
تریش بہ دہردہ کہی ٹیمہ و بگرہ خراپتریش ٹہہرین .

ٹہمپؤ گھلان ٹیکرا ہمو لہ بہرہیہ کی فراواندان
دڑی ٹیمپریالیزم و کونہ پەرستان ، ٹہمپؤ سہردہمنی
پہرہ سہندنی شورشی گھلانہ لہ پیناوی رزگاری نیشتمان و
نہہیشتمنی چہوساندنہوہی نہتہ وایہتی و چینایستہتی دا ،
لہ بہر ٹہوہ سہرکہوتنی ہر پہکیکیان سہرکہوتنہ بؤ

تارام

و

خه باتی ره وای نه ته وهی عه ره ب

واشیستاش دواي شه و تا قی کردن شه وه
تاله ی پیش سی سال وه ریگانه مانسی
نیوان رژیمه مهلیگه حسهین و پیشمه رگه
کانی فلهستین هه ندیگه له ده وه تانی
عه ره ب به ناوی بوژاننه وهی به ره ی ((روز
هه لات)) وه خه ریگی ناشت کردن شه وهی
مهلیگه حسهین و خه ریگی گفتوگو
ها تو بردن له گهل مهلیگه حسهین دا بو
شه وهی له گهل ریخرا وه فلهستینیسه
کان ناشت بیته وه بواریان بسدات
بگرینه وه ناو شه رده ن. به لام شه هم
هول و ته فله لایه شورش فلهستینی پی
به هیز نابیت و پیشمه رگه پیش له بیگه کانی
شه رده ندا پی دانامه زریشه وه به لکسو
به پیچه واننه شه مه وه ته نیا به ریگی
نویی نیشتمان به روه ری پی شه کریته به ر
مهلیگه حسهین و شه په چه یه ی گله روی
که و ته خواره وه جاریگی تر رو خساری پی
شه شارینه وه. وه مهلیگه حسهین له
ده رفه تیگی له بارشرا له به ریگی نوی دا
پیلان ونه خشه کانی خوی و شیمپریا لیزمو
زایونیزم جی به جی شه کات .

((گه رانه وه بو شه رده ن))

په مهنی دیموکراتی قه لایه کی له گرتن نه ها توه

گه لی په مهنی خوارو دواي شورشيکي چه گسدارانسه ی
دریژخایه ن ، دواي قوربانی دانیکي زور و خه ساتسیکی
سهخت توانیو به تی هیزه قیمریالیست و کونه په رسته گان
به زینیت و له ولات بیان کاته وه دهره وه و به زه بری چه که
سه ربه خوبی خوی بسینیت . گوماری دیموکراتی گه لسی
په مدن که به ره می ره تج و خه بانی سهخت و خویناوی گه لی
په مهنه ریباریکی شورشگیرانه و پیشکوتن خسوازانسه ی
گرتوته بهر و ، چالاکانه تی نه گوشیت له پنیسایوی
گه شاننده وهی و پیش خستنی قابوری و کومه لایه تی
گه له که بیان دا که له وپه پی دواکه وتن و بی به شی دایسه
به هوی دریزه کیشانی داگیرکراتی ولانه وه له لایه ن
فینگلیره وه به یارمه تی کونه په رستانی عه رب ، به تاینه تی
له سعودیه ، نه بینین گه لی تیکوشه ری په مهن واهه تنگاوی
شورشگیرانه شهروات بو پیشه وه و ده جتی کرده بسسه
سپینه وهی شوینه واره گانی ده ست دریژی داگیرکران ، که
نه بینین گه لی گوماری دیموکراتی په مهن لسنه دهوری

حکومه ته شوپشگير په کي ان فالون و هم کوماره بئوتسه
 بنکفه په کي شوپشگير و پشتيواني پته وي بزوتنه وهی شوپش
 گيرانهی گهلانی ناوچه که ، بويه شيتگير بون و که وتونه ته
 پيلان گيران و داو نانه وه دزی ، چونکه سروشتی ئيمپرياليزم
 و کونه په رستان شه وهيه که چهند جه زره به به ده سستی
 گهلان شه خون و شه که ونه تالوکه وه ، شه وه مندهی تر درنده شز
 شه بن و شه که ونه په له قازه و ده ست دريژی کردن . جا له
 ۲۱ سی شوباتی را بوردودا کونه په رستانی سعودي و ئيمپرياليزم
 شه مريکاييه کان زياتر له دو هزار جاشيان کرده شه
 کوماری ديموکراتی گه لی يه مه ن به نیازی دا گير کردن و
 روخاندنی حکومته پيشکه وتنخوازه که ی ، یان به لای که مه وه
 بئو نانه وهی نازاوه و ترساندنی گهل ، بدلأم هيی زه
 چه که داره کانی کوماری يه مه ن به له شکر و ميليشيا و
 پوليس و جه ما وه ری گه له وه توانيان به ربه سستی شه هيی شه
 فراوان و ده ست دريژی کارانه يه ی ئيمپرياليزم و کونه
 په رستان بکن و به شکاوی را وه دو یان بنين ، دواي شه وهی
 زيانکی گه وره یان لی دان و سر کرده به کزی گيرا وه کانی
 شه هيی شه یان گوشت و کومه ليک که چه که و تفاق و قوتوموبيل
 یان لی گرتن که هموی له شه مريکا دروست کراون ،
 پيشانی روژنامه نوسی بيگانه و ناوخوا دران .

بيی گومان هر حکومتیکه و تيازی شوپشگيرانهی
 پيشکه وتنخواز بگريت و پشت ببه سستيت به کومهلانی شه لک
 و به ره ی ناوخوا له سر بنچينه ی ها و په يمانی کرئیکاران و
 جوتياران و چين و تاقمه کومه لایه تی به نيشتمان
 په روه رکان به که بخت با بچوکه و که م ده را مه تيش بيت

هیچ هزینه‌ای نمیده بتواننیت زه فیه ری پی بیبات .

ها و کاری زماره / ۱۰۷

ای / شازاری / ۱۹۲۲

گهلی بیهه نئی دیموگرافتی پشتیبوانی گهلی کسورده

لهما و رور له گهلان دا جوره ههستیکی دودلانی و
ههتا دوژمنایه نئی ههیه بهرا بهر به گهلانی شو، شهسهش
به هژی پرویا گهنده و کاری شیمپریا لیزم و کونه بهر مهتا
نه وه که شهیا نه ریت زنجیره ی خه بانئ به کایا رجه ی گهلان
بیمینن و به ره ی تیکوشانی پته و بان بی هیز بسکسه ن .
رهنگه بزانیین که لهنا و کوردیش دا هه جوره ههست و
با و ره دوژمنانه هه ن .

بی گومان هه جوره با و ه پانه راسته و هژو زیان به
ریره ی سهختی خه بانئ گه له که مان شه گه به نیت و دوست و
دوژمنی راسته قینه ی لی ون شه کا جگه له وهش راستی به گسی
روشن پی شیل شه کات ، چونکه گه له که مان به ته نیا نیه له
مهیدانی خه بانئ ، به پیچه وانه وه مه سه له ی مافسه
ره واکانی پشتگیری به تین و راستگویانه شه کربیت له لایه ن
هیزه پیشکه و تنخواز و ئازا دیخوازه کانی سه رجه م گهلانی
جیهانه وه .

گهلی به مدسی دیموکراتی که له شه ساجی خه با نیکی
 سهختی چه کدارسه رزگاری و سه ربه خوبی خویان سه سهند و
 کوماری دیموکراتی گهلی به مدنیان به راسداری (بسه وهی
 نه ته وهی) دامه زرانده وه ئیستان سه سگای وه گه وره گسه وره
 نه نین به ره و پشه وه. بو سپنه وهی هه مو حی پسه نسجه سه
 ره شه کانی عیمیر با لیزم و داگیر که ران و کونه په رستانه
 نو که ریان، وه به و په ری توانا وه تسی شه کوشن نیسه
 گه شانده وه و پیشختنی ولاته که بیان له هه مو روبه که وه له
 سایه ی شه و بیروبا وه ره شور شگیرانه عیلمی بهی که په پیره وی
 شه که ن و له بهر روشنا بیه که ی دا سه پیری جیهانی شه روی پسی
 شه که ن، هه لو یسته کانیان ته وا و گونجا وه له گه ل راستی و
 له گه ل خواستی گه لان و به رزه وه ندی به زه ی تیکوشانیان ،
 هه ره له سایه ی شه و بیروبا وه ره سوشیا لیسته عیلمی پسه وه
 که هه بیان ه ، به ره ی نه ته وه یی له به مه نی دیموکرات دا
 به پرونی و ناشکراییی و به و په ری راسته گو بیه وه سه سه لته ی
 خه با نی نه ته وایه تی و مافی نه ته وه به شخورا و و بچو که کانی
 شی کردو ته وه و چاره سه ریکی سوشیا لیستی با نه ی عیلمی بسو
 ده ست نیشان کردون، شه مه له گه ل شه وه شدا که له یسه مه نی
 دیموکرات گیر وگرفتی نه ته وایه تی نیه ، نه ته وه ی جیها
 جیای تیا نیه .

وه فدی کوماری دیموکراتی گهلی یسه سهند بسه
 سه رۆکا یه تی ما موسنا عبدالفتاح اسماعیل سکرته یری گشتی
 به ره ی نه ته وه ی و جیگری سه رکوماری به مه نی دیموکرات که
 له دو هه فته ی رابوردودا به سه ردان هاتبوه عیمیراق له سه
 گو بونه وه یه که دا له گه ل نوینه رانی پارتی دیموکراتیسی

گوردستان دا، وه به ناوی به رهی نه ته وایی و خو کمدت و گه لسی
به مئی دیموکراته وه پشتگیری ته وای بی ستوری بسو
ماغه نه ته وایه تی به په واکانی گدلی کورد ده ربه سوری و
شاکرای کرد که له ده ستوری به رهی نه ته وایه تی دا
مه سه لای مافی نه ته وایه تی به پوی شو شیا لیزمی عیلمی
چه سینه راره و له بهر هم شوینه پشتگیری خه باتی گهلان
که کن، هم هه لوپسته دوستانه و راستی گه لای به مئی
دیموکراتی نمونه به که له هه لوپستی همو گهلان وه به
تایبه تی گه لای عه ره بی برامان به را مبه ر مه سه لای
ماغه کانی گه لای کورد، وه هم هه لوپسته بایستخ و
گرنگی به کی گه وره ی هدی به تایبه تی که فی مپریالیزم و
کونه په رستان به و پری توانا وه هه ول عده ن بو پسانندی
خه باتی نا وکوپی نیوان کورد و عه ره ب و گه ره کیسانه
نه ته وه ی عه ره به دوزمی کورد و به هوی بنچینه سی
به دبه ختی و به شخورا ویان بده نه قه لیم وه عه و راستی به
بشارنده و که بیستا جیهان دو به رهی به رهی به، به رهی
فی مپریالیزم و کونه په رستان - وه به رهی خه باتی په که
گرتویی گهلان له بی نا وی شکاندن و نه هیشتی فی مپریالیزم
و چه وساننده رهی نه ته وایه تی و چینه تی و له پیناوی
رزگاری و به رازرویان دا .

فی مپریالیزم و کونه په رستانی نو که ری، هه هیستیه
شه بانده ریت به ر له گهلان بشوینن و پیره و و ناما نسبی
راسته قیندی خه باتیان لی هه له بکن چونکه چاکه شه سده و
راستی به که رانن که شه که ر هه ر گه لی رتی راستی شو پش
به دوزینه وه و دوستانه و دوزمی راسته قینه چاکه ده هیست

نيشان پکات . له شونجا م دا هر شه ککوتيت و سسسه
شامانجه کاني شه کات هر چند بچوکک و دوا ککوتو پستيت .
شه موش بچي کومان دوا روژي ره شي دوزماني نزيکک تسي
شه کاشوه و خيراتر به ره و نيمان و فوتاندينسيان
شه بات . به لام دوزماني ککلان هر چند ههول و تهغه لا
به دن ناتوانن راستي له ککلان بشارنه وه و به هه له پيسان
به دن و خه باتيان قرچوکک و نبي هر بگن .

شه مپو له ساپه ي بيروبا وه پي شور شگيرانه ي پستيش
ککوتوي علمي به وه رتيبازي خه بات رونا کک و پي پره وي شورش
ديار و روئنه ، وه هر کک لیکه شه رتيبازه بچي خه باتسي
شور شگيرانه ي هه لپي پرتيت هه رگيز به هه له دا ناچيت و هر
به شه ککوتيت و نيمپرياليزم و ککوتنه پسر مستبانسي
چه وسپنه ره وه هر له کور شه نيت .

ها وکاري ژماره ۱۱۳

۲۲ / نيمان / ۱۹۲۲

جوانترین نمونه‌ی فیداکاری

له سدره تائی مانگی را بوردودا، چهد پیشمه رگه یه کسی
فهلستین فرۆکه یه کیان فراند و له نسا و جسدرگسدی
ئیسرائیل دا له فرۆکه خانه‌ی (ئسید) دایان بهرا ئسید و
دا وایان له کار به ده ستانی ئیسرائیل کرد که زمانه یسه گه
له ها ورتی پیشمه رگه کانیان له بهندی به ره ئلا بکه ن ده گینا
فرۆکه که به خوی و ریسواره کانی ناویه وه که ته قینسه وه .
به لام ئیسرائیلی یه کان توانسیان به خیل زه فەر به پیشش
مه رگه کان بهرن ، خویان بکه ن به سا و فرۆکه که دا ولونه‌ی
شه ستیریان لی بخندن کار له که انجام دا دو پیشمه رگه
شه هید بون و شه وانی تریش به برینداری ده ستگیر کران .
که م کاره هر چه سد دا وای کاری پیشمه رگه کانی نه هانیه
دی و به له نا و چونیان کوئایی هاتمه لام نمونه یه کسی
به نرخی فیداکاری پیشمه رگه کانی فهله ستین بو که له هه مو
دنیا دا دهنگی دایه وه و ئیسرائیلی یه کانی توواند . له
کوئایی مانگیش دا جار یکی که یه پیشمه رگه کانی فهله ستین
به یارمه تی چند پیشمه رگه یه کی ژاپونی نمونه یه کی تری

بی ها و تای فیدا کاریمان پیشکش به شورشی همو دنیسا
 کرد. شهوه بو هفتی رابوردو چوند پیشمه رگه پسه کسی
 نهله ستین له گهل فروکه به کی فوره نساییدا خوبان گه پانده
 فرۆکه خانه گه (لسید) وه هر دوا داپه زین شیطانگه ی
 نغه نگیان کردونه شیسرائیلی به دوزمه کاشیمان و زمله پیه کی
 زوریمان لی کوشتون و بریندار کردون و نو فرۆکه شیان به
 بو میای دهستی خراب کرده. شه م پیشمه رگه دلستسره
 جوانه برانه بو شهوه چون که به خویسی گه شسی خوبیمان
 له شیسرائیلی به دوزمه کان گه به من که گه لی فیدله ستین
 هر گیز مابهریت و دهستی له مافه ره واکانی خوی هسه دل
 ناگریت و سوره له هر خه باشی سهخت له پیناوی سسه دی
 هیبانی شه مافانده و دوزمن هر چه شده به هیز و پشت
 ده ستور بیت به پارمستی بی شوماری شیمپریا الیستسه
 دمریکا بیه کان له گهل شهوه شدا نانوایت شورشی پروای
 گه لی فله ستین بگوزینیتشه وه، شه و گه له ی دهستی دا ورتسه
 چه که و ریبازی خه باتی چه کدارانه ی پسیستسروزی دزی
 شیمپریا الیزمی گرتوته بهر، هر ودها شه و راستی یسه ی
 چه سپاند که گهلان همو له بهر به که دا خه بات شه که من
 دزی شیمپریا الیزم و دا گبر که ران.

شه کاره فیدا کارانه یه. جوانترین سمونسه ی
 گیان بهخت کرده، له پیناوی غارادی و سه رفی سازی و
 مافه کانی گهل و تیشتمان دا، کاریکه که به راستی وره
 به دوزمن بهر هدهات، پرزه ی بریوه، شه و شیسرائیله که
 له دوا ی شهری خوزه برانی ۱۹۶۷ شه و وا له خوی بیایی شهوه
 که هیچ حسابیکه بو گه لی فله ستین و گهلانی عور به و هیزه

پیتکه و تنخوازہ کانی دنیا ناکات . وانی شیکات کہ پیسہ
دا گپیر کردنی خاکنی ولانہ عمرہ پیسہ کان لہ شہری حوزہ ہوان
دا (سنوری ہیمنی) بو خڑی داننا وہ کہ پی واپیشہ درکہ کانی
فہلہ ستین لہنا و جہر کہی شیراٹیل و لہ شہری شیراٹیل
دا جہر رہہ بہ شیراٹیلی دوزمن فہ کہ پیسہ .

کہ واثہ ہا شیراٹیل چاکہ تھوہ بزانتیت کہ گہلی
فہلہ ستین و کہ لانی تری عمرہ ہا لہ جہر رہہ و گورہ شہ و
سہر کہ و تنی کانی دوزمن سل ناکہ تھوہ و شوری جہر کہ
دارانہی گہلی فہلہ ستین و کہ لانی عمرہ ہا ہر ہر دہوام
تھ پیت تا تھ گاتہ نامانجہ کانی . وہ ہا تھ راستی ہسہش
چاکتر بزانتیت کہ گہلی فہلہ ستین لہ مہیدانی غہ بات دا
بہ تہنیا نی بہ ، بگرہ بہ پیچہ وانہ وہ تھم غہ باتہ جہر کہ
دارہ رہ واپہی زیاتر تھوہ ویست تھ پیت لہ نیوان کہ لانی
دنیا دا و ہمو ہوق خورا و ہیزہ شور شکیروہ کانی دنیا .

تھوہ تا ہیزہ پیتکہ و تنخوازہ کانی دنیا ہر بہ دہم
پشتگیری گہلی فہلہ ستین ناکہن ، بہ لکو شان بہ شانی
تھوان لہ غہ باتی چہ کہ دارانہ ہان دا بہ تدارن ، وہ روژیکہ
دیت کہ تہخت و تاراچی تھو ہنکہ فیہر ریالیستنی بہ لہ
فہلہ ستین دا تیکہ ہدریت .

سہر کہ و تین ہر ہو کہ لان و شورہ چہ گدارہ کہ بیانہ
و تیکہ شکان و لہنا و چون ہو فیہر ریالیستزم و
نوکہرہ کانی .

کۆننگریسی میلی عهزه به وه

سه رگه وتو بیت خه باتی گهلانی عهزه ب

دۆی ئیمپریالیزم و سه هیونیزم و کۆنه به درستی

له رۆژی ۲۷ تانی مانگی رابورد وه وه کۆنگریسی میلی
میلی عهزه ب دهستی پی کرده بو پشنگیری کردنی خه باتی
زه وای گهلی فهلهستین له بیئاوی دهست خستنه وه ی
نیشتان و همواره نهته وایهستی به ره واکانی دا له هم
کۆنگریسه دا نوینه رانی نزیکه ی ۵۰ پارتی و ریکه تراوی
عهزه ب تیا به شدار بون، جگه له ۱۰۰ پارتی و ریکه تراوی
ولانی جهان و نوینه رانی بزوتنه وه ی رزگارینه وازی
نیشتان به روه ره که له کۆنگریسه دا به شدار بون

هم کۆنگریسه له کاتی که ده به ستریت که مه سه له ی
فهلهستین و بزوتنه وه ی رزگارینه وازی گهلی فهلهستین
و گهلانی تری عهزه ب شوشی جورها پیلانی ترسناک بون
له لایه ن ئیمپریالیزم و سایونیزم و کونه به رستی عهزه به وه
له کاتی که دایه که ههول و تهقه لای گهرم له لایه ن عهزه
هیزه ره شانه وه نه درینت بو دا مرکاندنه وه ی خه باتی شورش
گیرانه ی جهگداری گهلی فهلهستین و لیکه ترازان بندنسی
خه باتی یه کگرتوی گهلانی عهزه به له بیئاوی ده بندنسی

حستنه وهی مافه ره واکانی دا ، له کاتیکه دا که کونسه
 په رستانی عه ره ب هر جا ره ی نه حته ی پیلانیکه شه کیشن بو
 ری خوش کردن لبه رده م شیمپریا لیسته کانی شا غایان دا تا
 بنه نه مه رامه گلاوه کانیان ، پیش هه مو مه را میکیش له نا و
 بردنی پیشه ره گه کانی فله ستین و خه باتی چه کداری گه لی
 فله ستین ، وه شه نه خشانه به توندوتیژ ترین شیوه لسه
 شه رده نه وه دهستی پی کرد که رژیمی به کری گراوی شای
 شه رده ن که وته قه لاجو کردنی پیشه ره گه کانی فله ستین و
 تنگ پی هه لچنینیان و ده رکردنیان له خاکی شه رده ن ،
 تا شه رژیمی شای شه رده ن گه بشته شه وهی به نه ناوی
 مه لیکه حسین خویه وه پروژه ی مه مه کته ی به کگرتوی عه ره بی
 بهینم کاپه وه ، شه مه جگه له چهند پیلانیکه تر که بو
 مه به ستی خه ریکه کردنی گه لی فله ستین تا ماده کسراون و
 بو لادانیان له ری خه باتی چه کداران ، که شه به شیکه
 له پیلانیکه گه وره تری شیمپریا لیزم و سایونیزم دژی
 گه لانی هه مو نا وجهه .

بویه شه کونگریسه له م کانه دا بایه خیکه گرنکی
 هه یه و شه راستی به شه سلمینیت که خه باتی گه لی
 فله ستین و گه لانی عه ره ب ، به له نا و بردن و له پنه ک
 ترازاندن نایه ت و کاروانیکه سه رکه وتوه و هر شه گاته
 شامانجه کانی ، جگه له وه ش شه وه شه سلمینیت که گه لان و
 هیزه پیشه و قنخوازه کانی جیهانیش له م خه باته دوره به ریز
 نه وه ستاون به لکو تادیت پشتگیری کردنیان بسو قسم
 خه باته ره واپه به هیز و فراوانتر شه بیت و به پیچه وانه شه وه
 هیزه شیمپریا لیست و سایونیزم و کونه په رسته کان بسی

هیز ٺهبن و جی بیان بی لئز ٺه بیت .

ٺه وه زور ٺا شکرایه که به که گه وتن و نوند پیکه وه
گری دانی هیزه پیشکه وتنخوازه کانی گهلان له خه باتا دزی
ٺیمپریا لیزم و کونه په رستی چه کیکی کار بیگه ری بی ٺا مانه .
به ره ی گهلانی شور شگتیر به جوریکه پته و ٺه کات که هه رکپیز
له شکان نه بهت و بگات به ٺا مانجه پیروزه کانی گهلان .

ها و کاری ژماره / ۱۴۴

۱/ کانونی به که م / ۱۹۷۴

دوژمنانیا نا به ده ستدین و نه گه نه مافه ره واکانسیان ،

وه به کیگه له م سهرکه وتنانه شه وهی گه لی شیننامه به سهر

شمپریالیزمی شه مهربکا و ها و به یمانه کانی دا که وای له

زور سیاسی و شاره زایان کرد وای لیکه بده نه وه که شینر

خهباتی گهلان به پیلانی

شمپریالیزم و زایونیزم و کونه په رستان

به ره ست نا گربیت

له کی تیکه دا که گهلانی دنیا سهرکه وتنی مه زن به سهر
دوژمنانیا نا به ده ستدین و نه گه نه مافه ره واکانسیان ،
وه به کیگه له م سهرکه وتنانه شه وهی گه لی شیننامه به سهر
شمپریالیزمی شه مهربکا و ها و به یمانه کانی دا که وای له
زور سیاسی و شاره زایان کرد وای لیکه بده نه وه که شینر
شمپریالیزمی کان قورسای بی شه خه نه سهر نا و چه ی روژه لاتسی
نا وه راست به تابه تی ولاتانی ده و روبه ری خلیج و شورشی
گه لی فه له ستین . وادیاره سهره تای شه مه ش جموجولسه
نرسنا که کانی مه لیکه حسینه له شه رده ن . رژیمی شه رده ن
پاش چی به چی کردنی زنجیره به کاپلانی دوژمنانسه ی دژی
پیشمه رگه کانی شورشی فه له ستین که گوشت و بیره کسه ی
شه یلولی ۱۹۲۰ شه لقه یه کی خوینا وی تره دیسان هیرشیکی
فراوانی گرتن و کوشتنی دژی پیشمه رگه و ها و ولاتی پانی
فه له ستین و عه ره بی تری سهر به شورشی فه له ستین ده ستی
پئی کرده . جگه له بازاردان و خنکاندننی گه لیکه له
نیشتمان په روه رانی شه رده ن که دژی رژیمه کونه په رستانه که ی

مه‌لیک حسین . گه‌لیکی تریش له پیشمه‌رگه و ها ولاتیانیسی
فه‌له‌ستین گیرا و ن، بۆ نمونه ده‌سه‌یه‌که‌له و پیشمه‌رگانه‌ی
که به سه‌رکردایه‌تی تیکوشهر (اسو داود) به‌ره و خاکسی
فه‌له‌ستینی داگیرکرا و بۆ کاری پیشمه‌رگانه به ریسه
سه‌ری، گیرا و ن و ئیستا له زیندان‌گانی شه‌رده‌ن دا
تازار شه‌درین .

مه‌لیک حسین جگه له‌وه‌ی بۆته پاسه‌وانی سسنوری
ئیسرائیل به هه‌موو تواناشیه‌وه هه‌ولتی شه‌وه . شه‌وات‌گسه
بگانه ریکه و تنیکی دو‌قوولی له‌گه‌ل ئیسرائیل و به‌ره‌سمی دان
به ئیسرائیل دابنیت و به ده‌وله‌تیکنی شه‌ری بنا‌سیت، وه
له پیناوی جی به‌جی کردنی نه‌خسه‌گانی شه‌م‌ریکاه له‌م
دوا‌پیه‌دا خۆی گه‌یا‌نده نیکسۆن وه دلسۆزی و ناماده‌پیی
خۆی بۆ ها و کاری کردنی جازیکنی تر ئۆنیا تر کرده‌وه . بستی
گومان پیشمه‌رگه‌گانی فه‌له‌ستین و ریکه‌را وه‌کلانیه‌ان چه‌کی
سه‌ره‌کی ده‌ستی گه‌لی فه‌له‌ستین له خه‌باتی دزی داگیر
کردن و له پیناوی سه‌نده‌وه‌ی مافه‌ ره‌واکانیه‌ان ، گه‌لی
تازاد و ناشتی خوازی فه‌له‌ستین که ئیستا دو‌چاره‌ی ره‌ش
ترین پیلانه‌گانی ئیمپریالیزم و مایۆنیزم و کۆنیه
په‌رستانی عه‌ره‌ب‌بوه ، شایسته‌ی پشتگیری و یارمه‌تی دانه
له‌لایه‌ن هه‌مو گه‌لیکی ناشتی و تازادیه‌خوازی تره‌وه .

گه‌لی کوردیش که له ستم دیده‌پیدا . ها و شانی گه‌لی
فه‌له‌ستینه، شه‌بی پشتگیری گه‌لی فه‌له‌ستین بکات وه شه‌بیت
سه‌رگیز هه‌لو‌یستی راست و دلسوزانه‌ی شه‌و گه‌له‌مان
به‌را‌عه‌به مه‌سه‌له‌ی کورد له‌پاد نه‌پیت . بۆ نمونه له
قاهه‌نگی وتار خۆبندنه‌وه‌ی نه‌گه‌تی تر تا‌بانی کوردستان

گە بەپۇندى تىنچەن سۈيى ۲۰ سال ئەسەر دامەززاندىنى دا
كرا، نوپۇنلەرى ئوتتۇرىغا قەلەستىنى يەكەن بىلەن پروفېسسور
پىشتىگىرى مافى چارەنۇسى گەلى كوردى كورد دەخكە لىمەش
(نايىف دەواتتە) سەرگەردەي بەرەي مىللى دىمۇكراتسى
ررگارى قەلەستىن لىمەردانەكەي ئەم دواییبەي دا بىسۇ
غىراق ، لىمە كۆپىكە دا كە لىمە قەداد بەسترا ، زىاتر ئەو
ھەلۋىستەي بەرۈنى نىشان دا ، ئەم نىمۇنانە ئەبىتتە وا لىمە
جە ماوەرى گەلى كورد بىكات كە دىنیا بىت لىمە ۋەي كىسە
مەسەلەي گەلان لىمە سەرانىسەرى جىهان دا يەكە ۋ سەرگەوتنى
ھەر يەكەيان سەرگەوتتە بۇ ھەمۇ گەلان جگە لىمە ۋەي كىسە
ھىچ گەلىكە ھەرگىز دوۋمىنى گەلىكى تر نايىت ۋ ھەمەسۇ
پىروپاگەندە يەكە بۇ شاردنە ۋەي ئەم راستى يە تەنیا بىسۇ
شكاندىنى بەرەي يەكگرتۈي گەلانە .

گەلى قەلەستىنى پىشت بەستۈ بە ھىز ۋ تەدوۋمىسى
شۇرپىگىرانەي خۇي ۋ پىشتىگىرى ھەمۇ گەلانى تر ھەر سەسەر
تەكەۋىت با قىمپىريالىزم ۋ سابۇنىزم ۋ سەدان كۆنە
پەرسى نۆكەرى ۋەكە مەلىكە خوسىر دىيان بىت ۋ ھەمەول
بەن رىي پى بگرن .

ھا وكارى ژمارە / ۱۵۵

۲۳ / شوبات / ۱۹۲۳

ئەنجامى

سوتاندنى فرۇكەگەي ژاپون

چىيە ؟

ھەفتەي رابوردوتر چەند چەكدارىكە بەناوى پىشش
مەرگەگانى فەلەستىنە ۋە فرۇكەگەيەكى ژاپونىيان فرانسىد و
لە ئەنجام دا لە فرۇكەخانەي لىبىيا سوتانىيان .

لەبەر ئەۋەي كە لەمەو پىشش چەند كارىكە لەم
بابەتە لە لاين ھەندىكە رىكخراوى فەلەستىنەيە ۋە ساز
كرايو ، ئەم كارەي دواپىش ھەر لەۋە ئەچو كە بەككە لەو
رىكخراوانە سازى كوردبىت ، بەلام رىكخراوى رزگسارى
ھىنەرى فەلەستىن لە كۆبونە ۋە يەكى تايبەتەي دا گەپشەتە
ئەو ئەنجامەي كە ئەۋە كارىكى گومان لى كراۋە و بىلاۋى
كردەۋە كە ھىچ جۆرە پەيوەندى يەكى پىۋە نىە .

ئەم ھەلوپستەي رىكخراوى رزگارى ھىنەرى فەلەستىن
كە نوپىنەرى زۆربەي زۆرى رىكخراۋە فەلەستىنەيەگانى ،
تيا بەشدارە و ھەندىكىشيان لەمەو پىش لەم كارانەيان
ساز كردەۋە ، ئەم ھەلوپستە بە ھەنگاۋىكى نوپى راستەر
ئەزمىرىت كە ئىستا ئەو رىكخراوانە بەرەو چاكتەر دەست

نیشان کردنی رتیازی شورشگیرانه یان ناویانه ، چونکه
شم باهته کارانه نهگهرچی زور نازایانه و فییدا
کارانه یه ، بهلام نهک هر سودیکی نهوتوی نیه ، بهلکوله
ناوه پروک و نهجامیش دا زیان به مهسهله شورشگیرانه که
گهلی فهلهستین نهگه بهنی .

مهسهله ی فهلهستین نه وهنده نالوزگا و وگرا نه و
دوژمن نه وهنده سهرسهخت و لاساره ، شم جوره کارانه هیچی
به ره و باهتر لی ناگوریت شم به هیج جوریک ریگسگای
رزگار کردنی فهلهستین نیه ، ریگای رزگار کسوردنسی
فهلهستین وه که هندیگ له کهسانی شورشگیری فهلهستین
بوی چون ، ریگای بهکی زور دور و دریک و هر پیچ و پدنا و
نالوزییه و خو ناماده کردنیکی زور زیاتری له مه نهوتیت
که شیتا هیه ، به تایبته لی روی نه بونی ریگخراویکی
بهگرتوی شورشگیره وه که بتوانیت کومه لانی خهلسک
له خوی گرد کاته وه و له بزوتنه وه شورشگیرانه که بیان دا
راجه ری یان بگات .

پهیدا بونی نه و جوره ریگخراوه پشیره وه خوی له
خوی دا کاریکی ناسان نیه ، وه هوی سهره کی گراتسی و
نالوزکای وی شم کارهش به هوی نه وه وه یه که گهلی فهلهستین
له خاکه کهی ده رگراوه و بهرش و بلاو بوته وه ، شم مدش له
دو قو له وه کاریکی سلهبی گه وره فهکاته سهر شسورقی
فهلهستین ، به که مین له قو لی هسکه ری نه وه ، دوه مینیش
له قو لی سیاسی و شایدیولوجییه وه ، شم مدش به بارهت بینه
وهی که کومه لگای فهلهستین له یه که ترازاوه و چسین و
دهسته کومه لایه تی به کان نا راده به کنی زور سهریان لسی

شېنواوه، چونکه له وروسته کې شو کله له خپلې ستاينې
خوې دا نه ماوه، بهرني کې له زېږد وروسته دې شېش و کسار
شېزېن و به کوله مهرکې به خپل شېکرېن، راته نه جوتيار
و نه کړيکاره وه که چيني کومه لاسه شي روغسار د کاشيان نه ماوه،
ته مه له لاسه که، له لاسه کې شريشه وه ته و هله ستينې پانسي
که کوچيان کردوه يو ولاتاسي تر و له وينه کار نه گه
ناکوکي يان - وه که کړيکار - له گدې رژيمي سر ماسايه داري
شيسرا شيل خوې دا نيه، به لکو له گدې سر ماسايه داران و خاوه ن
کاره کاشي ته و ولاتانه دايه، ته نيا و ما زه يه کې کسسه م
کړيکاري هله ستينې ته مينې ته وه که له خاكي دا کيرکراوي
هله ستينا کار نه گه ن، ته م باره نايه ته يه کې کسلي
هله ستين بارېکې بي ماوتسا کوان و شالو زکاره و زور کار
شکاته سر رهوني دروست بوني پيشره ويکي راسته مينه ي
شورې هله ستين، به لام له گدې له مو شو ته نکه و هله مانده
دا تا که زيگه هر نه وه به که شېبي پزانرېت ريگه که زور
سهخت و دور و درېزه و په له پهل کردن زيان نه گه په نيست
وه گه لي هله ستين خوې خاوه ني مه له گه به و له هه مو
که سپک با شتر تي شې شکات و نه توانيېت ته و رېبازره يو خوې
دهست نيشان بکات که به ته مانجه کاشي ته گه په نيست .

ها وکاري ژماره / ۱۷۸

۳ / شاب / ۱۹۷۲

گهراڻه وه بو شهر دهن

سڄي سال لهن وه پيش هر لهن مانگه دا. ڪار به
دهستاني رڙهي ڪونه به رستي شهر دهن ڪه وتنه هه لاڇو ڪرڻي
هه و پيشه رگه هه له ستي پانه لهن بنڪه ڪاني نار خاڪي
شهر دهن دا هون .

رودا وه پر ناسوره ڪاني هه يولي ۱۹۷۰ هه بي ببيتنه
سه رچا وه لئڪو ٽينه وه و تاهي ڪرڻه وه به ڪه نه ڪه هر بسو
رئڪه را وه ڪاني پيشه رگه ڪاني هه له ستي به لڪو پو نه خسه
ڪيشاني خه پاتي هئستا و دوارو ڙي بزوتستنه وه هه لهن
هه له ستي تا ڪو ڪه لڪي لئ وه رگيريت و هه لهن رابهوردو
دوباره نه ڪرپنه وه هه گهر سه رنجي ڪي روزاني ۱۹۶۷ بنه پهن
هه گه پنه هه و هه نجامه هه ڪه بلپن هه توانرا زياتر سهود
له شهر دهن وه رگيريت ، هه روه ها هه بو پيشه رگه ڪسان
زياتر به هه ننگه پاراستني هه و بنڪه ستراتي جي سهوده
بهاتنا به به تايبه تي ڪه مهليڪه حسين لاهي به نيشتمان
په روه ري و دوڙمنايه تي هه سرائيل وه لئ هه دا . گومان
له وه دا نه به ڪه مهليڪه حسين له ڙير زوري سهوده و

زروفتیکی تایبته تی دا شه و هه لوئستی گرتیو، به لام هسه ر
چونیکه بیت شه بوایه پیشمه رگه کانی فه له ستین له لایسه که
پدیوهندی خویمان له گهل گهلی شه ردهن به هتیز تر بکردایه
و خهبانی خویمان چاکتر ریکه بختایه تا کو کسونه
به رستان و نوکه رانی قیهریالیزم نه توانن زه فه ریان پی
به رن، هه روه ها هه ولیان بدایه هیچ بیانویه که نه که ویتسه
دهست مهلیکه حسین که پی پی بچیت به گز بزوتنه وهی سازادی
خوازانهی گهلی فه له ستین دا . جگه له مهش سه رگزه کانی
ریکخراوه کانی پیشمه رگه ی فه له ستین نه یان تسوانسی
هه لوئستی خویمان به که خه ن و وه که په که پویه روی شه سه و
روداوه تازانه بیته مهیدانه وه .

شاکرایه که له دهست چونی مه یانی سه ردهن وه که
بنگه یه کی ستراتیجی شورشی فه له ستین زیانیکه گه وره ی به
بزوتنه وه ی پیشمه رگه یه تی گه یانده جگه له و هه مو کوشا رهی
له پیشمه رگه کان کرا .

وا شیتاش دوا ی شه و تاقی کردنه وه تاله ی پیش
سی سال وه ریگا نه مانی نه یوان رژیم مهلیکه حسین و
پیشمه رگه کانی فه له ستین هه ندیکه له ده وله تانی سه ردهن
به ناوی بوژانده وه ی ((روزه لات)) وه هه ریکی شاشت
کردنه وه ی مهلیکه حسین وه هه ریکی گفتوگو و هاشو بگردن
له گهل مهلیکه حسین دا . بو شه وه ی له گهل ریکخراوه
فه له ستینی به کان شاشت بیته وه و بواریان بدات بگه پینه وه
نا و شه ردهن . به لام شه ممول و ته فه لایه شه شورشی
فه له ستینی پی به هتیز نا بهت و پیشمه رگه ش له بنگه کانی
شه ردهن دا پی پی دانا مه زریته وه به لگو به پیچنه وانسه ی

مہفتی پاسنیک

زور کھس وای بو مہجو، کہ کوایہ فیسرائیل
ہیژیکئی وایہ لہ فکان نایہت و ہر فہرنگہ بسکسات
فہیبانہوہ، وہ ہوی لہم جوڑہ پروایہ شی بہ فیسرائیل
بہ نایہتھی لہ سالی (۱۹۶۴) وہ کہوتہ ناری ناراندوہ و
گوندہ ہرستان و گمانی نا ہوشیار گہوتنہ بناوگرہوہی
لہ و بیروپرایہی کہ فیئر مہرب فیسرائیلی لہ خاکئی
فولہ ستین و مہربہی دا گہرگرا ودا پی مہربنا پد پتہرستہ
بسسی گومان مہ فیشتی پروای خدائی بہ توانا ربا و ہری
تہ لانی مہرب بہ شیکئی گہرنگہ بولہ پروایا گاندہی زاپٹوسیت
و فیسیربالستہکان . بہ لزم لہم چارہ بہ ہتچہ وانسہی
جہنگدہی حوزہ برانی سالی (۱۹۶۴) وہہ ہیژی مہرب لہ و
تہ لیسنہی شکاند و فہوہی سہلماند کہ فیسرائیل لہ و
ہیژہ لہ فکان نہا تہوہ نویہ .

لہم جہنگدہی فیستا لہ نیوان ہیژہکانی مہرب و
فیسرائیل دا بہ ہر چونیکہ بیت لہ تا زانجی گہ لانی مہرب بہ
چونکہ بہ کہ مین ، سہرہ رای لہ و ہمو پروپسا گہ ندہ

دوڑمساغی بی بی سو سه رزه و نه دی دست در توتوره فیسرا نیلی
به کان شه کوا و سه رزه ای شه و هه سنا به شگست گه رانسته بی
عه ره به، فینجا بی فیسرا کانی شه رانسته بی سه رزه نسکار
سونه و بی شه ری دوڑمساغی کرد و تا زایانه چونه گه پوری
عه شگستی فورس و ترسنا گه و، دووه بی، شه رزه کانی شه رانسته
به گه شه رانی به رانسته بی سونه و بیان هه بی، به لگو سه ر
که و تندی هه سکه ری بی با به فینجا بی به ده ست هه سنا، که لسه
به که بی هه سکاوی له شگری بیرو هه خوی شه سوتنیست .
شه ویش به پرینه و بیان سو به و چوره بی تا و تا به سو شه و
به ری گه نالی سو بی و هیش برده سار به گه ره شه و نه و
توله گانی دوڑمساغی و داگیر کردنان، وه فینجا لسه سنا و
برندی هه بی (یار لسه) - که برینی به له دیوار بی سکا،
کیلومتر در توتوره و ۲۰ متر به رزه، وه بیستی گه سومسان
هیشگی گه رزه خوی له به نایدا هه لاس دایو - شه م سه ر
که و تندی و به رزه و ام سو بی جه نکه به م گه رمی به شه سکا
سو که فیسرا نیلی و تا چا و نه روان نه شه کرد، به سوتنیست تا
را ده به کس زور کار بیان گه و توتوره سه ر و ره بی نیلی به کان
و خستونی به ترسگی زوره وه و به به چا و نه بی شه شه وه
چند عه ره به له سالی ۱۹۶۷ دا هه سکا بی تالی به شگست
و به زین کرد، شه سنا فینجا با و پری به خوی به به سنا
گره و توتوره و شه و باله ره شه بی سو بی که له مه و پش
به ساریا کشا سو شه ره و پش وه و زور له جازان زیانتر
به با و پ و وزه به کس گه و ره وه شه چیت به کس فیسرا نیلی دا،
وه سو بی به هه و به شه م جه نکه له قازانجی عه ره به،
چونکه هه رزه چونه بیست فیسرا نیلی له عه ره به زیانتر زیانی

هین گه گات ، سو به تیسرا تیل شدیه ویت لدرتی به کسار
هینا نی چیزیکی زیاتره وه به پهله کونای بی به جه ننگ
ببینیت چونکه تا جهنگه به رده وام میت زیاده هیره گانی
عرب فارانج که و هیره گانی تیسرا تیل لورا زوزه ر
ب شریک ، غم سهرکه و تیلانی هیره گانی عرب به
نی گومان هدر راستی و وردی نه هنده عه سکه ری به گان نی به
به لکو گه لسی هوی تری بجهنده بی ، ده زری گسه وره ی تیسرا
ش گنیریت ، که بریقین :

یهدم : له هه دالدهنی مه به له که و پروای جهنگا وه رانی
عرب به دروستی مافه گانیا ن ، زور ها شگرا به
تیسرا تیل جهگه له وه ی که هوی بونیکتی دست کرد و نسا
شهری هیره و عه به ریالسته گان راست بو به ربه ره گانی
گه لانی نا وجه که راستیا ن کردونه وه و وه که به سکه گسی
عه سکه ری بو پا راستی به رزه وه ندی به کانی خریان به گاری
دین ، جهگه له هه ش خا کیکتی زوری چندن ولایتیکی تیسری
عرب بهیشی داگیر کردوه و پا وی له به ره هندنیکتی
زیاترینه ، وه گه تیلانی عرب بو دست خسته وه
خاکه زهوت کرا وه گانیا ن و گنیرانه وه مافه هین تیسرا تیل
کرا وه گانی گه لسی له له سنین شه جهنگین ، شه ماش کرا ریسکه
که هه مو گه لیکتی مافه خورا و زور لسی کرا و شه بسکات و
بی نرس قوربانی له پینا ودا شه دات .

دووه م : به کیتی ریزه گانی گه لانی عرب و ها و کاری
برایانه ی هیره چه کداره گانی عرب که هه مو
له سهره ریگه دا دزی دوژمنیکتی نا وکوی شه جه ننگین ،
نی گومان که سهربا زیکتی سوریا بی شه بینیت هوی به تهنیا

شده و برا عهده به کانی شری له ولاته کانی تره وه شیمان
به شانی شه چه نگین به وره و باره پرتکی زور به هیزه شه وه
به ره و پیشه وه خویان ده کوشن و چاویان له قسور بمانی
دان ناسری . وه شه چارتکی تریش مدله له ی به گیتی
دزی دوزمن شه چه پینیت و شه کاته مه رحیتی گیسر نگی
به رگه و تن .

سی به م : پشتگیری گهرم و کار به گهری گهلان و زور به سه ی
ولتانی دنیا و تا وانسار کردنی زایونیسمنه
شیرا غیلی به گان و عیمپر بالیمه ها و کاره شیمان وان
باره کانیان . بو نمونه ، شور شپیریانی شینام ناما ده بی
خویان پیشان داوه که سین و له یال جه ننگا وه رانیسی
عده به دا دزی شیرا غیل به نگین ، وه عهده وه هسا زور
ولانی شه عهده به یی پشتگیریان پیشان داوه و یاده ولتسی
توی شه عهده به یی له ما وه ی شوم شه ده دا به سه ی وه نسی
دیپلوما سی بیان له گهل شیرا غیل بر سره تا تده ناسه نت
شیران و یونان و نوسورا لیاش هه گوسیتیکی دوستانه بیان
به را عهده به پیشان داوه به وه ی بواریان به و گه سانه
نه داوه که عهده به ویت له رتی شه رانه وه دزی هیزه کانیسی
عهده به ، بینه کوی جه ننگه وه .

شه شه خوی نیشانه یه کی شاکرای شه دالته تی شه و
به سه له یه به که گهلانی عهده به شینتا له پنهانوی دا
شه چه نگین ، وه شه وه پیشان شه دات که به رگه تسی شیمان
که لیکه له خدایان دزی عیمپر بالیم و هه مسو جه سوره
چه وساندنه وه یه که به رگه وتنه بو هه مو گهلانی شیری

جیہاں ، بہ تائیدی سہرگہ و تنی گہ لانی عہرہ ب لسمہ
چہنگہ دا باہہ خیکی تائیدی ہہہ ، چونکہ ہم چہنگہ
تہنیا تہنجامی ناگوکی نیوان ہہندیگہ رژیمی عہرہ ہی و
تیسرا ٹیل نیہ ، بہ لگو ناگوکی پیکہ توند و تہقاوہی
نیوان ہہمو گہ لانی عہرہ پ و گہ لانی تری نا وچہ گہ پیکہ
لایہ گہ و تیسریا لیزمی تہ مہریکا پیکہ گہ تیسرا ٹیل دار
دہستہ گہ پیکہ لہ لایہ گہ تہرہ وہ ، شکاندن و بسہراندنی
تیسریا لیزمی تہ مہریکا پیکہ لہ رٹی شکاندن دار دہستہ
گہ پیکہ وہ سہرگہ و تہنگی مہرنی تہوتویہ گہ شان بہ شانی
سہرگہ و تہکانی گہ لانی قیٹنام و گہ مہودیا و گہ لانی تری
عیندی چین تہدات ، چونکہ شکانی تیسریا لیزمی
تہ مہریکا پیکہ بہ شہ با تیکی دلیرانہی توند و تہر تہ گہ پیکہ
وہ لہ پکھنی ہم شہ بانہ دا گہ لانی نا وچہ گہ بہ چوریگہ قال
شہ بن گہ روتی شور شگیزانہ یان بہ ہیچ شہ پیکہ نا
وہ سہ پیکہ نا دوا تہ لای تیسریا لیزم و ہہمو ہنکہ
گوئہ پہرعتی پیکان لہ نا و تہ بن و ہہمو چہ پورہ
چہ ویانندنہ وہ پیکہ یان لہ گہ لہ نہ نیون ، چنگہ لہ وہی
بہراندنی تیسریا لیزمی تہ مہریکا پیکہ و دہستہ و پیکہ
وہ ندہ گانی لہم نا وچہ پیکہ ما نا ی روخاندن و لہ نسا
ہردنی ہنکہ پیکہ گہنگہ پیکہ لہ نا وچہ پیکہ گہنگی جیہا ندا ،
پکھنی دوڑمنایہ پیکہ کردنی تیسرا ٹیل تہنیا تہرکی گہ لانی
عہرہ بنیہ و بہ لگو تہرکی پیکہ پیکہ پیکہ پیکہ پیکہ پیکہ
کہ تہ وہ نا تہ پیکہ داسورا تہ پیکہ و تہ پیکہ و تہ پیکہ
ناسیونا لہستانی دنیا بہ چہی دینن ، لہ گہ لہ تہ مہ پیکہ
تہ پیکہ گہ لانی نا وچہ کہ لہ ہہمو لایہ گہ زیاتر داسورا تہ

سه سړی، مه سه له که بکه ن و به فولی تئی بگه ن و به سه له دی
هؤیانی بزانی . وه وه کر وتیمان وا سه یری مه سه له که
نه که ن که سه وه جهنگی نیوان شیسرا فیل و هه ندیکه رژیمی
عده به . وه له بهر سه وه ی که هه ندیکه له و رژیمانسه
به کونه په رست و نا دروست بزانی شتر هر به شکستی
هیزه کانی عده بیکه یین . شینتا که هه ندیکه له و رژیمه
عه رسی یانه ی له جهنگه دا به شدارن بیان له کونده په رستی
دا نوقص، وه یان ده ماری شو فیضیم و کونده په رستی بیان
به هر جوریکه بی تیایه ، سه هر شیسرا فیل جهنگه به رسته وه
شم رژیمانسه نین که تیا سه چن به لکو گه لی عسه ره بی
خاوه ن حق و زولم لیکرا وه که تیا سه چیت ، وه شم
رژیمانسه - وه کو سه رده ن و سه ودیه و هینی تر - کسه
له هر هر هؤیه که بییت دین و له سه پردا به شدار سه به ن
له یه که کاتا سه بییت هان بدرین و زیاتر پالیان پیسوه
بشریت بو نا و کوری جهنگه و جاری نا کوکی نا و خیزی
گه لانی عده به و شم رژیمانسه دوا بخریت بو دوا ی سه هر
که ونه که بی گومان سه وسا با شتر چاره سه هر و لابه لاهه کزیت
سه بی هه مو سه کیکمان له م سه سه له یه به چا ویکی زیرانسه
و دل سو زانه بکو لیته وه و هه ندیکه بیر گردنه وه ی سه سکی
نه ته وه په رستانه و امان لی نه کات که بسکه وینسه سه ل
ویستیکی وا وه که له دوا شی گردنه وه دا هه لو یستیکی
نا راست بمان کاته دوزمنی سه سه له بهنچینه پیه کانمان ، و
پیش هه مو شتیگه روله کانی گه لی کورد که خوشیان ساله های
ساله دو چاری چه وساندنه وه و زور لی کردن بسون نا بی
هه رگیر پشنگیری چه وساندنه وه ی گه لیکی تر بسکه ن ، وه

ئەبى لە رېڭاي تېڭە بېشىنىكى عىلمى ئېرانىدە ۋە ئىسسىق
 بېروردا چەتئەلدى دوزمىنانمان چەند سالدا ئىسسىقكى
 چەسپاندىتى لە مېشىكى زورمانا ، كە گواپە غەرب
 دەبى لە رەگە و رېشەي ھەلكېشىن ، راستە كە ھەندېكە
 رۇمى كۆنە پەرسى غەربى گەلەكە مانىيان چەوساندۇتەو ،
 بەلام قايا ئەو رۇمىمانە لەھەمان كاتدا بە جورىكى تىر
 گەلى غەربىشيان نە چەوساندۇتەو ؟ ۋە قايا ئىسسىق
 چىنەي دەسەلاتى بەدەستەو ۋە بوە و كوردى چەوساندۇتەو
 نوپىنەرى ھەمو گەلى غەرب بوە ؟ بى گومان نە ، چونكە
 ھەر چەندە گەلى كەس خۇيان گىل ئەكەن بەلام ئىسسىق
 راستىيە شتىكە نىيە ئەو ھەندە شاراو ۋە بىت ۋە نەكە وپتە
 بەر چاۋ ۋە ئەو زور ئاشكراپە كە لە كۆمەلگاپنەكى
 فرەچىن دا ھەر چىنېكە دەسەلاتى بە دەستەو ۋە بىت چىنە
 تاكۆكەكانى ئە چەوسىنىتەو ، لە بەر ئەو با پېشكە و تىن
 خواز و ھەمو دلسۆزەكانى گەلەكەمان و رىيا بىن و شوپىن
 پروپاگاندىە بى بنچىنە و بېر كوردنەو ۋە ئىسسىقكى
 ئاعىلمى نەكە و بىن و بوار نەدە بىن كە جورە پروپاگاندىە
 ۋا دوزمىنانە جى خۇي بگرېتت و بە ئامانچ بگات ، بسا
 چەند لە تواناداپە دژى ئىمپىرىيالىزم و داردەستەكەي
 كە زايونىستە ئىسرا ئىلىيەكەن بچەنگىن و پىششىقلىرى
 گەلانى تىسكوشەر لە پىنا ۋى ماغەرپە ۋاكانىيان دا بگە بىن ،
 خەباتمانىيان توند لە گەلا گرىقى بەدە بىن و ۋەكە ھىزىسكى
 مەزنى يەكە گرتتو بەرەو پېش پروپىن ، ۋە ئەنجام سىسەر
 كەوتن ھەر بۆ خەباتى پەواي گەلانە و تى ئىسسىقان و

بدزیس بو نیمپریا الیرم و گوننه پهرستان و شهسوار
دورمناسی گه لانه .

ها و کاری شماره / ۱۸۹

۱۹ / تشرینی بهگم

تارام

و

خهباتی ره وای گهلی فیتنام

تاشتی به خو به دوزمن به ده ستسه وه
دان ناپه ته دی ، رزگاری له چه وساندسه
وه و ژیر ده ستی به و تاشتی بهش هه رگیز
ناپه ته دی ، چونکه شیمپریا لیسزم و
دوزمتانی تری تاشتی و تازادی گسه لان
تا سهریان زیندور بهی دوزمنی گه لانن و
له سهر نه خشی خویین مزین و چه وساندسه
و ناگیرکردنی گه لان شرون ، بویه شه و
گهلی که رزگاری و سهر فزازی و تاشتی
راسته قینهی شه ویت شه بی ده ست بهداتسه
چه کی خهباتی شور شگیرانهی به خست و
ویبازی عیلمی رووناکی شورش بگریخت و
کول نه دات تا به نه مانجه پیروزه گانی
شکات

((گهلی قاره مانی فیتنام به خه بسات ،
تاشتی به دی هینا))

شەرى قىتئام بو كوي شەروات ؟

جەنگى گەلى قىتئام ، قىتئا بە بە كېڭە لە ھەدە
سەخت تىرىن و ئالۋىتىن قوناقە كانىيا تى . ئىسە پىسە پى ،
ئىمپىرىيالىزمى ئەمەرىكا ، بە جارى روى رەشى غىسۋى
ھەلمالىپوۋە و بە دىندانە تىرىن شىۋە جەنگى دەسسەست
دەرتۈكە رانەى خۇى بەرە پى ئەدات و تەر و وشكە پىسكە ۋە
ئەسوتىنى لە قىتئام . ئىمپىرىيالىزمى ئەمەرىكا ، كە لە
گىيانە لاي مەرىگايە و پەلە قاژەى گىان و مەدىن ئەكات لە
قىتئام ، ھەمۇ رىگە بەكى گرتۈتە بەر بو تىكە شكاندىنى
بەرگى قارە مانانەى خەلگى قىتئام و بە دەس ھىنانىسى
سەرگە وتىنىكى مەسكەرى ، لە پىش كاتى ھەلپۇزاردىنى سەرگە
كومارى ئەمەرىكا دا .

گەلى قىتئامى قارە مانىش ، بە مەزمەنىسى
پۇللاپىنە ۋە دەرتۈ بە جەنگى عادىلانەى خۇى ئەدات و رۇز
بە رۇز جەزۋە بەى كوشندە تر ئەگە پەنئە شىسسىپىرە
بە فرىنە كەى ئىمپىرىيالىزمى ئەمەرىكا .

ئەو شەپقەت سەختەي ئىستە لەسەر خاكي ئىتنام
 خويماوي تىرىن لاپەرە كانى ئەنوسرئىت، بەتەنيا شەپقەت
 گەلى ئىتنام و ئىمپىريالىزمى ئەمەرىكا و دەستات .
 پىۋەندە كانى ئىيە بەلكو ئىستا ئىتنام بىسۈنسىمە
 مەيدانى ھەردو بەرە سەرەكىيەكەي دىنيا ، بىسۈنسىمە
 گەلانى ژىردەستە و شۆرشگىر، ۋە بەرەي ئىمپىريالىزم و
 ھاوپەيمانەكان و بەگىرئ گىراۋە كانى ، ھىزە دىندە كانى
 ئەمەرىكا ، تەنيا پارىزگارى رۇئىمە بەگىرئ گىراۋەكەي .
 ساىگۇن ناگەن ، بەلكو شەپقەت مەردن و ژيانى سەرمايسە
 دارىتەي و ئىمپىريالىزمى جىھان ، ئەكەن . جەنگى گەلى
 ئىتناممىش نەكە ھەر تەنيا خەباتى گەلى ئىتناممە بىسۈن
 رىزگارى و سەربەخۆيى ، بەلكو سەنگەرى پىشەۋەي سەرچەم
 بەرەي ئازادى خواز و شۆرشگىر دىنيايە .

بىي گومان سەرکەوتنى گەلى ئىتنام و تىكشىكان
 و پىسوا بونى ئىمپىريالىزمى ئەمەرىكا ، گۇرانبىسكى
 يەكجار گەۋرە بەسەر جىھاننا دىنىي ، چونكە سىسۈنسىمە
 كەوتنىكى مەزنى ھەمو شۆرشەكەنى گەلان و بىسۈنسىمە
 سۇشپالىزم و پىشكەوتىنخوازى جىھاننا ، ۋە شكان و بىسۈنسىمە
 ھىزى و پىسوا بونى ھەمو رۇئىمە كۆنە پەرسىتورزىۋە كانى
 دىنياي بەدۋادا دى .

قەكەنى ئەم دوايىيەي نىكسۇنىش ، بە شاشكرا
 شەۋەي دەرختكە ئەمەرىكا لە ((دىيان بىيان ئىۋ)) يىسەكى
 تر شەتسىق كە زەنگى لەنا وچونى يەكجارەكى دەسەلانى
 ئىمپىريالىزمى ئەمەرىكا لى بىدا و ئەمەرىكاش بە دەردى
 ئىمپىريالىزمى فەرەنسا ما يەپوچ دەرچىت .

گهلانى دنيا ، به و با به خ پى دان و په روشه وه
هميشه عه ودالى تازه ترين هه والى شه پى فيتنام ، وه
به شيوهى جور به جور پشتگيرى و کومه کى خو بيان دهر
نه برن بو جهنگى عا ديلا نهى گه لى فيتنام .

هم قوناغه سهختهى شه پى فيتنام ، تاقسى
کردنه وه به کى هه مو هيز و ده ولته کانى دنيا يه ، وه
همه بيان جار پکى تر نه خاتره بهر مه خهک .

بى گومان هيزه شوپشگير و ده ولته سوشيا ليسته
راسته فينه کانى جيهان پشتى گه لى فيتنام بهر نادهن و
سهرکه وتننى فيتنام به هى خو بيان نه زانن و ژيرکه وتننى
به هى خو بيان و هه مو گه لان . به لام له گه ل نه وه شيدا
نه رکه هه ره گرانه کهى هم خه باته خوينا وي به له سر
شانى گه لى فيتنام خو به تنى و هه ر خو ي چاره نوسى شه پ
به پيار نه بات . هه ر گه ليک سور بى ت له سر خه پيات و
فيدا کارى هه تا سر ... بى گومان هه ر سهر نه گه وى .

ها و کارى ژماره / ۱۲۲

۲۴ / حوزه پرا ن / ۱۹۷۲

خستنه سر نيت :- چالاک

chalakmuhamad@gmail.com

ئىمپىريالىزمى ئەمەرىكا

نەخشەى لەنا و بىردىنى گەلى قىتنام

جى بەجى ئەگات

ھىرە دەستدريزى كەرە ئەمەرىكا يىپەكان پاش ئەو
جەزىرە بە توند و تىزانەى لە لايەن شۆرشگىپرانسىسى
قىتنامە ۋە لە ھىرە فراوانە كەى (بە ھار) دالىيان درا ، ۋە
پاش ئەو ۋەى كە شۆرشگىپرانسى قىتنامى خوارو چەند ناوچە و
شارىكى گىرنگيان لە چىنگيان رىزگار كرد و دەسەلاتسىسى
شۆرشگىپرانەيان تىيا دامەزراند ، ھەستيان بەو راستىيە
كرد ۋە كە جەنگى شۆرشگىپرانەى گەلى قىتنام ھەرگىز لە
شكان نايەت بەلگە بە پىچەوانە ۋە خويان رىكوز بە رۆز
لە تىشكان و لەنا و چون دان ، بۆيە وا ئەمەرىكا نەستى
داۋەتە جەنگى لەنا و بىردىنى گەلى قىتنام ، جگە لە ۋ شەپە
قورسەى دى شۆرشگىپران ئەپىكات ۋە ۋە پەلامارە فراوانە
دېندانە يەى سەز شارو گوند و ھەمو شۆيىنىكى ئاۋەدانى
كۆمارى قىتنامى دىموكراتىۋە بە كار ھىنانى سەدان
تەن لە جورە ھا بومبا و كەرەسەى زوخىنەر و سوتىنەر بە
ھۆى فرۆكە ستراتىجىيە بۆمبا ھا ۋىژەكانىان نىشانەى
ئەم سىياسەتە ۋە ھىيانە تا وانكارە يە . ئەمەرىكا يىپەكان

بۆ لەناو بردنی بەرگرییە پەواکەیی گەلی قیستنامی
قارەمان، کامچەکە، کامچەکە، کامچەکە و گەرەسە روخسەر و
گاول کەرە لە قیستنامدا بەکاری دینن، کام و ریسگا نسا
جوامێرانە و دپندانە یە گرتویانەتە بەر، ئەوە بۆ
چەند مانگ لە مەه و پێش نیکمۆنی خوین رێژ فەرمانسی
دەرکرد کە بەندەرەکانی قیستنامی دیموکرات بەسە لۆغم
بچینن و ئابلقەیی ئابوری بدەن بۆ ئەوەی پارمەتی لێ
ببەردرێت و بەگی بفرێتە دواي ئەوەی کە ئەم ئەقەلایەشی
بە فیرۆ چۆ، وە کۆماری قیستنامی دیموکرات و شسپۆرش
گیڕانی قیستنامی خوار و ورەیان بەرنەدا و بە پیچەوانە وە
هەر سور بون لەسەر جەنگی رزگاری، دواي ئەو پیلانە
ناسەرکە و تەو ئینجا شەری لەناو بردنی بە کجاری کەسی
قیستنامیان دەست پێ کرد، ئەوا بۆ دو مانگ ئەهچینی
غیرۆکە قورسەکانی ئەمەریکا کە وتونەتە بۆمبا باران
کردنی ئاوبەستەکانی ناو قیستنامی دیموکرات، ئەمە لە
بانگە وازیکی گەرمی بە سۆزی هانۆی دا بۆ گەلانی جیهان
شاکرا کرابو، بانگە وازە کە رۆژی ۲۲ سوزەیسوانسی
رابوردو لەلایەن قەمە کەرێکە وە بە ناوی نیردزا وە کسانسی
هانۆیە وە بو و نوویزی پاریس سلاو کرایە وە کە تیبیدا
ئەلێت: ((کار بە دەستەکانی لای نیکمۆن دەستیان کردووە
بە جێ بە جێ کردنی تاوانە جانە وە رانە گانیان بۆ نەقوم
کردنی قیستنامی مەرۆ بە دانیشوانسی بەرە لاسە لافا و دا
بە هۆی بوردومان کردنی رۆژانە ئاوبەستەکانی قیستنامی
دیموکرات ...)) .

تاوانکارە ئەمەریکاییەکان هەر بە سۆردومان

کردنی تا و به سته کانیسه وه نا و هستن به لکو فرۆکه بۆمبیا
ها و یژه کانیان بۆمبای وا فرۆ ئه ده ن که هه هه زاران
گولله ی پلاستیکی کوشنده شه ها و یژیت که شه مهش بـ
کوشتنی شه و جوتیار و قوتایمانیه که شه یانـ
فریای تا و به سته کان بکه ون و چاکیان بکه وه .

گهر تا وانباره شه مریکاییه کان له سه ر شه م
نه خشه یه برۆن شه وا ملیۆنه ها کهس له تا وا شه خنکین
و باشترین زه وی شه بیته به ژیر تا وه وه . به کورتی شه م
کرده وه یه یان هه پر شه له ملیۆنه ها دانیشته وانی قیته نامی
شه کات که له ده ور و به ری روباره کان شه ژین .

بانگه وا زه که ی قیته نامی دیموکرات شه م بۆنه یسه وه
تا وانی سالی ۱۹۴۵ سی ژاپۆنی خسته وته وه بیر که نزیکه ی
۲ ملیۆن کهسیان له تا وا خنکاندوه به هۆی روخاندنی
تا و به سته کانیسه وه .

جا بۆ له نا و بردنی شه م تا وانه ترسنناکه
گه وره یه ی شه مریکا دژی مروقا یه تی پپویمته له سه ر
گه لان و هیزه نیشتمان به روه ر و پيشکه وتنخوازه کان به
هه مو شیوه یه که یارمه تی گه لی قیته نام بده ن و شه مریکا
نا چار بکه ن ده ست له م تا وانا نه هه لگریت که له
سه ده کانی نا وه راستیها حاکمه زوردار و شوته کراته کان
نه یان کرده . بی گومان نا چار کردنی شه مریکا بـ
راگرتنی شه م کرده وه جانه وه را نه یه نه که هه ر شه بیته هوی
پا راستنی گه ل و شوپشی قیته نام و نزیکه بونه وه ی دوارۆزی

شیمپریبا لیمز به لکو شہبختہ ہوی شہوہی جا رتیکسی تسمیر
دہ وائے تیکسی شیمپریبا لیمزنی بپیر لہ جانہ و ہرہی وا نہ کاتہ و ہ
دڑی ہپچ گہ لیکسی تری دنیا .

ھا و کاری ژمارہ ۱۵۲

۲/تویات /۱۹۷۳

نیکسونی داسیستای پر ۱۹۵۵ ر به چوکا دیت

هفتی پیشو گفتوگوئی نیوان (لی دوکا استو) ی
نوینهری کو ماری دیموکراتی فیتنام وه هیئری کیسینجه ر
را ویزکاری شه مریکا دیسانه وه وه ستا و گنه پیشسته
تاسیکی ناسومیده چونکه شه مریکا له ریگه وتنه کسه ی
۲۰ شوکتوبه ری شه م سال پاشگه ز سونه وه و داوای کسردوه
که هندیکه له بونده گرنکه گانی بگوردریت ، شاکرایه
که ریگه وتنه کسه ی ۲۰ شوکتوبه ره ما وه به که پیش هه لبزاردن
سه روکایه تی شه مریکا بلاو کرایه وه ، به لام شینتا پاش
تهوا و بونی هه لبزاردن و سرکه وتنی نیکسون ، پاشگه ز
بونه وه ی شه مریکا به پرونی شه وه بو هه مو که سیکنه دهر
شخات که نیکسون مه سه له ی فاشتی فیتنامی ته نیا بسو
پروپاگهنده شه ریست ، شه گینا پاش شه وه ی ریگه که وتسون
شه م پاشگه ز بونه وه ی شه مریکا بوچی ؟

بی گومان شیمپریالیزمی جیهان به سرکردایه تی
شه مریکا هتا هتا یه دوزمنی گهلاننه و تادوا هه ناسه ی
له سر ریبازی دوزمنایه تی کردن و تالان کردنی گسه لان

شہرواں ، وہ ہم ہلاوتیستہی شہستان شہریکا شہر
راستیہ مان پی شہلمینیت کہ ہتا شہیریالیزم شہریت
شاشتی و شاسایش و مافی گلان لہ شہتری دایہ و ہ
ناشیت گلان پشتی لئی بکنہوہ و لہ خہیات بکھون شہس
ہد میہ گلان شامادہ و ہوشیار بن بو بہرہست کردنی
ہم شالوئیکی دوژمانہی شہیریالیزم و شوکہرہکانی

بہلام گہلی قیتنامی قارہ مان جہرہ بہیہ کنی شہوتو
یان بہ شہیریالیستہ شہریکایہ کان و شوکہرہکانیان
گہیانہوہ کہ شہروش شہی لہ دواروژیکی زور نزیگانہا
چوکیان پی دا شہدن و بہ شیکشکاری لہ قیتنام شہیان
کہنہ دہرہوہ و قیتنام لہ شوینہ وارہ پیہکانیان پاکہ
شہینہوہ وہ گہلی قیتنام شہینجا شہکوہیتہ شہناوہدان
کردنہوہی نیشتمان و ولاتی قیتنامی دایہ شہرا و شہک
شہنہوہ گہلی قیتنامی قارہ مان لہ ژیر مایہی شہکتی
و شاشتی دا ژبانی پرکار کردن و کامہرانی شہاتہ شہر

ها و کاری ژماره / ۱۴۷

۲۲/ کانونی به کام / ۱۹۷۲

گهلی قاره مانی قییتنام به خهبات کاشتی بهدی هینا

له شهنام دا راستی و جهنگی عادیلانه سهرکهوت و
دهست دربیژی و جهنگی ناپهوا شکا . . گهلی قاره مانسی
قییتنام سهرکهوت و تیمبریا لیزمی سه مهربکا و ها و
په یمانه کانی تیشکان و نامه ی سهرکهوتنی گهلی قییتنام
و شکستی خویان مؤر کرد .

شه مهربکا ، شه هیزه گوره درنده ، به توانا پیه
که ههرچی له توانای دابو کردی دژی گهلی قییتنام سی
بجکوله له شه نام دا چوکی دادا و له ژیر زه بوری خهباتی
بی و چان و دلوهری شهم گهله بچوکه دا سه لماندی که هیچ
هیزیکه نیه له جیهان دا بتوانیت سهر به گسه لسیک
دانه وینیت که سوره له سهر رزگاری و پاره زگاری خاکی
نیشتمانی .

بی گومان ههرگیز نازایه تی و جهنگا وه ری و فیدا
کاری گهلی قاره مانی قییتنام له بیر ناچیته وه و ههتا
هه تا په مه شخه لی ههرگیز نه کوزا وه ی خهباتی سه هست و

به رکه و توی هم گه له ری پیشان دهری همه مسو گه لاسی
چه وساره ی حیسان نه بنف . وه خوبسی هزاران هسه زار
روله ی گه لی قیننام نه و ریساره ی خوش کوردوه گه مزو ژایه تی
نه گه به نینه شاسوی سدرکه و توی و شاشنی و به خستساری
راسته قینه .

دیاره تنگه لی سونی توانای شورشگری و خستس
راگرتسی گه لی قیننام له گه لی نیورییه شورشگریانه
علمیه گانی هم سهرده مه هدر توانا بی سوره ی بیسه
گه لی قیننام به خسیوه گه بنوانیت به سهره شستساری
سیمیریالیزمی شه مریکا و به کری گیاره گانی بیست و
ده سال زیاتر خوی له بهر درندانه ترین و سه ختسارین
جهنگی هم سهرده مه دا را بگریت و له شه ناجامیش دا سهر
که ویت .

جهنگی گه لی قیننام جگه له وه ی که راستس
نیورییه شورشگریانه علمییه گانی سه به ساره ت بیسه
را به رایته ی همزی پیشره و و جهنگی گه لی و بیسه سهره ی
نیشتمانی له شورش دا چاریکی تر سه لمانده وه له وه شستی
ده رخت گه شه گدر چی سیمیریالیزم وه که شیر خوی پیشان
شه دات به لام له جه وه هردا شیر به فرینه یه و هسه سهر
شه تویتتوه . جگه له مانه گه نجینه ی تاقی کوردتوه شورش
گیرانه گانی گهلانی ده وله مه ندر کرد و زنجیره یه هگه
تاقی کوردتوه ی پر با یه خ و گونگی تری خسته سهره که
تاقی کوردتوه یه گه شه و توی و به نرخی وانه شایانی شه وه ن
همو گهلانی تری ستم دیده و شاشتی و شازادی خوار به
شانازییه وه سودیان لی وه رگرن و چاویان لی بکن

ناشتی به خو به دوژمن به دستدوه دان نایه ته
دی ، رزگاری له چهوساندنه وه و ژیر دهستی بـــــــــــــــــه
ناشتی بهش هرگیز نایه ته دی ، چونکه شیمپریا لسیزم و
دوژمنانی تری ناشتی و نا زادی گهلان تا سهریان زینسد و
بئی دوژمنی گهلانن و له سهر نه خشی خبویسن مسژبسن و
چهوساندنه وه و داگیرکردنی گهلان شهرون ، بسویه شه و
گلهی که رزگاری و سهر فزایی و ناشتی راسته قسیندی
شه و ئیت شه بئی دهست بداته چهکی خهباتی شورشگی پرا نسهی
سهخت و ریبازی عیلهی روناکی شورش بگریت و کـــــــــــــــــول
نه دات تا به شامانجه پیروژه کانی شه گات .

شهرۆ فیتنام سهرکهوت ، سههینی گهلکی تسری
شورشگی سهرکه ویت و ئیترا بهم جوړه . . شه مه ریتپه وی
میژوه و به هیچ هیژیکه به رهست نا گریت .

ها وکاری ژماره / ۱۵۲

۲ / شوبات / ۱۹۷۳

پاش تیبەر بونی سالسیک بەسەر ئاشتی لە ئیتنام دا

سالیکى تەواو بەسەر مۆرکردنى ئەو ریکەوتىن
نامەیدەدا کە کۆتایی بە جەنگى ئیتنام هانى تی پەرى .
ئەم ریکەوتىنە لە لایەن گەلانى جیهان و رای گشتى یسەو
بە گەرمى پيشوازی کرا .

حکومەتى ئیتنامى دیموکرات و حکومەتى شوپش
گیپرى خواروی ئیتنام بەم بۆنەیدەو بەیاننامە یەکیان
دەرکرد و دەربارەى دەسکەوتەکانى شوپش لەم ماوەیدەدا
دوان و توپەیی بەرامبەر ئەمریکا و دەسەلاتدارانىسى
سایگۆن پيشان ئەدەن .

هەردو حکومەتە شوپشگىر و دیموکراتەکەى ئیتنام
لەم ماوەى سالتەشدا هەلوپىستى تەواو راست و عادىلانەیان
سەبارەت بە جۆ بەجۆ کردنى ئەو ریکەوتىننامەیدە هەبەو
و بەردەوام هەولێ پاراستنى ئەو دەسکەوتەیان داوە .
گەلى ئیتنامى قارەمان کە لە سایدی خەباتیکى درپىز
خایەن و سەخت و فیداکارى یەکی بۆ هاوتادا ئەو سەسەر

که وشنه مەرزەدار بەدەق هەژنا، چالاکانە لەم ماوەی سالا
دا مەریکی شاوەدان کردنەوێ و لاس و لەم سوارەشدا بە
هەمان گەرمی شۆرشگیرانەوێ دژی کۆشاون، وە ریکە وشنەگە
ماوە نیشتمانییە بێجینەبێهەکانی گەلی قیستنامەسی
چەسپاندووە و دەکرێت بێبێتە بێجینەبێهەکی گە سو جاره
سەر کردنی ئەو بارە ئالۆزدی بەهۆی دەستدریژی
ئیمپیریا لیرمی ئەمەریکا وە خولقاووە، هەر لەم ماوەیەش
دا گەلیکە لە بەندەکانی ئەو ریکە و تنامەبێهە جێ سەجێ
کراون، بۆ سونە، ئەمەریکا و دەوڵەتە بیگانەکانی
سەر، هێزەکانی خۆیان لە قیستنام کێشاوەتووە و لە شەر
کردن وەسناون، هەروەها ئەو هەموو لۆغم و بۆمبایانە
لە زێر خاک و ئاوی قیستنام دا چۆنرا بون دەرهێنران و
لەدا و براون، وە کۆنگرەیی پارێس سەبارەت بە قیستنام
بەسترا و ... بەلام لە هەمان کاتیشتا کۆنەبەرستە بەکسوی
گیراوەکان هەوڵی تیکەدان و شکانی ئەو ریکە و تنامە
ئەدەن، چونکە ئەو کەسە دوژمنانە لە سایەیی باریکی
ئالۆز و پشتیوانی بێهەکی گەرمی ئیمپیریا لیرمی دا ئەتوانس
بمێننەووە و دەسەلاتدارین، بۆیە حکومەتی ساییگۆن هەر
بە ماوەیەکی کەم لە پاش مۆر کردنی ریکە و تنامەگە
کەوتە کار کردن دژی شۆرشگیران و نەخشە کێشان بۆ لە
ناو بردنی ئاشتی.

بەیاننامەگە دەربارەیی باری قیستنامی خسواری
قیستنام و تەسوی: (قیستنام لە هەموو شتیگە بە پەلەتەر
ئەوێهە کە ئەمەریکا کۆتایی ئەوا و بە تێوەگلانی خسوی
لە قیستنام بێنیتو واز لە دەس کێشانە ناو کسار و

باربەدە بەئىت و ئەبى ئەمەرىكا و حكومەتەكەسى
سايگۇن بە تەواوى ئەو رېكەوتىننامە بە بەبىرە و بەكەن و
لەسەر بىرپارەكانى كونگرەى پاربى سەبارەت بە قىتنام و
بە ياننامە دو قولى بەكەى ۱۹۷۳/۶/۱۲ بىرۇن .

ھەرۈەھا بە ياننامەكە ونبوى : (ھەلۋىستىسى
حكومەتى قىتنامى دىموكرات و حكومەتى شورىشكىسىرى
خواروى قىتنام ، رىزگرتنى تەوا و و جى بەجى راسستىسى
رېكەوتنامەكەى پاربە و داوا لە ئەمەرىكا و سايگۇنىش
دەكات كە ھەمان ھەلۋىستىيان ھەبىت) .

بەم جۇرە گەلى قىتنام و نويسىنەرە
راستەقىنەكانىان بە ھەمو شىۋە بەكە لە پىناوى سەر
بەخوبى و رىزگارى و ئاشتىدا تى شەكۇش و بە رىبازى
راستى شورىشكىپرانەدا بەرە و پاراستنى تەواوى دەسلانى
گەل و بەكگرتنەۋەى قىتنامدا ھەپۇن .

خەباتى دلپىرانەى گەلى قىتنام ئەو راستىپەى
سەلماند كە شىپىرىيالېزم و ھەمو كۆنەپەرستان شىپىرە
بەفرىنەن و ئەگەرچى بە روگەش بەھىز و ئازاش دىاربن ،
بەلام ھەر گەلان خاۋەنى ھىزى راستەقىنەن و سەركەوتن
ھەر بۇ گەلانە .

تارام

و

خهباتی ره‌وای گهلانی شورشگیری ده‌فهر بقا

گه‌لی بچوک شه‌گهر تازایانه ده‌ستی‌دایه
چه‌ک و ریپازی شورشی درین‌خانی‌گری
شه‌توانیت به‌سهر همزی دوزمن دا سهر
که‌ویت با شه‌ دوزمنه به‌هیزوتوانسا
ده‌سه‌ل‌تیش بیت ، ره‌ه‌روه‌ها شه‌سه‌وه
شه‌لمیت که‌پشت به‌خو به‌ستن پی‌سش
هم‌وو شه‌تیک شه‌نجا پشت به‌ستن به‌سه
پارم‌تی ده‌روه ریگای راستی خه‌باتی
گه‌له دژی شه‌پری‌الیزم و کونه‌په‌رستی
وه‌شه ریگایه‌ی که‌ شورش‌لسه لادان و
نوشتی شه‌پاریزیت و شه‌یگه‌به‌نیتسه
شه‌نجام .

((گه‌لی گینیا - بیبا و حکومتی
شورشگیری خوی دا شه‌زینتی))

بەبۇنەي بەستىنى كۇنگرىسى بەرزى

ئەفەرىقا وە

لە ئەفەنەي رابوردودا كۇنگرىسى بەرزى ئەفەرىقا
لە شارى (رەبات) گىرا . لە كۇنگرىسى ئەم جارەدا ۲۱
سەرۆكە دەولەتى ئەفەرىقايى ئەندام لە رىكخسراوى
يەكئىتى ئەفەرىقادا كە ژمارەيان ۴ دەولەتە بەشدار
بون .

دو مەسەلەي گىرنگە وان لە بەردەمى ئەم كۇنگرىسەدا
بەگەمىيان رىكەوتنى دەولەتە ئەفەرىقايىبە سەربەخوگان
لەنا و خۇياندا ، قوومىيان رزگارکردنى ئەو نىا وچانسەي
كە لەزىر چىنگى داگىرگەرە سېبەكاندان .

بىي گومان يەكئىتى و دوستايەتى دەولەتەتە
ئەفەرىقايىبەكان كە با وەپريان بە خەبباتسە دى
ئىمپىرىيالىزمى كۆن و نوئى دەورىكى كارىگەر ئەگىرپەتەلە
خەباتى سەرجم گەلانى ئەفەرىقادا دى دەس درپىسى و
چەوساننەو و جيا وازى رەگەزايەتى . بەپىئى ئىسە
سەرەتاي يەكئىتى گەلان و شەرى نىا و كۆپى دى ئىمپىرىيالىزم

و یه کیتی تا مانج و دوا روژی گهلانی شهفه ریکا زوربهی
زوری ده وله تانی شهفه ریکا بهره و چاره کردنی ناکوکی
یه کانی نا و خویان شه پون، که شه سیاسته بویه هوی
ریکه و تنیکی کاربگر و بایه خدار له نیوان سه نیگال و
گینیا، وه چاد و لیبیا، وه بزوتنه وهی رزگاری خواری
شه نگولا و رودیسیادا، که شه مانیش له نا و خویان دا ناکوکه
بون. هه روه ها شه کونگریسه که هی ده وله تانی سه
به خوی شهفه ریکا به شه توانیت ده وریکی نیجا بی بگیپریت
له خه بانی رزگار یخووانه ی گه لی شهفه ریکا دا، نیستا له
سه رانه ری شهفه ریکا دا گهلانی سته مکیش و چه وسسا وهی
شهفه ریکا له خه بانی تیکی سه ختی دلیرانه دان، دزی داگیر
که ر و چه وسینه ره وه کان روژ به روژ گری خه بانی
شور شگبیرانه ی چه کدار له خواری شهفه ریکا (تازانیا)، وه
له نا مینیا، شه نگولا، موزه منیق و گینیا، بیسا و، بلیمسه
شه سه نیت و ایمپریالیزمی پورتوگال و ده وله تانی تری
ایمپریالیستی جیپان و رژیمه ره گه ز په رسته کسونسه
په رسته کانی خواری شهفه ریکا و رودیسیای هینا وه تسه
له رزین. شه گهلانه ریباری رزگاری یان به خه بانی
چه کدار ده ست نیشان کردوه، شه شه که تاکه ریباره بو
رزگار بون له ایمپریالیزم و داگیرکه ران و کسونسه
په رستانی نا و خو.

جا لیره دا ده وری شه کونگریسه شه بی له ره گه و
ریشه هه لکی شانی پایه، ثابوری و سیاسی و سه قافی یه کانی
ایمپریالیزم بیت، وه شه بی شه وه شیان له بیر نه چنیت
که مه سه له ی په یدا بونی ده سه لانی ایمپریالیسم و

سایونیزم له شه فەریقا دا ، وه خەبات کردن بو له نسا و
بردنیان فرمانیکی گرنکی ئەم کۆنگریسه یه . به جی به جی
کردنی ئەمانه ، پایه یه کی پته وی دا گیر که ران ل سەم
قاره یه دا ئەرمیت و ئەمه یارمه تی گهلانی شه فەریقای
ژێرده سته فەدات که زوتر کوتایی به هونی ئیمپریالیزم
سپین له قاره که دا ، وه شه مهش ههنگا و یکی گه وره یسه
به ره و پماندن و له نا و بردنی ئیمپریالیزم له جیهاندا ،
جا له م سه رده مه دا که ئیمپریالیزم تیا بسه ره و
له نا و چون شه چیت یه که خستنی خەبات بو ته شه رکی سه رتانی
گهلانی سه رجه م دنیا ، بو یه ئەم کۆنگریسه با یه خستنی
تا بیه تی هه یه له م کاته دا .

هه روه ها به که خستنی خەباتی ده ولته تانی سه ربه خو
و نر به ئیمپریالیزم و پگای رزگاری گهلانی ژێرده سته و
نیمچه ژێرده سته ی شه فەریقا کورت تر شه کاته وه و سه ه
به خویی سیاسی و ئابوری خوشیان پته و تر شه کات .

ها و کاری ژماره / ۱۲۱

۱۲ / حوزه پیران / ۱۹۷۲

شکست له چاره نویسی
شیمپریا لیزمی پورتوگال له وه
نوسرا وه

به تاقی کردنه وهی عیژو شه و راستی به ساغ بوته وه
که خباتی رهوا له شه انجام دا هر سه رکه وتو بوه و ده ست
دریژی و زولم و زور چندین سال در یژه ی کیشا بیست و
خاوهن ده سه لات و چه که و تفاق بو بیست هر له ژیر زه ببری
خباتی دلیرانه ی گه لان دا چوکی پی دادرا وه و نسابوت
کرا وه .

قیستاش سه رکه وتنه کانی نیشتمانیه روه رانی ولاته
شه فدریقا بیبه دا گیر کرا وه کانی ره زده ست شیمپریا لیزمی
پورتوگال شه راستی به رون شه که نه وه . به پیی ده ننگه و
باسی فاژانسه کان ده رکه وتوه هیژه پر چه که کانی پوز توگال
که به تازه ترین چه که و شاره زایی عه سکه ری شیمپریا لیزمی
جیهانی یار مه تی شه درین روژ له دوا ی روژ مانس دوتر و
لاواز تر شه کریئن و جیگای تازه میان پی به جی شه هیلریست ،
هر وه ها شه جه ننگه ناپه وایه ی پورتوگال هر ده سستی
ویران کاری به سه ر شه ولاتانه ی شه فدریقا دانه کیشا وه
به لکو باری فابوری گه لی پورتوگالی به سه تسه و او ی

شله زانده و گوزه رانی خه لکی پورتوگالی به تاپسته سی
ره نجبه رانی ناخوش کرده . بویه دهنگی نارزه زایی سه که
هر له دستهی کومه لانی شه ننه رنا سیونا لیزمی پورتوگاله وه
به لکو له هه مو کور و کومه لکی پورتوگاله وه بسه رز
بوته وه دزی دست دریزی پورتوگال ، شیمیریالیزمی دزیو ،
جکه له م جهنگه نارزه وایه ته نانه ت سه ربه سازه کانی
پورتوگالیسی وروزانده و نا گدیشته شه و رادهینه ی
که لیکیان سه ربه یچی له فرمانه کانی سه رکرده کانیان
سه که ن و یاغی شه بن له به گزا چونی گه لانی شه ره یقایی
هه روه ها گه لیک لای پورتوگالی ضویان له سه ربه سازی
شه دزنه وه و به پروایه کی قایمه وه له م جهنگه نارزه وایه
هه لسه گه رینه وه .

شیمیریالیستی پورتوگال به زور شه یچی سه ر بویه شه م
راستی به دانه وینیی که ده وله تان سه ربه خوبیان شه وینست
وه گه لان سه ربه ستی وه کومه لانی خه لکی چه وساه و وینستر
ده سته ملی رتیکای شوپشیان گرتوته بهر تا گه یشتن بسه
سه رکه و تخنی ته را و له سه ری شه رون .

به رامبه ر شه م واقیعه شه یچی ده ست در یو که ران نه که
هر له شه نگولا و موزه مینق و گینیا بیسا و داه به لکو
له هه مو گوشه یه کی شه ره یقا دا شه یچی ده ست له نا گسیر
کردن و کوشتن و برین هه لنگرن و له را و پروت و جه رده یسی
دور که ونه وه . چونکه گه لان شه یچی له سه رده می له نسنا و
چونی شیمیریالیزم و فارادی خوبیان شه رین ، با هه یزه
به دینه کهوره کانی ده زگا کانی شه تله سی و سه دنتو و

سیانو و میزہ سامنا که کاسی تر ههین چونکه هه مویبان
بهرام بهر خه بیاتی شورکتی پرا ندهی که لان وه که شـیـرـه
به فرینتهی به هاری گوردستان وان .

ها و کاری ژماره / ۱۲۳

۱ / ته مون / ۱۹۲۲

خەباتى گەلى موزەمبىق و ھاوکارى گەلان

لەگەرمەى خەباتى شۆرشگېرانەى چەكدارى گەلى موزەمبىق دا دۇى ئىمپىرىيالىزىمى پورتوگال و ھاوکارەكانى ، وە لە كاتىكە دا شۆرش گەيشتۆتە پالەيسەكە كە سەرگەوتنى نىزىكە بۆتە وە ، گەلانى جىهانىش پىشتىگىرى گەرم و بە تىنى گەلى موزەمبىق ئەكەن .

بە پىقى بىريارى ئەنجومەنى رېكھراوى ھاوكارى ئەفروئاسىيى و ئەنجومەنى ئاشتى جىهان ، ۲۵ى ئەپىلۇل، كە رۆزى دەست پىقى كىردنى شۆرشى چەكدارى موزەمبىقە لە سالى ۱۹۶۴ دا ، گرا بە رۆزى ھاوكارى لەگەل موزەمبىق و پىشتىگىرى كىردنى خەباتى رەواى ، وە ئەم پىشتىگىرىسەى جىهان لە رۆزى ۲۵ى ئەپىلۇلى ئەم سالى دا بە گەرمسى پىشان درا .

هەشت سالى تەوا وە گەلى موزەمبىق لە رزگارى نىشتان و گەپشتن بە مافە رەواكانى گەل ، وە بىسۆ دامەزراندنى كۆمەلىكى نوئى دەستى دا وەتە چەكە دۇى

ئىمپىرىيالىزىمى پورتوگالى داگىرگەر، و لە سايبىدى
سور بون لەسەر خەباتى چەكدارى درىزخايەن و پىشت بە
خۆ بەستن و قارەمانىتى جەنگاوەرەكانى لەشكرى رزگارى
و سەرکردايەتى بەرەى رزگارى موزە مېيىقەو بەشى ھەرە
زۆرى ولاتەكەيان رزگار كوردو و چالاكانە كار ئەكەن
بۆ نوێ كوردنەوھى كۆمەل و سېرینەوھى شوپىنەوارە
رەشەكانى ئىمپىرىيالىزىم و كۆنەپەرستان .

ئاشكرایە كە شوپى گەلى موزە مېيىق ھەلقەبەكسى
گرنگە لە زنجیرەى خەباتى شوپىگىرانەى ئەفسەرپىقسا
بەتا بېدەتى و ھەمو جىھان بە گشتى ، سەبارەت بەسەوھى
كە دۆى ئىمپىرىيالىزىمى پورتوگالى كە دارەسسىسى
ئىمپىرىيالىزىمى جىھانە لەو قارەبەدا ، بۆبە سەرگەوتنى
ئەو شوپىدە و تىگە و بىگە شىكەنەن و بەزەنەنەسى
ئىمپىرىيالىزىمى پورتوگالى، سەرگەوتنىكى بەزەنە بىسە
شوپى ھەمو ئەفەرىقا و جىھان و جەزىرەبەكسى گەورەبە
لە ئىمپىرىيالىزىمى جىھان .

ئىستا لە ئەفەرىقادا بزوتنەوھى رزگارپىخووانە
دۆى ئىمپىرىيالىزىم و دۆایەتى رەگەزایەتى گەپىشتوتتە
پلەبەكە كە كوشكى ئىمپىرىيالىزىمى لەو قارە دەولە مەندەدا
بىن كۆل كوردو و بەرە ولەنا وچونى تەواوى كوردو . لەگەل
ئەمەشدا ھىشتا ئىمپىرىيالىزىمى جىھان قورما بىبەكسى زۆرى
خۆى خستوتتە كارەو و بەر پەرى تواناوە ھەول ئەدا . پو
ھىشتنەوھى ئەو قارەبە لەزىر دەستيا ، بۆ ئىسەم
مەبەسەش ئىمپىرىيالىزىمى پورتوگالى ھان ئەدزىت و ھەمو
يارمەتىبەكسى عەسكەرى و ئابورى ئىسەزۆرى بۆ بەردەوام

چون له به گزاجونی گهلانی شه فدریقا دا به تایبته تی لسه
شهنگولا و موزه مبیق و گینیا - بیساو، هه روه ها پال به
رژیمه گونده په رسته ره گهز په رسته کانه وه شه سرپست و
پشتگیوی شه کریین که درندانه ترین شیوه گهلانی شه فریقا
بچه وسینه وه، به تایبته تی رژیم رۆدیسیا وه خوازوی
شه فدریقای به کریی گیرا و .

تاقی کردنه وهی خه باتی گهلانی موزه مبیق جاریکی تر
شه و راضی به شه چه سپتینت که له م سهرده مه دا کار یگسهر
ترین چه که دزی شیمیریا لیزم و هه م جوړه چه وساندنه وه به که
گورینی کومه ئی فره چین و پر ستم له ولتانی جیهانی
سی به م تنیا شورشی چه کداری گه له . هه روه ها سه باره ت
به م راستی به ش گهلانی دزی شیمیریا لیزم و کونسه
په رستان و ژیرده سته و نیوه ژیر ده سته له ناسییا و
شه فدریقا و شه مریکای لاتین هه ندیکیان سه رکه وتنیان
به ده ست هانیه و به سه ربه سته و به ختیاری گه یشتون و
هه ندیکی تریان به هه نگاوی گه وره گه وره به ره و شه م
شامانجه پیروزه شه پرون .

ها وکاری ژماره / ۱۴۶

۱۵/ کانونی به که م / ۱۹۷۲

گهلی گینیا - بیسا و حکومهتی شورشگیری خوی دا شه مه زربینیت

خه یا ته چه کداره که، گهلی گینیا - بیسا و - به سهر
کردایه تی به ره ی رزگاری گینیا بیسا و گه پیشستوتسه
پله یه کی نویی سهر که وتنه و، هیزه ده ست در بیژی که ره کانی
سیمپریا لیزمی پررتوگال شیرزه کراون و به شسی زوری
ولاتیان پی به جی هیآ دراوه، واته به شی زوری گینیا بیسا و
له جنگی شه و سیمپریا لیزمه درنده یه رزگار کسرا و و
ده سه لانی شورشگیرانه ی گهلی تیا دامه زراوه .

له شه ناجامی شه سهر که وتنه مه زنده ا گهلی گینیا
بیسا و بریاری داوه که له و ناوچه رزگار کراواته دا
حکومه تی شورشگیری خویان دامه زربینن ، وه شه نیازه ی
له و وتاره دا شاکرا کرا، شه و هه وله بو که سهر کرده ی
به ره ی رزگاری گینیا - بیسا و، اهم خوله ی شیتای شه نجومه سی
گشتی نه ته وه یه کگرتوه کاندای و دا وای له هه مو ولاتیانی
شاستیحواز و رزگار یخواز کرد که دان به و حکومته دا
بنین و به حکومتی شهرعی گهلی گینیا - بیسا و ی بزانشن .

هەنگا و يېڭى مەزەن سەرەو سەر بە خويى

شۆپشى گەلى گىنيا - بيسا و بە هەنگا وى گىسە و رە
بەرە و بەدى هينانى ئامانجە پىرۆزە كاسى ئىسە پروات ،
ئامانجى سەرەكى شۆپشە گەلى گىنيا - بيسا و رزگار كوردنى
ولاتە لە داگىر كوردن ، رزگار كوردنى گەلە لە جەوسانە وە
ستەم و زۆرى داگىر كەرە پورتوگالىدكان و چىنە كۆنە
پەرستە زۆردارە كاسى ناوخۆ وە لە سەر شەم رىسبازە
سەختە گەلى گىنيا - بيسا وە دلئىرانە ھەر بەرە و پىيش
چو و سورە لە سەر رزگار بون لە بەندايەتى و ژيانى
ژىردەستەيى . لە سايەى شەم غىداكارى و گىيانسە
پولابىنە وە شۆپش رۆز بە رۆز سەر كەوتنى گەورە تر سە
دەست دىنى و لە رۆزى روناكى سەر كەوتنى تەوا و نىزىكە
تر شەبىتە وە .

تا ئىستا ھىزە شۆپشگىرە چەكدارە كان بەشى زۆرى
خاكي نىشتمانيان لە چنگى داگىر كەرە پورتوگالىيە كان
رزگار كوردە و دوزمىيان بەشكاوى دەربەراندە . وە لە
ناوچە رزگار كرا وە كان دا دەسلەتتى شۆپشگىرانەى گىسەل

دامهزراوه و کاروباری کومه لانی خه لکه به رتوه شه بات ،
 له بهر شه وهی که ده سه لات گرتنه ده ستاسه لایسه ن
 گه لسی زه همه تکی شه وه به گرتنترین شا ما نجی شمور شمسی
 رزگاری نیشتمانی شه ژمیر دریت ، سوپه شه شمور شمسی
 نیشتمانی گینیا - بیسا و که له سالی ۱۹۷۲ دا نه هسه ل
 بزار دنیکی گشتی هه لیزیر در اوه - بدم روانه کو شه بیت وه
 و برپاری دامهزرا ندنی ده ولته تی نیشتمانی گینیا - بیسا و
 بلاو شه کاته وه ، وه شم ده ولته ته ، که ده ولته تیکی سدر
 به خو شه بیت له لایه ن (پارسی شه فریقایی تو سه ربه خویسی
 گینیا - بیسا) وه راهری شه کربت ، شم هه واله گرتن گه ش
 (شمیلکار کابرا ل) ی سگرتیبری گشتی شم پارسی به ، بلاوی
 کردوته وه .

رزگار کردنی نیشتمان له جوکمی گرانی داگسیر
 که ران و دامهزرا ندنی ده ولته تی سه ربه خوی گینیا - بیسا و
 شه لقه به که له زنجیره ی قایمی خه باتی گه لانی رزگاری
 خواز و سه رکه وتنیکی مه رنه که گه لان دژی شمپریا لیزم
 و داگسیر گردن و چه وسانندن وه به ده ستی دینن ، وه شم
 سه رکه وتنه شه نجامیگی شاسایی خه بات و تیکوشسان و
 فیداکاری هه مو گه لیک قاره مان و تیکوشه ره .

سه رکه وتنه به که له دوا ی به که گانی گه لان لسه
 سه رانسه ری جیهان دا شه و راستی به ته و او رون شه که نه وه
 که رتپه وی شم سه رده مه ی میژو رتپه وی رزگاری گه لان و
 سه نندن وه ی مافی نه ته وایه تی به ، رتپه وی سه رکه وتسنسی
 کومه لانی خه لکی چه وساهیه به سه ر چه وسینه ره وه و شه ر

خواریدا . دیاره قیمریالیست و کونه به رستانیش شسم
راستی به له دلایانا چه قیوه و هزارن به ره و هه لئسڤیری
نه مان شه پوڠ ، سوپه نادیت دپتر و هارتر شه بن و په نا
شه به نه بهر هه مو رښگایه کی دوزمنانه بو راگرتسنسی
ره وپه وهی به ره و پتیش جوی میژوو . بقی گومان ریتسیره وی .
میژوو ، ته وژمی خه باتی گه لان به هیچ هیزیکه لانسادرتیت و
ناوه ستینریت و روژی سرکه وتنی هه مو گه لان له ئاسوی
به ختیار و رزگاری نزیکه بونه وه .

ها وکاری ژماره / ۱۵۰

۱۲/ کانونی دووه م / ۱۹۷۳

له‌نا و بردنی کابراډ شورشی گه‌لی گینیا - بیسا و ناشکینیت

له کاتیکه‌دا که گه‌لی گینیا - بیسا و به سسه‌ر
گردایه‌تی حزبی سه‌ربه‌خویی گینیا - بیسا و دورگه‌گانی
(رأس الاخضر) به هه‌نگاوی مه‌زن به‌ره‌و رزگار کوردنی
بخاکی نیشتمان، پروات و ایمپریالیسته پورتوگالیه‌گانی
ناشومید کرده، له‌م کاتیکه‌دا ده‌ستی چه‌په‌لی به‌سه‌ کوری
گیراوه‌گانی ایمپریالیزم بو (ه‌میلکار کابراډ) سکریتیری
گشتی حزبی سه‌ربه‌خویی گینیا - بیسا و دریتز کرا و، رژی
سه‌مه‌ی رابوردو له‌به‌رده‌می مالی خویشان‌دا له‌ گوناگری
کوژرا .

ه‌میلکار کابراډ تیکوشه‌ریکی نه‌به‌زی ه‌ه‌ه‌ریقا یسی
بو، که زیانی خوی بو رزگاری و سه‌ربه‌خویی گه‌لانی زور
لیکراوی ه‌ه‌ه‌ریقا ته‌رخان کردبو دلیرانه‌ دژی ده‌ست
دریژی که‌ران و ایمپریالیسته‌کان ه‌ه‌ه‌نگا .

كابل سەرگىردە بەدىكى لىق مانو و پىشكە و تىنخوۋازى
ئەوتۇ بو كە بزوتتە ۋە شۆرشگىرانى ھەلى گىنىيا -
بىساۋى بەرە ۋە سەرگەوتىن رابەرى كىرد ، سىۋىيە
ئىمپىرىيالىستىكەن لىم كاتەدا بە نىيازى لەنا ۋە بىردىنى
ئە ۋە شۆرشە ۋە كوزاندىنە ۋە ھى گىياسى شۆرشگىرى گىلانىسى
ئە فەرىقا دەستى تا ۋە انكارى بو ۋە رىتۇ كىرد ۋە لەنا ۋە بىرد .

ئەم تا ۋە نە نە بە جى دوزمانانە يە ، لەلەن ئەمەنى
ھىب ۋە بزوتتە ۋە پىشە ۋە ايانى ۋە لاتانى پىشكە و تىنخوۋاز و
ئاشتى خوازە ۋە تا ۋە انبار كرا ۋە ھەم ۋە شە ۋە پىسەرى
نارەزايى ۋە تورە يى خۇيان دەرسى .

ئەم ھەستەى كە لە سەرانسەرى جىھان دا سەبا رەت
بەم كارەماتە دەربەرا نىشانەى رىسۋايى ۋە ناخۋا سىرى
ئىمپىرىيالىستە پورتوگالىيەگان ۋە ھەم ئىمپىرىيالىستەن
ۋە بەكرى گىراۋانى جىھانە ، كە بەنا شەبەنە سەسەر
نا مەردانە ترىن رىگا دى سەرگىردەگانى بزوتتە ۋە ۋە
ئازادى خوازانى گەلان رەنگە ئەم كىردە ۋە بە كارىسىكى
نالەبار بىكاتە سەر سەرگىردە يەتتى بزوتتە ۋە گەلى گىنىيا -
بىساۋ ، بەلام لەنا ۋە بىردىنى كابلانى تىكۆشەر نا بىستە
ھۆى بە جى ھىنانى مەبەستى گىلوى ئىمپىرىيالىست ۋە بە كرى
گىراۋان ۋە نا بىتە ھۆى كوزاندىنە ۋە شۆرش ۋە كوشىتىنى
گىياسى شۆرشگىرانى ھەم گەلە تىكۆشەرە . چونكە سەسەر
چارەى تۈانا ۋە شۆرشگىرىنى كابل ، جەما ھىرى تىكۆشەرى
گەلى گىنىيا - بىساۋ ۋە گەلانى خەباتكەرى جىھانە ، ھەم
ئەم جەما ھىرەى كابلانى شەھىدى پى گىياسانى ۋە

توانستنی بگاتنه نامانج ، ئیستناش که توانست به سسه ر
شم کو سپهش دا سه رکه و بنت و درئیره به رهوشی سه رکه و شوی
شور شگی پرا نهی خوی بدات تا نه گاتنه و اما سجه بیروژه کانی
شوی .

ها و کاری ژماره / ۱۵۱

۲۶ / گنا نونی دووهم / ۱۹۷۳

پشتگیری کردنی گهلی زیمبا بوی شهرکی هه مو نازادی خسوا زیسکه

پشتگیری کردنی گهلی زیمبا بوی شهرکی هه مو نازادی خسوا

هه چهنده بهشیکی زوری گهلانی شهه ریکا ئیستا
له چنگی ئیمپریالیسته داگیرکهران رزگاربان بوه و
سهر به خوئیان بهدی هیناوه . بهلام هیشتا ههندی گهلی
شهه ریکا بوی تر ههه که له پیناوی رزگاری و سهر به خوئی
و زیانیکی سهر فرازدا تیده گوشن و له مری بهدا قسوربانی
شههه .

گهلی زیمبا بوی گهلیکی تیگوشه ری شهه ریکا به که
دهیان ساله دژی داگیرکهران و ره گه ز به رسته پیست
سپه به گان تی شهه گوشیت ، چونکه نه که ههه ر سامانی
ولاته که بیان به تالان هههه به لکو سیاستی لهنا و بردنی
تههراوی دانیشتوانی شهه و ولاتهش به پیره و شههه .

بهلام شهه ره بهروزه ننگه و بالاده ستی شهه سکه ری و
قا بوری بهی داگیرکهران ، گهلی زیمبا بوی نه توقاننده و
سه ری پی داننده وانده ، به پیچه وانده به پشت به توانای
کومه لانی خه لکی چه وساهه و ستهه دیده و پشت به ستهه

عه داله تی به سه له که بیان دلیرانه زو به روی سه سه سه
سیا سه ته شیمپریا لیستی و ره که ز په رستی به کان بونه تدوه و
بی سل کرده ته وه ریبازی خه باتی سهخت و در ژخایانسیان
گرنوته بهر و سور بون له سه رزگار کردنی نیشتمان
له چرنوکی بیست سه پی به درنده چاو برسی به کان .

رودیسیا که نا ویکه داگیر کرده بیست سه پی به کان له
ولاتی زیمبا بویان نا وه . تا سالی ۱۹۶۵ مستعمره به کسی
به ریتانیا بو ، (شایان سمیت) ی بو دانرا که سوکمی
بکات ، به لام له سالی ۱۹۵۵ سمیت شیملاسی سه ره خو بیسی
رودیسیا ی کرد و به ریتانیا ش وای پیشان دا که گوا به له م
هنگاه ی سمیت رازی نیه . به لام هه مو هه نویسته کسانسی
به ریتانیا له و کاته وه تا شستا به ته وای پیچه رانه ی
سه مه ی درخستوه . وه هه ره له ههفته ی رابوردودا بللو
کرایه وه که به ریتانیا دیسان هه وئی سه وه شهادت کسه
سه و نا کوکی به (ده ستوری) یانه ی له گه ل رودیسیا
هه به تی چاره سه ر بکات و ریکه وتنه که ی سالی ۱۹۷۱
ببوژی نیته وه . وه سه وه ی شایانی با سه گه لی زیمبا بوی
به تیگرا دزی سه و ریکه وننه وه ستا و به ته قه لایه کسی
دا شه نیته بو چا که کردنی به یوه ندی نیوان خا وه ن پیشسه
سازیه کان له به ریتانیا و خا وه ن کیلگه کانی رودیسیا .
سه یانه شاکرای شکات که سمیت خوی ته نیا شیه له
سه پدانی چه وساننده وه و له نا وبردنی گه لی زیمبا بوی دا ،
وه سه و وه فده ی حزبی به کیتی گه لی زیمبا بوی که چه ند روزیگه
هاتبو بو عیراق سه م راستی یانه و باری گشتی خه باتی
گه لی زیمبا بویان بو نوینه رانی سه و حزب و کار سه

دستاندهی له گهلان کوبونه وه روڼ کرده وه و داوا بیان
لې کردن که پشتگیری خه باتی ره وای گدله که بیان بسکهن .
یارمه تی دان و پشتگیری کردنی گه لسی زیمبا سووی دژی
داگیر کهر و چه وسینه ره وه و ره گه زبه رسته کان و له پینا وی
رزگاری و سه ربه خو بیان داء پهر کی سه ر شانی هم مو هیزیکي
شا زادی خواز و حه ق به روه ره ، چونکه خه باتی گه لسی
زیمبا سوی دژی دوژمنیکي نا و کویی هم مو گهلانی جیها نه و
ثالوگور کردنی یارمه تی و پشتگیری گهلان له نا و خویان
دا ، هیز و تهوژمیکي گه و ره به گهلانی شورشگیر شده ات
و روژی سه ر که و تنیان نزدیک تر شه کات وه و به رهی گهلان
دژی شیمپریا لیزم و کونه په رستان به هیز تر ده کات .

ها و کاری ژماره / ۱۷۳

۲۹ / حوزه پیران / ۱۹۷۳

گەلان لە پیناوی ئاشتی دا ئەجەنگن

هەموو گەلان ھەز بە ئاشتی ئەکەن و ھەییج بیان شەر
خواز نین، وە هەموو بەو بەری ئاواتە وەن کە لە ژیتسەر
سێبەری ئاشتی بەکی راستەقینە دا بچە سێتە وە و خاوەنی
هەموو مافە رەواکانی خۆیان بن و بۆ پێشە وە بسپروون
بەرە و ژیانکی ئاسودە و روناکە ، بەلام جەنگە ، ئسە و
دپندە نا شیرینە ئەبیتە ھوی لەنا و بردن و کوشتن و
بپزنی رۆلەکانی گەلان ، لەو کاتە وە پەیدا بوە کسە
خاوەن دارایی تایبەتی و چینی جیا جیا لە کۆمەڵسی
مروفا بیتی دا ھاتوتە کایە وە . جەنگ بە زترین شیوەی
بەگزا چونە بۆ چارە سەر کردنی ئەو نا کۆکی پانە ی کە گەشە
ئەکەن لە نیوان چینەکان و نەتە وەکان و دە و لێتسان و
کۆمەلە سیاسی بەکان دا . لەبەر ئەو جەنگە بێسنسج و
بنا وانیکی قولی ھەبە ، وە سەرچاوە ی ھۆبەکانسی
چەوسانە وە و ژێردەستە ھیشتا زۆرن وە داگیرکسەر و
دەست درێژکەریش کە قیەمەریا لیزم و نوکەرانی ئیتی ھسەر
بەردە وامە لە پەلاماردان و دەست درێژکردن دا ، وە بەشی

رۇزى ئۆمەلى مۇرقا يەسى نا ئۆزۈمگى گەرمى پېيدا ئەتتى
ئىدارە، ۋە جياۋاۋى چىنا يەسى بە ئىسسىق ئىدىيە ۋە
جەزىپىلەر ۋە ۋە پىدوساۋە ۋە يە، ئاۋرە گەلەن ۋە چىيىنىشە
چەوساۋە كان ۋاز ئە مائەكاسپان ساھىس ۋە ئەسەۋىنىزىو
داناسىن ۋە سە بەش مۇراۋى ۋە زور لىكراۋى سا سېنىشە ۋە
ھەرۋەھا ئىمپىرىيالىزم ۋە داگىرگەر ۋە چىيىنىشە كىۋىشە
پەرسە كاسپىش بە خوشى خويىسە ۋە دەستالە سروشتى دەست
دېزى كەرا سەبان ھەل ناگىن .

بويە گەلەن بە نا چارى رويەروۋى جەنگە ئە بىنە ۋە ،
چونكى شۇرش ۋە جەنگى شۇرگىپرانە خۇى لى لانا درىت لىسە
كۆمەلىكى ئىرە چىن دا ، ۋە بى ئى ۋە ھىچ بىشكە ۋە تىنىكى
كۆمەلىيەتى ئە كىردن نا بەت ۋە نا سۋاسرىت چىيىنىشە
چەوسىنەرە دەسەلاتدارە كۈنە پەرسە كان بىرۋىنىرپىن سۇ
ئەۋەى دەسەلاتى سىياسى بىكەۋىتە دەست گەل .

گەلەن ھەز بە ئاشنى ئەكەن ۋە دىزى جەنگىن ، بەلام
جەنگە ھەر بە جەنگە لەنا ۋە چىت ، ۋە بىۋ ئىسەۋەى
تفەنگە ئە مېنىت ئەبى تفەنگە بە شانەۋە بىت ، ئەمە
تا كە رىگى گەلەن، بۇ رىگار بون لە جەنگە، بە جەنگى
شۇرگىپرانە ئە بىت ، بەر بەرە كانى جەنگى دىزى شۇرش
بىكرىت ، ۋە سە جەنگى چىنا يەتى شۇرگىپرانە بىسە
بەرە كانى جەنگى چىنا يەتى دىزى شۇرش بىكرىت ، ۋە گەى
كۆمەلى مۇرقا يەتى لە رىگەى گەشە كۈدىنى دا گەپشە ئەۋ
قونا غەى كە جياۋاۋى چىنا يەتى ۋە دەۋلەتى تىا ئەما ،
ئەۋسا ھىچ جۈرە جەنگىكىش لە كاپەدا نامىنىت ، نىسە
جەنگى رەۋا، ئە جەنگى نارەۋا ، ئە جەنگى دىزى شۇرش ۋە

بە جەنكى شۆرشكىپراشە ، ۋە شۇر گانە مروتا يەنى شەيئەتە
خاۋدىنى ئاشتى يەنكى ھەتتا ھەتايى ، ۋە شەۋەدى ۋا لىسى
گەلار ئەكەت كە ئە ياساكانى جەنكى شۆرشكىپراشە بىكۆلشە ۋە
تارەزى سەركەۋىتىيانە بەسەر ھەمۇ چۆرە جەنكىگىكە دا
سەكەلەپەر شەۋەدى ھەزبە جەنكىكە شەكەن .

ھاۋكارى زمارە / ۱۰۹

۲۵ / ئازار / ۱۹۲۵

گهلان دژي گشت بنگه به کي سوپا بيبين

مستهر مهنتوف دواي هات و برد و سات و سه و ايه کسي زور، شاخري له گهل به ريتانیا دا ریکه ت له ســـــ مستهر هیشتنه وهی بنگه سوپا بیه گانی به ریتانیا که نه ندا امیکی چالاکی ولاتانی په یمانی شه تلنه نتيکی شیمپریا لیسته . له مالتا بو ماوه ی ۷ سالی تر بنگه سوپا بیه گانی به ریتانیا شمینیته وه که هر له سره تاوه بو به ره ره کسانسی کردنی گهلانی ناوچه ی روزه لاتی دهریای سپی دانسراوه . بو پاراستنی به رزه وه ندی بیه گان و قایم کردنی جسی پتی نوکهره کونه په رسته کانیان له م ناوچه بیه دا .

له م سرده مه دا که سرده می له نسا و چونسی شیمپریا لیزمه وه تا بهت چوارچتوهی ده سه لاتیان دیتته وه بیه ک و له ژیر زه بیری خه باتی کولنه ده رانه ی گسه لان دا ولاته دا گیرکرا وه گان به جی دیلن . له م کاتـــــ مه دا حکومتی مالتا زیاتر جی پتی شیمپریا لیزمی به ریتانیا و به ره ی ده ولته تانی شیمپریا لیستی له م ناوچه بیه دا قایم شه کات و مانه وه یان دریزه پتی شه دات به را مسبه و سه

کرییه کی بی فدی که که نه مهش نا شریین شریین شریین شریین
سهردانه وانده بو دوزمنیکه که هتا بیت دوزمنی سهرد
سهختی همدو گه لانه .

جالیره دا مه سهله شه وه نییه که شه گدر بهرستانیا
له م دورگه یه برؤیشنا یه چ لایه کی تر خوی شه گریسته وه
چونکه ههر لایه که بیت بو گه لان یه کیکن و جیا وازییه کی
شه وئوی نیه و ههر به کار هیئانی مالتایه بو قازانجی
بیگانه و به هیچ جوریکه بو سه رزه وه ندی گه لانی شه م
ناوجه یه باش نیه . گه لان شه وه بیان گه ره که به سه ریه خویی
و بی شه وه ی بیگانه ده ست بخانه کاروباریانه وه چساره
نوسی خویان دیاری بگهن . وه بونی بنکه ی سوپایی ههر
ولاتی له ولاتانی تر دا سه ریه خویی شه و ولاتانسه و
گه له کانیا ن پی شیل شه کات ، بو یسه گه لانی دزی
دا مه زانندی همدو بنکه یه کی سوپایی له ولاتانی خویان
دا ، بیان له ههر ناوجه یه کی تر دا بیت .

گه لان دوا روژیکه پر شاسایش و شاشتی و سه سرد
به خویی و کامه رانی بیان ده ویت .

ها وکاری ژماره / ۱۱۰
۱/ نیسان / ۱۹۲۲

بسه بسوندهی دهستی پی کردنی
دهورهی نویی نهنجومهنی گشتی
نهتهوه بهکگرتوهگاندهوه

گهلان نهبی خویان دهسهلهکانیان چارهسدر بگهن

هفتهی را بوردو دهورهی بیست و سهوتسهمی
نهنجومهنی گشتی نهتهوه بهکگرتوهگان له نیویویسورکه
دهستی پی کرد، وه ستانسلاف برزینیسکی که جیگسری
وهزیری دهروهی پولهندهیه به سهروکی هم دهورهیسه
هلبزپردرا .

هم دهورهیهی نهنجومهنی گشتی نهتهوه یسهکه
گرتوهگان له کاتیکه دا دهستی پی شکات که دهستدریزی
شیمپریالیبزم و بهگری گیراوانی دوی گهلانی دنسیسا
گهپشتوته نهو پیری ، وه بهرامبهر به مهن خهباتی پی
شامانی گهلان سهرانسهری جیهانی گرتوتهوه و دواروژی
دورمنانیا نزیکه کردوتهوه .

دهزگای نهتهوه بهکگرتوهگان له پیناوی پاراستنی
مانی مروکدا دامهزراوه ، وه سهو رپرهواندهی لهسهری
دامهزراوه همو بو بهرزهوهندی گهلان و پسا راستنی
شاشتی جیهانه ، بهلام شاکرایه که هم دهزگایه سهگهر

چی توانیویه تی له باراستنی ناشنی و بهرزه وه سندی
گه لان دا رولیکه بگپرتیت به لام له گه ل شه وه شدا شه وه ی
کردویه تی له چا و درنده یه تی شهرخوازان و ده ست دریز
که ران دا شتیکی شه و نو شی به . واته ده زگای نه ته وه
یه کگرتوه کان نه ی توانیوه ده وری خو ی به ته واوی به بینیته
بتی گومان هوی شه م بتی ده سه لاتی به له وه وه نه هاتوه که
بیروبا وه په کانی که م و کوری و ناتا واوی تیایه ، به لکو
به زوری له بهر شه وه یه که به شی زوری شه ندا مانی شه و
ده زگایه نوینه رانی رژیمن نه که نوینه رانی شه و گه لانه ی
که ولاته کانیا ن شه ندا مه له م ده زگایه دا ، له بهر شه وه
بهرزه وه ندی سیاسی و عسکری و قابوری شه و رژیمانسه
کار شه که نه سه ر ه لوتستی نوینه ره کان و له و سنوره دا
بیر له و مه سه لانه شه که نه وه که دینه به رده میان .

جگه له مه شی شه بینین زور له و بریارانه ی کسه
له یزیه و شه نجومه نه کانی شه م ده زگایه ده ری شه گمن
شه خرینه پشت گوئی و شه و شه ندا مانه ی بهرزه وه ندی میان
له و بریارانه دا نه بتی جتی به جتی ناکه ن و شه گسه ره ی
شه خه نه ری . ده بیان بریار له سه ر مه سه له ی قییتن نام و
شه له ستین مه باره ت به نه هیشتنی شمیریا لیزم و ره گهر
په رستی و چه وساننده وه درا وه ، که چی هیچی شه و تو بیان لی
جتی به جتی نه کرا وه . که واته کومه لی نه شه وه یه کگرتوه کان
له بتی شه وه ی بتوانیت ده ور یکی کار یگه ر له چاره سنه ر
کردنی کیشه همه جوره کانی جیهان دا بگپرتیت ، بسوته
مه پدانی سنگه ده ره پداندنی ده ولته ته گه وزه کان و زور جار
بو مه به ستی تا پدته تی خو بیان به کاری دینن .

بئی دسه لاتنی سته وه په کگرتوه کان له چار د سبده
کردنی نه نگه و چهلده کانی جیهان ، چار تکی تر سسه و
راستی په دسه لمینیت که نه دست در پیژی نه نیمپریا لیزم ،
نه جیا وازی ره گه را بهتی و نه چه وسانندنه وه به پریا رتکی
شم ده زگایه له نا و نا چن و ناشتی و دا دپه روه ری لسه
جیهان دا دا نا مه زینن ، به لکو بو له نا و بردنی شه مسو
شمانه شه بی گه لان در پیژه به خه با تکی سخته بان سدن دژی
دست در پیژی ، دژی نیمپریا لیزم ، دژی ره گه زیه رستی ،
وه دژی همو جوړه چه وسانندنه وه په گه ، وه تهنیا بسهم
ریگایه مرؤفا به تی له مه شری جهنگه له سسته و زوری
نیمپریا لیزم و کونه په رستان رزگاری شه بیت ، وه شم
ریزه وه نیستا ریزه وی سهره کی میژوه ، چونکه گه لان لسه
سهرانسری جیهان دا له خه با تکی سخته شوپ شگی پرا نه دان
له پینا وی به دی هینانی دوا روژکی باشردا ، له لایه کی
تربشه وه سهاره ت به وهی که له م سهرده مه دا گه لان و
ده وله تانی بچوکه و تازه رزگار بو ، ده وری سهره کی بیان
گرتوته دست و کیراده ی خو بیان به سر ده وله تانی
گه ورده دا شه پیینن ، شه بی هه ول بدن که لکه له ده زگای
نه ته وه په کگرتوه کان وهر پگرن دژی دست به سهره گرتن و
خو به زل زانینی ده وله ته گه وره کان ، شه واندهی که هه
شوین به رزه وه ندی خو بیان ده که ون و به رزه وه ندی گه لان
بی شیل که کن ، وه شم راستی په تادیت له نا و ده زگای
نه ته وه په کگرتوه کانیش دا خوی جیگیرتر ده کسات ، وه
نمونه ی شه مش که و سرکه وتنه په که ده وله تانی بچوکه
له ده وری پی شودا به ده ستیان هینا بو بریاری شه بول

کردسه وهی کۆماری گهلی چینیان به سه رناحه را ردا سه پانده،
شه مه و جهنده سه رکه و تنیکی توی له م بایه ته هسانسی
خه باتی ده و له تانی بچوکه و هه قی په روه ران شه دات کسه
شان به شانی خه باتی شوپشگێرا نه بیان له نیا و ئه سه م
ده زگایه شدا له خه باتی ئاشتیخوازانه درێخی نه که ن .

له بهر شه م راستی یانه شه بی بایه خ به کۆمه لسی
نه ته وه به کگرتوه کان بدریته و له وتو و ئیزه کسانسی دا
نه نگه به ئیمپریالیزم هه لبجهریت و به پیوی توانا پشت
گیری خه باتی گه لان بکریته و پیلان و نه خه شه کسانسی
ئیمپریالیزم ریسوا بکریته و تیکه بشکێنریته .

بیرزه‌ری ته‌وا و بزنی
جه‌نگی دوه‌می جییه‌نی

له‌م چند رۆزه‌دا بیست و هه‌وت سال تی‌په‌ری کسرد
به‌سه‌ر ته‌وا و بزنی جه‌نگی دوه‌می جییه‌ن‌دا ، ۲۷ سال
له‌سه‌و پیش شه‌و جه‌نگه‌ گه‌وره‌یه‌ به‌ تیشکان و له‌نا و بزنی
نازی‌یه‌کان و سه‌رکه‌وتنی لایه‌نه‌کانی تر کۆنا بی هات .
به‌کیتی سۆقیه‌ت که شه‌و کاته تا که ده‌وله‌تی سۆشالیستی
بو ، دلیرانه له‌و جه‌نگه‌دا رو به‌روی نازی‌یه‌کان
وه‌ستا و قوربانی‌یه‌کی بی سنوری دا له‌ پیناوی سه‌ه‌ر
که‌وتن‌دا ، وه‌ له‌ شه‌نجام دا ده‌سه‌لانی پرولیتاریسای
به‌کیتی سۆقیه‌ت توانی نه‌که‌هر خۆی به‌ا‌ریزی له‌ ده‌ست
دریزی نازی‌یه‌کان ، به‌لکو ده‌وریکی بنچینه‌یی هه‌بو له‌سه
شکان و فه‌وتانی هیزی نازی‌دا .

ئاشکرایه‌ لای هه‌موان که‌م جه‌نگه‌ قورسه‌ چسه‌نسد
گران که‌وت له‌سه‌ر مرۆفایه‌نی ، ملیونه‌ها که‌سی تیا
کوزرا و سه‌قه‌ت بو ، هه‌زاران شار و دی و کارگسه‌ و
کیلگه‌ی تیا ویران بو ، به‌لام له‌گه‌ل شه‌وه‌شدا ، شه‌نجامه‌که‌ی

بۆ بەرزە وەندى مرقۇقا بەتى بو، چونكە دېرنە تىرىسىن و
سامناكە تىرىن شىۋە ئىمپېرىيالىزمى تىيا چۈرە تەفر و تىونا
گرا، وە لەباتى شەۋە بەردى ئىمپېرىيالىزم فراوان بىس،
چەندىن گەل ئازادى و سەربەخوڧىيان بەدەس، هېنا .

ئىقتىسادى كە بىرەۋرى ۲۷ سالەى تەۋاۋ بونى چەنگە
ئەگەينەۋە و ھەمۇ ناخوشى و تالى و ناسورى مېكە نىسمان
دېتتە بەر چاۋ شەۋە پىشمان لە بەر چاۋە، كە مەترىسىنى
قەۋمانى چەنگىكى تىرىش ھەپە، شەم مەترىسى بەش شەمسىدار
ئەبىتتا بەردى دوزمىنانى گەل ما بىتتە، تا ئىمپېرىيالىزم
و كۆنە پەرىستانى نوگەرى ھەپەن . بۆپە بۆ نەھىشتىنى شەم
مەترىسى بە، تەنىيا رېگا، لەنا و بىردىنى ئىمپېرىيالىزم و
نوگەرانىتى . سەركە و توتۇرىن رېگا بۆ لەنا و بىردىنى
ئىمپېرىيالىزم، بۆ فەوتاندىن و لەنا و بىردىنىسى
ئىمپېرىيالىزم شەم ھەلگىرىسا نىدىنى چەنگى شۆر شىگىپرانىسى
گەلەنە دۆى ئىمپېرىيالىزم بۆ فەوتاندىن و لەنا و بىردىنى ،
ۋە بۆ رىزگار بون لە چەۋسا نىدەۋەى نەتەۋا پىسەتسى و
چىنا بەتى و رىزگار بونى تەۋاۋ لە مەترىسى چەنگە ، ھەم
ۋەكو چۆن شۆر شىگىپرانى شىتنام و لاوس و كامبۇدىيا و
گەلانى تىرى شەفەرىقا و ئەمەرىكاي لاتىن بەھۆى چەنگى
گەلىنى چەكدار ۋە سەرىيان لە ئىمپېرىيالىستەكسان
ھىنا ۋە تە بەكە و بەرەۋ فەوتاننىان شەپەن :

بالەم كاتەدا كە يادى تەۋاۋ بونى شەۋ چەنگە
ئەگەينەۋە و مەترىسى قەۋمانى، چەنگىكى تىرىش لە گىپە
دایە، با ھەلگىرىسىنە رانى چەنگە باش بىنا سىن و لە پىناۋى

نه هيشته نيا ن دا خه بات بکھين و شه و راستي به هه رگيز له
ياد نه کهين که به بي له نا و چوني شه وان، عاشقسي
راسته قينه بوني نابيت، وه با ترسي جه نسنگه و
ناسوره کاني نه مان تو قيني و له خه باتمان نه خسات،
وه با له پيناوي ناشتي به کي راسته قينه دا به تونده
به ره ره کاني شيمپريا ليزم بکھين و ره گه و ريشه بيان
هه لکيشين .

ها وکاري ژماره / ۱۱۶

۱۳/ مايس / ۱۹۷۲

باشه روژي رژيمی ئيمپرياليسٽي

که سه رهگه وه زيراني ژاپون به سهردانئیکي ره سمی
چو بو هندونيسيا ، له چاکارتای پایه تهخت و لسسه
شاره کانی تريشدا ، خو پيشان دانی زور گوره دژی سههز
دانه کهی تاناکا ريکگه خرا ، وه شه خو پيشانندان و نسا
ره زایي دهر پريشانه گه يشتنه راده يه کی وا توند و تيز
و فراوان که له شه نجام دا خو پيشاننده ران و هيزه کانی
پوليسی هندونيسيا به يه کيانادا و دهيان کوزراو و
بريندار له ههردو لاکهوت .

شه چونهی تاناکاش ، بئي گومان ، تهلقه يه کی
گرنگه بوله ورنجيره ههول و تهقلایهی ئينستا ژاپون و
گه ليک رژيمي سههرا په داری شه يدهن بو رزگار بون لسه و
تهنگه و چهله مانهی نهوت که می و پئويستيان به گه ره سهی
خاو و ههروهها بو دهسگه وتنی شه نهوته پساگه سهی
هندونيسيا هه يه تی چو بو ، به تا يبه تی که ژاپون پشتی
تهواو به و گه ره سانهی هندونيسيا شه به ستیت و شه
پيشه سازی به زور پيشکه وتو ، گه شه کردوه به هيزه شی له سههز

شهو كه ره سه خاواند بهنده گه له ولاتاسی دهره وه وه دهستی
شكهون ، چونكه زاپون خوی كه ره سه بیهکی خاوی شهوتسوی
شیه، كه شهكه هه ر بنوانیت پشنی پی بیه ستیت به لاسكو
بشتوانیت بدشی كه می شاپوری به پیته سازیه كه شی پیسی
رایب بکات .

خه لگی شه ندونیسیا چاگاله و راستی به گه پیشستون
كه زاپون شاپوری و پیته سازی و پیشكه وتنی خوی لسه
كه ره سهی خاوی و لاته كه بیان و چند ولاتی تری وه كو شه وان
دروست كراوه و براوه به فاسمان دا ، سه رمایسه داره
گه وره كان و خاوه ن پیته سازه كان پیی شه بنه خساوه ن
سامانی پی شومار و شه مانیش و گه لانی تری وه كو شه مان
دهست به نال و برسی شه میننه وه ، جا بوییه خه لگی
شه ندونیسیا به و جوره دزی شه و سه ردا نهی كاكوی تاناكای
سه ره كه وه زیرانی زاپون وه ستان ، چونكه وه كو وتسمان
شه بیان زانی پی گومان بوییه بهت و شه وهش شه زانس كسه
حكومه ته كهی خوشیان شه بوییه و داواكاری و پیویستی یانهی
زاپون ، پی شه وهی كه شه مانیش پی داگرن چند سود به
سه رمایه دارانی زاپون شه گه یه نن شه وه ندهش سود لسه و
به یوه ندی یانه وه رگرن بوی گه لی شه ندونیسیا .

گرنگی شه و سه ره لهستی بهی خه لگی شه ندونیسیا
له وه دایه كه راستی به کی شه م سه رده مه زیاتر فاشبگرا
شه كات و نمونه بیه كه له و خه باته گه رمه پی وچانسه هی
كه لانی ولاتانی شه ریکه بوژانه وه (النامی) پیشان شه دات
كه دزی قیستفلال و تالان كردن و دزی ولاته سه رمایه دار
و قیمبریالیسته چا و برسی به كان شه یگن . شه و بسسه ر

هه لستی بدهی گه لای گه ندونیسیا هه ر وه کو نه و به ره هه لستی
بدهی گه لانی گه مریکای لاتینه دزی شیمپریا لیزمسی
گه مریکا ، وه هه ر وه کو خه باتی گه لانی شه فه ربقا بیه
دزی پورتوگالی داگیرکه ر و هه مو ده ولته گه وره چا و
برسی و به نه ماعه کانی تره وه هه ر شه م خه باته بی وچانه
دلیرانه بدهی گه لانی ئاسیا و شه فه ربقا و شه مریکای
لاتینه که رژیمی سه رمایه داری و شیمپریا لیزم شه هینکته وه
یه که و به شا وکاری شه م گه لانه له گه ل پوولیتاریسیا و
چه وساه کانی شه و ولته سه رمایه دار و شیمپریا لیزمیانه ،
په نی نه مان و هه ره س هینان له ملی سه رمایه داری و
شیمپریا لیزم توند شه گات .

بهم جوړه ره وتی میژو هه ر به ره و پیشه وه به ره و
دواروژیکه که مرؤف هه ر به کو مه لگای مرؤفایه تی بسی
ئیسفلال و هه مو جوړه چه وسانه وه یه که شه گات . بیسیا
سه رمایه داره کان و شیمپریا لیزمه کان و هه مو کپونسه
په رسته گانیش چه ندیان له ده ست دئی و چی بیان پی شه گریت
بیکه ن ، به لام دواروژ هه ر بو گه لانه و شیا چسونسیسش
چاره نوی دوژمنانه .

ههفته‌ی باسیک

شیمپریالیزمی ئەمەریکا لە کاتیگدا که بە هەر چوارلادا پەلامار ئەدات بۆ دەس‌گرتن بەسەر جیھاندا نۆ شەکووشیت و هەزار و یەكە رینگای ناپرەوا ئەگریتە بەر لە پێناوی بەدی هێنانی ئەم مەبەستەدا ، ئەمەریکا و ولانە شیمپریالیستەکانی تر ، خاوەن مێژوویەکی پر دەست درێژی و تاوانن که دەرەق گەلانی جیھان و گەلانی ولاتانی خۆیان کردویانە و ئیستاش بەردەوام ئەیکەن ، ئەم دەولەتە شیمپریالیستانە خاوەن سەرۆشتیگی درێندانە چاوپرسیانەن ، هەمیشە خەریکی داوانانەووەن بۆ گەلان و ولاتان روتاندنەو و زەلیل‌گرخانیان ، وە هەمیشە هەرواش ئەبن تا ئەو رۆژەی ئەبن ، ئەووەتسا ئیستاش هارانە پەلامازی زۆر شوینی دنیایان داووە ، لە ئاسیا ، ئەفریقا ، ئەمەریکای لاتین و گەلانی ولاتانی خۆیان ئەچەوسێننەو ، شیمپریالیزمی ئەمەریکا بۆ شەرمانە پەلاماری ئیقتام و لاوس و کەمبۆدیای داووە و تا دیت زیاتریش شوکی تاوانباری لێ هەڵشەگێشت و بەو

بەرى ئوانا يەنە پىشتىگىرى سەھيئەنىستە كانى ئىسرا ئىيل
شەكات و ھانىيان ئەدات بۇ پەلاما ردانى ولاتانى سەرەب
و پى ئىيل كىردى ماغە كانى گەلى فەلەستىن .

نىكسۇن سەرۈكى ئىمپىريالىزىمى ئەمەرىكا باسى
ئاشتى و ھاوسانى شەكات وەكو ئىستا رۇئىمەكەى ئىسە و
نەبىت كە بۇتە ھۆى تىكە دانى ئاشتى و ھاوسانى لىسە
جىهان دا .

نىكسۇن كە ئىستا كە وتۇتە پىرۇپا گەندە بە ئاشتى
و بە ئاشتى پىكە وە زىان ، پى گومان لەبەر ئەوۋە نىسە
كە بە تەنگە ئاشتى يەوۋە بىت ، بە لىكو ھەلە كىردىسى
خەللى يە لە سىرۇشتە ئىمپىريالىستە كەى خۆى ، بە تا بىسە نىسى
كە ھەل بۇاردىنى ئوقى لە كا يە دا يە وە بە تە ما بىسە
جار ئىكى ئىر لەسەر كورسى سەرەكە كۆمارى ئەمەرىكا
ھەل ئوتتى ، سەردانە كانى ئەم دوا يىسە نىكسۇن بۇ چىن و
ئەمەى ئىستاي بو بە كىتى سۆقىيەت بە شىكە لەم پىرۇپا گەندە
ساختانە وە ھەرۈ ھا بە و نىيازە يە بە لىكو وا لەر ولاتانە
بىكات كە يارمەتى ئىتنام نەدەن ، زۆر لە شۆر شىگىرانى
ئىتنام بىكەن كە خەبىتى خۆيان خا و بىكە نىسە وە دىزى
ئەمەرىكا ، پى گومان نىكسۇن دەستى لەوۋە شىوۋە كە بىسە
زەبىرى چەكە ئەتوانى سەر بە شۆر شىگىرانى ئىتنام
دا بىسە و ئىنى ، بۇ يە ئىستا پەنا ئەباتە بەر فىرو ئىل
و پىلانگىرى ، ئەپى نىكسۇن ئەوۋە بىزانى كە شۆر شىسى
ئىتنام مەلەى را بەر پىنى گەللىكى قازمانە لە پىنا وى
ررگارى نىشتان لە جەنگى دا كىر كەران و پا كىردىنە وەى
لە بە كرى گىرا وان ؟ لەبەر ئەوۋە با نىكسۇن ئىلىيا بىت

كە مەسەلەي ئىتتىپاق مەسەلەي گەلنى ئىتتىپاق مە و تەنىيا خۆي
ماڧى دانانى چارەنويى خۆي ھەينە . ئىمپىرىيالىستىك
ئەھرىكا و نىكسونى سەروكى، ھەرچەندە پەلەقازە بىكەن
بۆ پاراستنى دەسەلاتى ولاتەكەيان و نۆكە رەكاسيان لىسە
ئىتتىپاق و خواروي رۆژھەلاتى ئاسيا . بەلام گەلانى ھىندى
چىن دەستلە غەبەتى شۆرشگىرانە ھەلناگرن تا بىستىكە
زەوىيان بە دەست بېگانە ۋە بىت .

ھا و كارى ژمارە / ۱۱۸

۲۲ / مايس / ۱۹۷۲

شکافی دۆلار بهره می جهنگی شیمپریا لیستا نهی شهه ریگا په

شکافی نرخى دۆلارى شهه ریگایى نمونه په کی تره له
فالوژى رژیمى سه رما په دارى جیهان . شهه ریگا که به هیز
ترین و ده وله مه ندرین ولاتى سه ما په دارى شیمپریا لیسه ،
چار له دواى چار توشى تهنگه و چه له مهی تابوری گه وره تر
دیت و له شه نجامى هه ر چار ریگا رژیمه که هی روه و الاوازی
و له رزین شه چیت .

دۆلارى شهه ریگایى که چاران ها وشانى زپیر بسو ،
ره به هیزترین پار هسو ، قیستا له شه نجامى سیاسه ته
چه وت و چیله گانى رژیمى سه رما په دارى که شه م سیاسه تانه ش
له سروشتى شیمپریا لیسه په وه هه لقبولون . چاریکی تریش ۱۰% ی
نرخى دۆلار دیته خوار روه و کیشه په کی تابوری نه که هه ر
بو خوی به لکو بو هه مو ولاتانى سه رما په دارى دروستنت
شه کات .

هه ر وه کو مارکس به شپوه په کی عیلمى یانسه وه ورد
عیسپاتى کردوه که رژیمى سه رما په دارى له شه نجام دا

بهره و روخان و نیکچون شرورات و سوشیالیزم جیستی
ته گریخته وه ، شه وه شه بۆچونهی مارکس رۆژ به رۆژ شه بیته
واقعیکه و هه دو کس ههستی بئی شه کات .

وه شه بۆچونه شه وه تا پیشکه وتوترین ولاتسی
سه رما به داری و درنده ترین شیمیریالیزمی جهانیشی
گرتوته وه .

بئی گومان هۆیه کی هه ره گه وره ی شه م نه سه رها ته ی
شه مریکا شه وه یه که بۆ شه وه ی تا بئی شه کریست ولات و
گهلانی دنیا بخته ژیر ده سه لاتی خویه وه و سامانیان
به تالان به ریست وه رۆپه که ی خۆی له روخان بیاریزیست
پاره یه کی په کجار زور له پیناوی به هیز کردنی له قشکر
و جه خانه و کهل و په لنی ده ست درئی و پیلان گسپران
ته رخان شه کات ، بنکه و شۆردوگا یه کی زۆری له ولاتان
دامه زرانده وه سوپا و به کری گیرا ویکی بئی شومساری
بۆ ده ست درئی نارده شه هه ر ولاتان له فاسیا و شه فهریقا
و شه مریکای لاتین ، تا شه م سیاسته شه رکیتی گه وره ی
خستوته سه ر بۆجه ی شه مریکا ، هه ر وه کوخه بانی گهلانی
فاستی و فازیادی خوازی جیهان ده ی شه م بنکه و سوپایانه ی
شه مریکا زیانیکی زۆری له فابوری شه مریکا داوه ،
چونکه جگه له خه رچی گشتی کاروباری جهنگ ، شه م
جهنگانه ش وایان له فابوری شه مریکا کرده که پر
بکاته پیسه سازی جهنگ و له زۆر لاره خۆی له پیسه سازی
به ره مه پینه ری ژبان و گوزهرانی رۆژانه ی به که لسیکی
خه لکی شه مریکا دور بخته وه ، که شه م شه مریکای
کرده به بازاری کهل و په ل و کوتالی ولاتانی خاوه ن

بیشه سازی به کانی سر وهکو ژاپون و شله مانیا ی روژناوا.
شا بهم جوړه شیرازه ی ئالوگووړی شه مهربکا لسه گه ل
ولتانی تردا دژی قازانجی شه مهربکا شله ژاوه و دؤلاریکی
زوری شه مهربکایی به بازار ی دنیا دا بئلاو بتوته وه و دؤلار
سرگردان و بی نرخ بوه .

شم هوپانه و گهلجی هو ی تریش - که له م باسه
کورته دا جی باس گردنیان نیه - بونه ته هو ی شله قانندن
و نانه وهی تهنگه و چه له مهی قول و بی چاره بو تابوری
شه مهربکا . به لام شه بی له بیرمان نه چیت که کار بیگه رترین
هو ی دا رزانی رژیم شیمپریا لیزم که به رترین پسله ی
سرما به داری به جهنگی به رنگی گهلنه که دژی ده ست در پیزی
و پیلانی ولته شیمپریا لیسته کان و به تاییده تسی
شیمپریا لیزمی شه مهربکا له هه مو کوچه په کی جیسه مان دا
هه لگبریا وه وه ئا شکرترین نمونه ش بو شه هه جهنگی
پاله وانانده ی گهللی فیتنام و گهلانی تری خسواروی روژ
هه لانی ئاسیا به ، که گه وره ترین زیانی لسه رژیم سی
شیمپریا لیزمی شه مهربکا داره ، بهم جوړه ئیستا لسه
روی تابوری و سر بازی و سیاسی به وه شه مهربکای به چوکا
هانی و ناو و ناوبانگی له دنیا دا زیانده .

گهلانی دنیا

لایه نگری به کخستنه وهی

نیشتمانی گهلی کوریان

کاربگرترین چه که که وای به ده ست شیمپریا لیمزه وهیه
دژی گهلان شه و پیلان به درده وای مانده به بؤ لسه به سسه که
پساندنی گهلان و دورخستنه وهیانه له به کتری، شسه وه
نه که هر بؤ دوبه ره کی نانه وه لهنا و گهلانی جیا جیا دا .
به لکو پیلان داننه نین بو شه وهی هر گهلش بکه ن بینه
چند به شیکه ره و سنوریکی ده ست کرد له نیوانیا ن بکیشن
و له م ریبه وه بی هیزیا ن بکه ن .

گهلی کوریاش وه که گهلی کورد و گهلی فیتنام و
زور گهلانی تر له م جیهانه داموه له نه جانی پیلانیکی
گلای فیمپریا لیم کراوه به دو به شه وه و سنوریکی
ده ست کرد و ناره وای له نیوانیا کیشراوه . به شی زوری
کوریان توانرا له ریی جهنگی گهلی چه کداره وه به سسه
کرده تی سه رۆکه (کیم فیل ستونگه) له ده سسه لاتسی
فیمپریا لیم رزگار بکریت و هیزه ده ست دزیگسه ره
سه مه ریکا بیه کان و نوکه رانی را وه دو بنرین و پساسن
رزگاری گهلی کوریان چالاکانه که وته دامه زرانده وهی

به شی ژوروی ولات و ههنگاو به ههنگاو سیمسته می
سوشیالیستی به شیوه یه کی پته و بنج به ستو دامه زواند
و ئیستا یه کتیکه له قه لآ به هیزه کانی سوشیالیسیزم و
بنکه یه کی شۆر شگێرانیهی دزی ئیمپریالیزم . به لآم به شی
خواروی ولات ههشتا به داگیرکراوی له ژێرده ستی ههیزه
ئه مهربکابی و نوکهره کانییدا ماوه ته وه وه به پیچه وانسهی
سیسته می سوشیالیستی به شی ژورو ئهم بۆته بنکه یه کی
ئیمپریالیزم دزی گهلانی نا وچه که و به تا یه تی دزی گه لسی
کۆریای خوارو وه سیمسته می سوشیالیستی به شی ژوروی
کۆریا . مانه وهی هیزه ئه مهربکابییه کان و نوکهره کانیان
له به شی خواروی کۆریا درێژه به مانه وهی ئه و بنکه
ئیمپریالیستی یانه ئهدات و به رده وام ئه په شه له کاشتی و
ئاسایشی گهل و سیمسته می سوشیالیستی له به شی ژورو
ئهدات و جگه له مهش درێژه به چه وسانه وهی گهلسی
خواروی کوریا ئهدات و زیاتر مافه کانیان پی شیسل
ئه کریت . له بهر ئه وه پا ککرده وهی به شی خواروش لسه
هیزه داگیرکهرانه ده سکه و تیککی مه زنه بو گه لی کوریا و هه مو
گهلانی تری نا وچه که و نه رجه م جیهان . جگه له مانه ش یه که
خستنه وهی نیهتمان ، ئاواتیککی دیرینی هه مسو گهلسی
کوریا یه و ساله های ساله له پینا وی دا شی ئه کوشی و له
به ر ئه مهش که یه کیتی نیهتمانی چه کیکی کار یه گهره دزی
ئیمپریالیزم ، سه رۆک کیم ئیل سۆنگ با یه خیککی تا یه ته شی
دا وه به م سه له یه و هه میشه ئه و سه ره تا یانه ی دوپات
کردۆته وه که ئه بی له سه ریا ن یه که خستنه وهی ئا شتیانه ی
نیهتمان بێته دی . هه ول و ته له ای سه رۆک کیم ئیل سۆنگ

و گهلی کۆریا له پێناوی یهكێ خستنهوهی ئاشتی یانسهی
نیشتمان دا ئیستا گه یشتوته پلهیهکی وا که ههسبوای
سهرکهوتنی لێ شه کریت . به تا یهتیی دوا ی شه و گهفت و
کوینا نهی له سهر ئاستیکی بهرز له نیوان سهر و خواردا
شه نجام دران ، هه مو گهلی کوریا و ریکخراوه نیشتمان
بهروه رهکان و بهشکه ونخوازه کان شه و سی مه رجه سه ره تا
یهه یان په سه ند کردوه که سه روکه کیم شیل سونگه دای نا ون .
وه خه باتی گهلی کوریا سه باره ت به مه گه یشتوته راده یه که
که کار به ده ستانی کوریا ی خوار و بخانه هه لو یستیکی وا وه
که به یان نامه یه کی دو قو لی له گه ل کار به ده ستانی کوریا ی
سه رودا ده ر بکه ن وه تیا یا به لێنی یه که خستنه وه ی
نیشتمان بده ن له سه ر بنا غه ی شه و سی مه رجه که بریتین
له : کوتا یی هینان به بونی هیزه شه مریکا یی و نوکه ره
کانیا ن له کۆریا ی خوار و دا وه یه که خستنه وه ی کۆریا له
لایه ن گهلی کۆریا خویه وه وه ههروه ها دروست کردنی
لیژنه یه که بو سه ره ره شتی کردنی چی به چی کردنی یه سنه که
خستنه وه ی ولات . بێ گو مان یه که خستنه وه ی نیشتمان به
پێی شه و سه ره تا یانه به شیوه یه کی ئاشتی یانه به جو ر بکه
که سیسته می سو شیا لیستی نیا پار یزرا و بیته و هه نه منو
نیشتمان له ژپیر سیبه ری دیمو کراسی دا بیته ده سه که وتیکی
مه زنه بو گهلی کۆریا و هه مو گه لانی تری جیهان .

۱۳۷ کودیتا له هیندوراس

هیندوراس ولاتیکه له ولاتانی شه مه ریسیکای
ناوه راست ، ژماره ی دانیشتوانی نزیکه ی ۲ ملیون و نیوه
و هه ر (۱۵۱) سائ هه یه ، که چی له م ته مه نه کورتسه ی دا
به م جاره وه ۱۳۷ کودیتا تیا روی ناوه .

روژی دوشمه ی رابوردو سوپا به (ئینقلابیکی سپی)
سه رکومار (رامون ئیرنستو کرۆزی لایرد و جه نه سه رال
(لومیزی) که پیش (کرۆز) سه روکه بو ، هینا به وه سه رکار .

ئهم باره ی که له هیندوراس هه ر شه و باره یه که
له زور به ی زۆری ولاتانی سپی به م دا هه یه ، شه مه ش به زۆری
به هۆی دوا که وتویی و بی هیزی چینه شوپشگیره کسان و
بیلان و لوت تی ژه نینی ئیمپریالیزمی جیهاتی به وه یسه ،
دیاره رتبازی کودیتا (ئینقلابی عه سکه ری) به هه یه
جوریکه نا توانیت گوپریسیکی بنه په تی له کۆمه ل دا بکات
و له م رتگا به وه هه رگیز ده سه لات نا که وتیه ده ست چینی
زه حمه تکتیشا نه وه ، چونکه شه گه ر به وردی له بئنج و

بنا وانی چینایه تی شه و عه سکه ری یانه ی کو دیتا سس ساز
شه که ن بکو لینه وه ، به رونی بومان دهر شه که ویت که مهر
به کام چینای کومهلن و بومان دهر شه که ویت که شه وانه
هرگیز نوینه ری چینه زه حمه تکی شه کان نین ، بسه لنگه
نوینه ری بورژوازی و بورژوازی بچوکه و نیشتمانیین ، وه
یان به هاندان و پشتیوانی بورژوازی کومپسرادور و
دهره به گه و بیگانه کاری و اجی به جی شه که ن وه زور جار
ناکوکی نیوان ده ولته شه ایمپریالیسته کان شه بیه ته هوی
شه وه ی که به کیکیان دژی شه وی تر ده سنه به گه شه فمسه
هان شه دات و شه یان هینیتنه مهر کار .

شه مه له لایه که ، وه له لایه کی تریشه وه ، سببسه
کوماری لبرا و (کرۆز) خوی مالی (۱۹۲۱) به هه لبرا و دنیکی
گشتی ، سه رو کاپه تی به ری شه مه ش که شه بو مانای شه سنه وه
بیت کرۆز نوینه ری گه له وه گه لیش شه یپا ریزیتنه که چینای
به و ئاسانی به دهر کرا ، جا شه به شه وه شه که به نیت گسه
شه جو ره هه لبرا و دنه ش بی سوده و هرگیز شه م ریباز شه
نا توانیت شه م سیسته مانه به یار ریزیت که ده ی هینیتنه
کایه وه ، چونکه مهر شوپشی راسته قینه ی گه ل شه توانیت
سیسته می کومهلایه تی خوی به یار ریزیت و گه ل به هاته جسوش
له پینا وی مهر خستن و پیشخستن شه نه مه کانی دا . بو به
شه توانین بلتین که نه که ۱۰۳۲ کو دیتا و هه لبرا و دنی وا ،
به لکو ده شه وه نده ی تریش چ له هیندوراس و چ لسه
ولایتیکی تر چاره سه ری نه نگه و چه له مه کانی گه ل ناکات و
گه لان له م ولاتانه دا هرگیز له چه ره سه ری و برسیتی و
زور لیکرا وی به ولاره هیچی تریان بو نا مینیتنه وه ، بو به

له زور ولاتانی جیها ن دا گهلان شه مړو رتنگای دسه ییسی
شور شگیرانه ی چه کداریان گرتو ته بهر سو که بختن بسسه
عاما نجه کانیان و بهر په پرا ندنی ده مه لاتی ئی پیربالیزم
و کونه بهرستان .

ها وکاری ژماره / ۱۴۵

۸/ کانونی به کهم / ۱۹۷۲

بزوتنه وهی کومه لانی خه لکی چه وسا وه له کولومبیا

نه و رژیمه کونه په رسته به کری گیسرا وانسه
ده سلاتی خویان به سر هه ندی له ولاتانی شه مریکای
لاتین دا سه پاندوه، توشی به ربه ره کانی شورشگی پرا نه ی گهل
بون و له نا و تنگه و چه له مه یه کی کوشنده دا په له قازه
نه که ن . رژیمیکیش له م رژیماننه ، رژیمه کدی (یاسترانا
بوریرو) به له کولومبیا .

رژیمی کولومبیای به کری گیسرا وی عیمپریالیزمی
شه مریکای زور به توندی که وتوته گرتن و سازاردان و
کوشتنی جوتیاران و کریکاران و هه مو نیشتمسان
په روه رانی کولومبیا ، جگه له وهی که بی به شی گردون له
مافه ره واکانی مروف و ولاتی به دوا که وتویی له رژیم
ده سته لاتی ده ره به گه و کونه په رسته کانی تر دا هیشته وتوه .
به لام ئیستا بزوتنه وه یه کی میلی شورشگی پرا نه بی
که بشته وه ، گری سهندوه دزی رژیمه کونه په رسته کدی
(بوریرو) ، له لادی جه ما وه ری جوتیاران و لسه
شاره کانیش دا کریکاران و قوتابیان که وتونه ته جموجول

و خو پيشان دان . شم بزوتنډه په له لايښ (بسدره)
نيشتماني (کولومبيا وه هان ته دريت و رتيگه ته سرنيست ،
وه شو چا په مهنی په نهينی يانهی کومينهی سا و نه سيدي
به رهی نيشتماني دهري ته کات و به نسرا وانسي بسلاو
ته کريته وه به شوندي حکومه تي (سورير و) سا وانسار
ته کات و هلوئسته کاني با شتر بو گهل رون ته کات وه و
به وهش ناگري خه با تي شوړ شگيرانهی گهل دزی رژيم خوښ
ته کات .

ته وهی سهرنج را کيشه له کولومبيا ته وه په کسه
له گهل دواکه وتویی ولات دا له هه مو رویه کی زبانسه وه ،
که چی جوتياران به چاکی له هلوئسته کاني حوکمهت و
دهره به گه کان تی ته گهن و بی ترس و دودلی له گهل
(ته نجومه نی نيشتماني جوتياراني کولومبيا) دان و
شا موزگاری په کاني چی به چی ته گهن . شم ته نجومه نسش
سالی ۱۹۶۸ له ته نجامی ته وه دا که رژيمي به گزی گيرا و
ريگای دوزمنایه تی گردنی گه لی گرت بهر و زیاتر شوین
پوی دهره به گه و به کړی گيرا وه کاني قايم ته کرد دروست
بو . وه شم باره فالوژا وهی که شیتا له پایته ختی
کولومبیا دا هاتوته کایه وه له ته نجامی شو (سیسته مه
زراعی په راسته قینه) په دایه که (ته نجومه نی نيشتماني
جوتياراني کولومبيا) بلاوی کردوته وه ، دا وای شیطلا حیکي
پيشکه وتوانه ته کات و دروشمی (زهوی بو ته وهی شهی
کيلی ، نه که بو خا وه نه کهی) بهرز کردوته وه .

وه وا چا وه روان ته کريت که به گزی په کا چونسيکی
چه کدار له نيوان گهل و رژيم دا بهم زوانه بقه ومستی ،

قەم چا و پروان كرده لەر باسكە وازدا خۇي ئەنويىتىنى
كە (شەنجومەنى نىيىتىمانى جوتياران) بۆ جوتياران بىان
دەر كرده و دا و ايان لى كرده بىرە و شار بىكشىن
بۆ يارمەنى دانى ها ورنى كرىكار و قوتابى بەگىسان .
لەبەر ئەمەش حكومت لى شىرى هېنا وەتە مەيدان سەو و
هەم و رېگايانەى تەنپو كە پايتەخت ئەبەستى بىسە
دەرەو، جگە لەمەش (تىبە گاشنى خوارەگاشى ئەمەرىكا)
غراوندە پىال سوپا وە بو بەر بەرەگاشى كورنى ئەم
بىزوتنەو رە واپەى گەل .

بىي گومان سەركەوتنى چا و پروان لى كرا وى ئەسەم
بىزوتنەو شۆرشگىرا ئەبەى جەما وەرى خەلگى كۆلۆمبىيا
جى بۆى شىمپىريا لىزم و كۆنە پەرستان لەم نا وچسە پەدا
لەق ئەگات و ئەلقەيدەكى تىرى خەبائى شۆرشگىرى ئەسەم
كەوتو ئەخاتە سەر زىنجىرەى خەبائى لە پىان ئەھاتوى
كەلانى تىكوشەرى دنيا دۆى شىمپىريا لىزم و كۆنە پەرستانى
و چە و ساندەو .

ها و كارى ژمارە / ۱۴۶

۱۵ / گانۇنى بەگەم / ۱۹۷۲

هیلمز کرا به بالهوزی شه مہریکا له ٹیران

پتی گومان بالیوژ دانان له ولاتیکتی بیٹگانہدا
شتیکتی ٹاسا بیہ، به لام ناٹاسایی له دانانی بالویتیوزی
نویتی شه مہریکا له تاران شه وہ یہ کہ (ریچار هیلمز)
شم ٹیٹھی پتی سپر دراوہ، چونکہ هیلمز بیٹش شم ٹیٹھی
تارانسی، سرٹوکی ٹاژانسی موخا به راتی مہرکھی
شه مہریکا بو، کہ شم دہزگایہ شه گہر یہ کہم نہ خٹھ کیشی
سیاسہتی شه مہریکا نہ بی، یہ کیکہ له و سی دہزگایہ سی۔
وانہ کوشکی سپی، و و ہزارہتی بہرگری و شم دہزگای
موخا براتی مہرکھی۔ کہ نہ خٹھی سیاسہتی شه مہریکا
شه کیشن .

بہ مہدا ٹاشکرایہ کہ دہزگای موخا به راتی
مہرکھی وہ بہ تابیہتی سرٹوکی دہزگاکہ ج دہوریکتی
گہورہ و گرنگی ہہیہ له دانانی سیاسہتہ پی۔
گیپریہ کانی شه مہریکا دا، جا دانانی یہ کیکی وہ کو هیلمز
بہ بالویتیوزی له تاران، نرخ و پایہی هیلمز و دہزگایہی
سرٹوکی بو کہم ناکاتہ وہ، بہ لکو بہ پیچہ وانہ وہ شه و

بوه که هه ره شه له دواروژی شه و رژیمان له هه کات و له
سایه خه بانی دلیرانه ی شه که له وه که وتنی شه شه
رژیمان به دور نا زانریت . بویه شه مریکا هه ول شه دات
سیاستیکی گه و ره بگریته بهر که ته شهینی عسانه وه ی
رژیمه گۆنه په رسته گانی شوکهری بکات . بویه هه ول شه دات
پیش هه مو شتیگه که له کۆمه کی به کی کۆنه په رستانه له شه
نا وچه که دا دژی سهسته به پیشکه وتنه خوازه گانی و تیسکرا
که لانی نا وچه که بکات بۆ کپ کردنی گیانی نیشسته مان
په روه ری گه لان و جیگهر کردنی کۆنه په رستان و نیشسته
په راستنی به رژه وه ندی به گانی له دواروژی دورتردا . بۆ
جی به جی کردنی به شیکی گرنه که له م میا سه ته هه م کرا وه
به بالیوزی شه مریکا له تاران . بی گومان به و په ری
هوشیاری و خه بانی به رده و امی گه لان و هیزه پیش که وتن
خوازه گانی شه نا وچه به دژی شه مریالیزم و کۆنسه
په رستان شه پیلانه په شان له نا و شه برین و خا وه نه گانیان
سه ره نگون شه کرین . بویه شه مریالیزم و کۆنسه
په رستانیش په نا شه به نه بهر هه مو ریگایه که دژی شه م
که لانه .

نه که له شه و شه دا دلنیان که که لانی شه نا وچه به
سه ره که ون و شه مریالیزم و کۆنه په رستانیش له شه و
شه چن .

ها و کاری ژماره / ۱۴۸

۲۹ / کانونی به که م / ۱۹۷۲

شهبی حکومتی

بیه گیتی نیشتمانی که مبودیا

شندامسی ندهته وه بیه کگرتوه کان بیست

دوای شه وهی تاقه شه فسه ره کونه پهرسته کان لسه
سالی ۱۹۲۰ دا به پیلانی شیمپریا لیسته شه مریکا بیه کان
حکومه ته بی لایه نه که ی نوردوم سیهانوکه بیان روخاند و له
باتی شه و هر ژیمیکی عسکری سر به شیمپریا لیسزم و
دوژمنی هار و حاجی گهلی که مبودیا بیان دامه زرانده . هیزه
نیشتمانی پهر وه ره کان له ژیر سر کردایه تی سیهان سوکه دا ،
زو به زو له ریزیکی بیه کگرتوی پته ودا ده سستیان دایه
چه که و دلاوه رانه که وتنه جه ننگه وه دژی جنگومه ته
داتا شراوه که ی (لون نول) و له ما و بیه کی که م دا و بیان
به سر هانی که نه توانیت له سر پئی خوی خوی را بگریت
به لام کار به ده ستانی شه مریکا له پیناوی پاراستنی دا
هیزیکی گوره بیان به نوی ترین چه که و تفاقه وه رزانده
خاکی که مبودیا وه و به درندانه ترین شیوه که وتسنه
به لاماردانی خاکی و گهلی که مبودیا . به لام وه کو ئا شکرایه
نه هیزه گانی لون نول - سیریکه ماتاکه و نه پیا و کوزه
شه مریکا بیه کان و نه چه که و تفاقه شه له کترونی بیان و نه

تېررور و ډېر دايه تېرران ، نه يان تواني نه گه څه شتورنه
رزگار يه غوازانه چه كداره كه ي گه لي كه مېوډيا بشكېنن ،
به لكو نه شيان تواني به كه تۆز له ته ورمي پي سسنيوري
شوپر شگېرانه ي څه و گه له غاړه مانه كه م كنه سه وه و وړه
به شوپر شگېر تېكه به رېده ن ، به پيچه وانه وه له ما و به يه كي
كه م دا شوپر شگېراني كه مېوډيا به شي هره زوري غاكي
كه مېوډيا و څاره گه وړه كانيشيان رزگار كـــــــرد و
دوژمنيشيان را و نا و شېرزه و ريسوايان كردن . نه كه
هر څه مه به لكو شوري راشته قينه ش له نا و چه رزگار
كراوه كان دا به ربا كراوه و څه ركه بنچينه يه كانسي
شوري رزگاري نيشتمانني وه شوري ديموكراتي به جسي
گه يان دراوه . څه مه له لايه كه ، له لايه كي ترېشه وه څه
راستي يه زور رونا كه كه شوري گه لي كه مېوډيا بسسه
ريبازي سه ركه و تن دا به جوړيكي وا جواميرانه هه ننگاو
څه نيټ كه هيچ هيزي كه ناتوانيت به ري پي بسگر نيټ ، وه
ته نانه ت پايته خت له رزگار كردنه وه نزيكه .

څه مه سه ركه و تنه مه زاننه ي گه لي كه مېوډيا بسسه
سا يه ي عدالته تي مه سه له كه يان و څا زايه تي و ريبازي
شوپر شگېرانه ي راشتي يان وه ، په گيټي پته وي ريزه نيشتمان
په ره و هره كان دا وه هر وه ها له سا يه ي پشستگي پري و
يارمه تي به را ياننه ي گه لاني تری شوپر شگېر ي جنېسها نسه وه
به ده ست هينراون .

څيستا ش څه مه خه با ته عا دي لانه يه گه پشستو ته تسه
پله يه كي وا كه پتويستي به ها و كاري يارمه تي سيسته مه
پيشكه و تنخواز ، ده ولته بي لايه نه كانه .

پشتگیری حکومتی شور شگیره که یه کیتی نیشمانی
که مسودیا له وه دایه که له دهزگا ده وله تی یه کسان دا
جیگای شهرعی خوی بگریته وه وه نوینه ره کانی حکومتی
دا تا شرا وه که ی لئون نول بکنه ده ره وه .

سه باره ت بهم مه سه له یه ش نوردوم سیهان نوک
نامه به کی بو سه روکی ده ولته تی بی لایه نه کان نسا اردوه و
تیایدا دا وای پشتگیری یان لی شه کات بو مه سه له ی بونی
حکومتی یه کیتی نیشمانی که میو دیا وه که نویسنه ری
شهرعی و راسته قینه ی گه لی که میو دیا له دهزگای نه ته وه
یه کگرتوه کان دا و ده ر کردنی نوینه ره کانی لئون نول . وه
سیهان نوک له نامه یه که دا وتوبه تی که وا حکومتی ته که ی له
پیناوی به دی هیانانی شازادی گه لی که میو دیا و رزگار
کردنی شه و گه لانه دا تی شه کوشیت که به ده ست زولمو زوری
کیمپریا لیزم و ره گه ز په رستی و زایونیزمیه وه شه نالیتن
واته خه باتی سه رکه وتوی گه لی که میو دیا خه باتی که
له پیناوی رزگار کردنی نیشتمان و گه لیکه دا کسه دو
جاری ده س دریزی و زولم و زوری شیمپریا لیزم و کتونه
په رستان بوه وه سه رکه وتنی شه خه باته ش سه رکه تنه بو
مه مو گه لانی دنیا وه شکاندنی شیمپریا لیزم و کتونه
په رستان له که میو دیا ، مانای روخاندنی بنسکه یه کی
گرنگی شیمپریا لیزمه له جیهان دا و قازانچی هه مه مو
گه لانی دنیا ی تیدا یه . بویه پشتگیری کردنی دا واکاری
یه که ی نوردوم سیهان نوک کاریکی مادیلانه یه و شه بی شه و
په ری پشتگیری بگریته له لایه ن هه مو ده ولته تی و سیسته مه
شور شگیره پیشکه وتنخوازه کانه وه .

دەربارەى مانگوتىنى كۆيكارانى بەرىتانيا

شەۋە چەند ھەفتە يەكە كۆيكارانى بەرىتانيا لە
زنجىرە مانگوتىنىكى يەكە بەدوای يەكە دان . كۆيكارانى
رىنگاى ئاسىن ، قىنجا ، كۆيكارانى گانەكان و . . . بەم
جۆرە پا يەگانى سېستەمى ئىمپېرىيالىستى بە ساللا چىسوى
بەرىتانيا ، بەھۆى دەيان تەنگە و چەلەمەى ئابورىيەو
ھاتتوتە لەرزىن و نەونە يەكى ئاشكراى دارزىوى رۇپىسى
سەرما يەدارى ئىمپېرىيالىستى جىھانمان پىشان ئەدات .

لەگەل گە شەكردىنى لىھانى رزگار رىخووازى و بزوتنە وەى
شۆرشكۆپرى گەلانى جىھانى سىيەم و سەرگەوتنى رەوتسى
گىشى مېژو بەرە و سەرگەوتنى سۆشپالىزم و راپەرىنىسى
چىنى كۆيكار و زەھمەت كۆيشانى تىرى ولاتانى سەرما يەدار
و ئىمپېرىيالىست ، لەگەل ئەم شەپۆلە بى ئامانەدا ،
زىانى سەرما يەدارى و ئىمپېرىيالىزم لە تەنەنىگە و
چەلەمە يەكەوە شەرازىتە يەككى تىرى نوىو ، بى شەوەى
دەرفەتى دەرباز بونى لىيان تىروىكە يەكى روناكى لىسە
بىت .

شا و سانی مائی (المفطم المائی) .. بیهگه که وتنی
له سه ر نهوت .. نه پونی که ره بهی خا و .. بی داگرنسنسی
که لاسی ژیرده سته بیو مافه ره واکانیان و داگستوگسنسی
کردنیان له سامانه سبتماسی به کانیان ..

شینجا گرانی و بی ئیشی .. تا له برسسانسا
مان گرنن ، نه مه باری راسته قینهی شه و سبسته مه بیهگه
که ونه بیه بیه .. بی گو مان که سیسته میگه نه مه حالی بیست ،
شه بی گه لی رحمه تکیش له چ گوزه راستیکدا بیت ، زهرمان
له دوره وه رهنگه شه و زیانهی له و لاتانه دایه بیسه
کامه رانی ترین و پیشکه وتوترین ژیانی بزاسین و لامان
وابیت ، شینتر هه مو که شیکه له به هشتیکی سه ره مسین دا
شه زی . راسته ژماره بیه کی که م کهس هه ن که به راستسی
له زهت له ژیانی نا و به هشتی دنیای سه ره مایه داری
وه ره گرنن ، شه و ژماره که مه ، شه وه خا وهن شیمستیکار و
کومیانیا و مولکدازه که وره کان و که سانی تری لسه م
با به تن ، کریکاریکی به ریتانیا بی نی به که کابیرای
سه ره مایه دار گیانی ده ر نه هیتیت شه وه ندهی شه ره تیشیت و
له نه نه مایش دا شه و کری بهی ناداتی که به ره مه که سهی
بهیننی ، شینجا شه و کری به ، باج و خه راجی حکومتی لسی
بدات و به شیککی که وره ی لسی بدات به کری خانو ، جینا
سه ره پای شه وهش که یه ته سه ر کری پی خوارده مه نی و جیل
و بدرگه و شتی پیویستی تری نا و مال و ژیانی مسال و
مسال ، شه بهیننی هه مو شتیکه شه وه نده گرانه له کنریسن
نایهت ، به لام نا چا ریشه پیویستی تی و شه بی بزی .

ئەو كرىكارە ھەمو سافىكى ھەيە كە مان بگرتت
 و لە كار بوەستىت و سىستەم بەزىنىت ، ھەمىشە وا
 بوە و ھەر وايشە . . چەند زەبىر ھەبىت ھەوئەندە و بگىرە
 زىاترىش ھەلچون و راپەرىن ھەسوہ ، كە سەرمايسە دارە
 چاوبىرسى بەگان ھەر سور بن لە سەر چەوساندنەوہ و ھەلپە
 كىردن و لە بەھەشتا زىان لە سەر حسابى ھەركە و مانسەدو
 بون و چارەنوسى كرىكاران و خەلكى تر ، كرىكارانىش
 و ھەمو چەوساوە يەكى تىرىش چى لە دەست بىت بو شساوہ ژور
 كىردنەوہى ھەو بارە ھەيكات . بەلام چىنى كرىكاران و
 كۆمەلانى خەلكى چەوساوە ئىسپاتيان كىردوہ كە زۆر زۆرىان
 لە دەست نىت ، نەمۇنە گەشەكانى سەركەوتنى پرۆلىتارىا
 لە سىيەكى ھەم سەرزەمىنەدا نەكە ھەر بەلگەن بىسە
 توانا و وزەى پرۆلىتارىا و چەوساوەكانى تر بەلگەو ،
 رىشەوى مېژوشيان بەرەو سەركەوتنى سۆشلىالىيىزم و
 دامەزراندنى دىكتاتورىيەتى پرۆلىتارىا لە چىنگاى
 دىكتاتورىيەتى سۆرجوازى نەخشا ندوہ .

ھەم مانگرتنەى كرىكارانى كانەكان لە بەرىتانىيا
 ھەوئەندەى تر تەنگە و چەلەمە ئابورى و مىياسىيەكانسى
 بەرىتانىيا ئالۆزتر و سەخت تر ھەكات ، چونكە ھەم
 مانگرتنە وا لە ھكومت ھەكات كە كار كىردنى كارگەكان
 بىكاتە تەنىا دوو رۆژ لە ھەفتە يەكە دا ، وە پىنج رۆژە كەى
 سز دەست بەتال بن ، بى گومان ھەم ھەنگاوە بىسەلای
 كەمەوہ . ھەم بەرھەمى پىشەسازى و بەرھەمەكانى سىسەر
 دىنىتە خواری ، بەرامبەر ھەو وەزغە نالەبارەى كە
 ئابوزى و سىياسەتى بەرىتانىياى تى كەوتوہ ، (ھىست)

سەرەكە وەزیرانی بەریتانیا شەپەوێت بە هەلبژاردنیکی
كشتوی نوی خوی رزگار بگات .

بەلام، ئە هەلبژاردنیکی نوی وەنە دەیانێ تیری
وا بوجوارییانە رژیمی سەرمایەداری لە و چاره نوسە
رزگار ناگات و لە دوا رۆژدا - دور بێت یان نزیكە -
پرولیتاریای ئە وولاتانە بەها و کاری و بەگیتی خەباتیان
لە گەژگەلانی فاشتی و ئازادی خواری جیهان دا، وە بە
را بەری ئیشرەوی راستە قینەیان تەخت و تاراچی رژیمی
سەرمایەداری و ئیمبریالیستی تیکە و پیکە هەنگە وە شینن
و دەسلاتی سیاسی ئەگرتە دەست .

بہ خباتی شور شگیرانہ

شاشتی تہ چہ سپیت

لہ و تہی مروٹف ہا تہانہ کوری زیانہ وہ کسہ و توتسہ
تیکوتان لہ پیناوی زیانیکی فاسودہ و پپ کا مہ رانیسا،
چونکہ ہر لہ و کاتہ وہ ریگری وا مہ سہ کہ ہرہ شہی لہ
مروٹف کردہ و نا چاری کردہ کہ بہ مہو جوریکہ ہسہ وئی
بدات خوی بہار پزیت، جا تہم خو پاراستنہ لہ زہبر و
زہنگی سروشت بیوبیت بیان لہ زہبروزہنگی چسیننہ
چہوسینہ رہ وہ گان کہ لہ دابہش بونی کوٹسہ لنگسای
مروٹفایہ تی بہ وہ بہ سہر چینہ کان دا ہا توتسہ تہ کا یہ وہ.

تا تہ سپوش مروٹف۔ کہ لہ بہ رہی گہلان دا، خستوی
تہ نوینیت۔ مہ ترسی ہر لہ سہرہ، ہیشتا گہلان بہ تہ واوی
لہ دوژمنہ کان بیان رزگار بیان نہ ہوہ، وہ تا تہ سہ
دوژمنانہ مہ بن مہ سہ لہی شاشتی بہیہ کجارہ کی نا چہ سپینیت،
دوژمنہ سہرہ ختہ کانی مروٹف تہ پرو شیمسریا لیزم و چینہ
کوٹہ بہرستہ کانی داردہ ستین کہ ہیشتا لہ بہ شیکگی زوری
زہمین دا دہ سہ لات دار و کار بہ دہستن، وہ بہ سہ سہ
توانا یہ کیانہ وہ کہ ماویانہ ہولتی تہ وہ تہ دہن دہست

به سدر دنیا دا بگرن وه به چه وسانندن، وهی گهلان و تالان
کردسیان دریزه به زیانی خویمان بسندن ، که شهسه
هه په شهسه کی گه وره له زیان و شاسوده بی گهلان شهکات ،
وه شهسه به که وای له گهلان کردوه له خدبانیکی سخت و
بی وچان دا بن وه هه وئی شه وه بدنه که خویمان زرگار بکن ،
گهلان له و راستی به باش شه گهن که چه وسینه ره وه و داگیر
که ر و هه مو کونده په رسته ده سه لات داره کان به شاره زو و
ویستی خویمان هه رگیز ده ست هه لئا گرن و جتگه بو دوزمنسه
چینا به تی به کان و هه مو چه وسانندن کانی دنیا که بیو له
زرگار بون شه که نه وه چول نا کهن و هه ر له سوچی له نسا و
بردنی دوزمنسه کانی نه وه بوی شه چن ، وه هه ر شه م راستی به شه
گهلانی ناچار کردوه که ریگهی تال و تفت و سسه خستی
تیکو شان هه لئه بژیرن .

بی گومان گهلان زیاتر هه ر به شاشتی شه کهن و
بوی تی شه کوشن به لاه به دریزایی میزوه شه و راستی به ش
رون و شاکرا بوه که شه شاره زوه هه روا به شاسانی
نایه ته دی ، چونکه وه کو وتمان چه وسینه ره وه کان هه رگیز
شاماده نین واز له چه وسانندن وه به نین و هه ر وه هه
گهلانی ش هه رگیز شاماده نین تا ماون هه ر له بسدر
شاشتی له زیر باری گرانی ستم و چه وسانندن وه دابن
که بی گومان له م حاله ته دا شه و شاشتی به روکه شکی
بی مانا و بوجه له . که لیکه هه ن بو وایان به و ریسه سازه
کردوه که گوا به شه شی شاشتی به کی راسته قینه له ری
ریگه و تنی چه ند ده ولدنیکی گه وره وه به ته دی ، بسسه لاه
شه کهر به تیت شه م شاشتی به له نیوان ده ولته شه گه وره کانا

بېيتە دىن سەبارەتتە پەيدا بولسى بولسا ئۆتۈمىسى و
ھايدىر وچىنى و چەكە گىشت كۆزەكانى تر ھەرگىز اوھەرگىز
ئاشتى بەكى بىنچىنە يى تا سەر لەنئىوان چىنە ناكۆكە كسانى
مروفت و گەلانى ژېردەست و نىوۋە ژېردەست و ئىمپىرىيالىزىم و
داگېر كەران دا نايدەستى، چونگە ئاشتى نىو دەولەتسان
ماناي شەو نىپە كە شەو ناكۆكى يە چىنا بەتسىپسانسە و
مەسەلەي ناكۆكى سەرەكى نىوان بىسەرەي گىسەلەن و
ئىمپىرىيالىزىم چارەسەر شەكات .

لەبەر شەو شەبى بە ئاشتى پىكەوۋە زىانى شەو
دەولەتە رۇيىم جۆر بە جۇرانە، وا لە گەلەن شەكات كىسە
پىشتى لى بىكەنەوۋە و ناكۆكى يەكانى خىويان لەگەل
دوژمنە كانىيان دا لە بىر بچىتەوۋە و وا تى بگەن كىسە
ئىتر چارەسەر بوۋە، بە پىچەوانەوۋە شەبى تىسەوژمىسى
خەباشى گەرم تادىت بەھىز تر بىرېت و ھەول بىدېست
كە مەترسى يەكە لە رەگ و پىشەرە ھەلگىشېت ، كىسە
ئەمەش تەنيا بە لەنا و بىردىنى ئىمپىرىيالىزىم و چىنەسە
چەوسىنەرەوۋە كان ئەنجام دەۋرى .

ھاوكارى ژمارە / ۱۷۲

۲۲ / حوزەيران / ۱۹۷۲

تیبینی

له بذر ناتواوی گهره بهی چاپه مه نسی و
له بذر شهودی که وتاره گانی شه شه سید
ثارا معان به تهر اووی ده ست نشه گسه وت و
شه وانهی ده ستیش که وتن ده ست نوس بسون و
گه لی هله و که م و کوری تیا بو، دیره گمان
زه که پیویست به پیی ده ستوری نویین چسناپ
نه کراون .

بویه شه دیاری به به نرخه مان بی هله
نی به و داوای لی بوردنتان لی شه که بین و
به هیواین له ده رفه تی تردا به ره شه مسی
شه هیدانتان جوان تر و قه شه نگه تر پیسش
که ش که بین .

له بلاو کراوه کانی
کوټه لهی رنجده رانی کوردستان